

ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KITABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА

ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KITABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА

ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KITABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА
ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

КНИГА ДРУЖБЫ
МЕЖДУНАРОДНАЯ
ГИЛЬДИЯ ПИСАТЕЛЕЙ
ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KITABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА

© Книга Дружбы.

Альманах: языки – русский, болгарский, греческий и турецкий.
Германия, 161 стр.

© Международная гильдия писателей

в содружестве

с Союзом независимых писателей Болгарии.

Все права защищены.

© Оформление книги: В. Цветков.

© Verlag „Stella“

Bundesstr. 52

72379 Hechingen

Deutschland

www.stella-verlag.com

artstellapro@gmail.com

Tel. +491743840306

ISBN 978-3-95772-326-0

Verlag „Stella“

Deutschland

2023

ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KİTABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА

ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KİTABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА

МЕЖДУНАРОДНАЯ
ГИЛЬДИЯ ПИСАТЕЛЕЙ
ΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ
КНИГА ДРУЖБЫ
DOSTLUK KİTABI
КНИГА НА ДРУЖБАТА

ΜΑΚΣΙΜ ΣΑΦΙΟΥΛΙΝ

Μακσiμ Σαφιουλiν ποιητiς και μουσικiν. Χλiν Μiθδунαροδiνου ηιλιδιi πiσατελιη, Σουζα δετскиη και юношескиη πiσατελιη. Οργανιζατορ конкурса «Несу добро в ладошках!», по iтогам которого его книги еσт в библиотеках, школах и в Русских центрах. Живет в России, г. Усть-Илимск.

Ο Μiξιμ Σαφιουλιn εiναι ποιηтiς και μουσικiν. Εiναι мiλος της Διεθноуs Σунτεχнiас Συγγραφεуn, της Ένωσης Συγγραφεуn Παιδιуn και Νeуn. Εiναι ο διοργανωтiς του διαγωνισμού «Καλi στα χeриa μου!». Τα βιβлiа του βрiσκονται σε βιβλιοθiκες, σχολеiа και ρωσiка κeντρα. Ζеi στη Ρωσiа, στο Ουσт-Илимск.

Μακσiμ Σαφιουλiн е ποιет и музикант. Члeн е на Международната гилдия на писателите, на Съюза на детските и юношески писатели. Организатор е на конкурса «Нoся добро в дланите!». Книгите му са в библиотеките, в училищата и в Руските центрове. Живее в Русия, гр. Усть-Илимск.

Maksim Safiulin şair ve müzisyendir. Uluslararası Yazarlar Loncası ile Çocuk ve Erginlik Çağındaki Yazarlar Birliđi üyesidir. «İyilik Taşıyorum Avuçlarımda» adlı yarışmanın düzenleyicilerinden biridir. Kitapları kütüphanelerde, okullarda ve Rus kültür merkezlerinde yer almaktadır. Rusya'nın Ust-İlimsk kentinde yaşamaktadır.

УЛЫБНИТЕСЬ! ЧТО ВАМ СТОИТ?

Начинайте день с улыбки
И вдохните в жизнь добра!
Пусть вчерашние ошибки
Остаются во «вчера».
А сегодня верьте в чудо!
Быть печальным – это грех.
Пусть придут из ниоткуда
Счастье, радость и успех!
Поделитесь этим счастьем
И дарите радость всем!
Знайте твёрдо: в вашей власти
Мир избавить от проблем.
Но не ждите, не ленитесь!
Прямо с самого утра
Подтянитесь! Улыбнитесь!
Ради мира и добра.
Улыбнитесь! Что вам стоит?
Подарите добрый взгляд!
Пусть ничто не беспокоит,
И дела идут на лад.
Подарите, если можно,
Часть душевного тепла!
Как приятно и несложно
Делать добрые дела!

УСМИХНЕТЕ СЕ! КАКВО ВИ СТРУВА!

Започнете деня със усмивка,
и вдъхнете добро на живота ѝ
Нека грешките вчерашни липсват,
да остане във минало злото.
Днес повярвайте в някакво чудо!
Да си тъжен навярно е грях,
Нека има, макар че е трудно
само щастие, радост, успех!
Споделете го всичкото щастие,
подарете си радостно време!
Знайте твърдо: във вашата власт е
да избавим света от проблеми.
Но не чакайте – леност гонете!
Още в ранното утро, в зори
усмихнете се и се стегнете
за света и добрите му дни.
Усмихнете се! Много ли струва?
Подарете си мисли добри!
Безпокойството ще излекуват
и светът ще е ясен и зрим.
Подарете, ако е възможно,
от душевната си топлина!
Със усмивка дори не е сложно
да се правят добрите дела!

ΧΑΜΟΓΕΛΑΤΕ! ΤΙ ΣΑΣ ΑΞΙΖΕΙ

Ξεκινήστε τη μέρα με χαμόγελο
Και εισπνεύστε καλά στη ζωή!
Αφήστε τα χθεσινά λάθη
Μη παραμείνετε στο «χθεσινό κακό».
Και σήμερα πιστέψτε σε ένα θαύμα!
Το να είσαι λυπημένος είναι αμαρτία.
Ας έρθουν από το πουθενά
Ευτυχία, επιτυχία και χαρά!
Μοιραστείτε αυτήν την ευτυχία
Και δώστε χαρά σε όλους!
Γνωρίστε σταθερά τη δύναμή σας
Για να απαλλάξουμε τον κόσμο από
προβλήματα.
Αλλά μην περιμένετε, μην είστε τεμπέληδες!
Από το πρωί
Τραβήξτε χαμόγελο!
Για ειρήνη, για καλό.
Χαμόγελο! Τι αξίζει;
Ρίξτε μια καλή ματιά!
Ας μην σας ενοχλεί τίποτα
Και τα πράγματα θα πάνε καλά.
Δωρίστε αν μπορείτε
Μέρος της ζεστασιάς!
Τι ωραίο και εύκολο είναι
με χαμόγελο να κάνεις καλές πράξεις!
Το χαμόγελο! Τι σας αξίζει.

GÜLÜMSEYİN! ÇOK MU ZOR SANKİ?

Hep gülümsyerek başlayın güne,
iyilik üfleyin ruhuna onun.
Dünkü bütün hataların üstüne
çizgi çekip kötülüğü unutun.
Müthiş bir tansığa inanın bugün!
Günah kabul edin hüzünlenmeyi.
Zor da olsa neşelenin ve gülün,
deneyin sevinçten yana her şeyi!
Mutluluğun tamamını bölüşün,
birbirinize salt hoşluklar sunun!
Bilin, sizin emrinizde büsbütün
çözülmesi dünyada her sorunun!
Tembelliğe sakın aman vermeyin!
Sabahları selam verip sehere
gülümseyip aydınlıklar dileyin
dünyayı bekleyen güzel günlere.
Gülümseyin hele! Çok mu zor sanki?
Paylaşın en iyi düşünceleri!
Huzursuzluk terk edince bilin ki,
ışıkacak dünyamızın her yeri.
Elinizden geldiğince, cömertçe
kalbinizden sıcaklığı bahşedin!
İnanın, yüzler gülmsedikçe,
açılır kapısı iyiliklerin!

ПО СОЛНЕЧНОЙ СТОРОНЕ ЖИЗНИ

По солнечной и светлой стороне
Хочу идти, на тучи не взирая,
И с солнцем быть всегда наедине,
Его лучами радостно играя.
Хочу всю жизнь свою – за годом год
Смотреть всё время в сторону рассвета,
Обнять руками синий небосвод,
Хранить внутри себя частичку лета.
Как хочется разумно поступать
И быть с другими добрым и учтивым.
Как хочется счастливым засыпать
И просыпаться, как всегда, счастливым!
Не сомневаясь, делать верный шаг,
Не врать себе, другим не лицемерить,
И поднимая в небо счастья флаг,
С неистовым восторгом жить! И верить.
В любовь, в добро, в людей и мир вокруг,
В себя, свой путь и выбранное дело,
Чтоб избежать обид, потерь, разлук.
Быть впереди! Идти по жизни смело!

ПО СЛЪНЧЕВАТА СТРАНА НА ЖИВОТА

По слънчевата, светлата страна
аз ще вървя, на облака напук.
Със слънцето ще бъда, с радостта,
с лъчите му ще си играя тук.
И цял живот, през всичките години
ще гледам по посока на зората
и ще прегръщам небосвода син,
запазвайки в съня частица лято.
Как искам да съм кротък и разумен,
със другите да съм добър, учтив.
Как искам да заспивам в свят безшумен,
да се събуждам винаги щастлив!
Да правя верни стъпки, без съмнения,
да не залъгвам себе си със лицемерие
и вдигайки в небето слънчеви знамения
с възторг неистов да живея, верен
на любовта, доброто, хората умели,
на себе си, на пътя, на избрано дело.
За да избегна загуби, обиди и раздели.
Напред да бъда! Да вървя в живота смело!

ΣΤΗΝ ΗΛΙΟΛΟΥΣΤΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Στην ηλιόλουστη, φωτεινή πλευρά
Θα περπατήσω, στο σύννεφο με πείσμα.
Θα είμαι με τον ήλιο, με τη χαρά
με τις ακτίνες του εδώ θα παίξω.
Και όλη η ζωή, όλα τα χρόνια
Θα κοιτάξω προς την αυγή
και θα αγκαλιάσω τον γαλάζιο ουρανό,
κρατώντας λίγο καλοκαίρι στο όνειρο.
Πόσο θέλω να είμαι πράος και λογικός,
να είμαι καλός, ευγενικός με τους άλλους.
Πόσο θέλω να κοιμηθώ σε έναν σιωπηλό κόσμο,
να ξυπνάω πάντα χαρούμενος!
Να κάνω σωστά βήματα, χωρίς αμφιβολία,
να μην εξαπατήσω τον εαυτό μου με την υποκρισία
και υψώνοντας στον ουρανό ηλιακά σημάδια
με αρπαγή ξέφρενη να ζω – πιστός
της αγάπης, της καλοσύνης των ικανών ανθρώπων,
στον εαυτό μου, στο μονοπάτι, σε ένα επιλεγμένο έργο.
Για να αποφύγουμε απώλειες, ύβρεις και διχασμούς.
Εμπρός να είμαι! Να περπατώ στη ζωή με τόλμη!

GÜNEŞLİ TARAFINDA OLMAK YAŞAMIN

İnadına güneşli ve aydınlık yanından
izleyerek peşi sıra gideceğim bulutun.
Güneşe sevinç ile sarılıp usanmadan
titrek ışıklarıyla oynayacağım onun.
Ve şu ömrümün bütün yılları süresince
gözlerimi şafkatan hiç ayırmayacağım
göklerin mavisini kucaklayıp delice
rüyamda hep yazdan bir parça koruyacağım.
Zeki ve uysal olmak istiyorum bıkmadan
etrafıma iyilik ve kibarlık taşımak,
çok sessiz bir dünyada uyuyarak her zaman
her sabah uyanınca mutluluğa göz kırpmak.
Doğru adımlar atmam çok güzel şey kuşkusuz,
çok güzel şey riaya kaptırmamam kendimi
ve düşsel güneşlerle süsleyip göğü sonsuz
coşku dolu geçirmem ömrümü, erkek gibi.
Layıkıyla sarılıp iyiliğe, sevgiye,
En doğru insanlara olmalıyım en yakın.
Hakaret ve ayrılık yaşamayayım diye,
mertçe yürümeliyim en önünde hayatın!

ДОБРО ВЕДЁТ НАС В МИРЕ ЭТОМ!

Ведите счёт своим победам,
Своим удачам и успехам!
Не будьте хмурым самоедом,
А лучше поделитесь смехом.
Свои провалы не считайте,
Обиды-камни не копите.
Вы чаще радость выражайте,
Всех обнимите и простите!
Дарите веру и надежду,
Любовь и силу без страданий.
Оденьте всех людей в одежду
Из самых тёплых пожеланий!
Добро ведёт нас в мире этом
Всегда – в покое и в погонях.
И помогает нам, поэтам,
Нести добро в своих ладонях.
Во имя блага и достатка,
Семьи, тепла, во имя крова,
Во имя мира и порядка –
Творит поэт во имя Слова!
Оно спасёт, оно согреет.
И пусть пройдёт сто тысяч лет.
Оно не чахнет, не стареет
И сквозь века придёт как свет,
Согреет там, где света нет.

ДОБРОТО В ТОЗИ СВЯТ НИ ВОДИ

Пребройте своите победи,
успехите, дори късмета.
Не ставайте самотник бледен,
споделяйте смеха с привети.
Не бройте никакви провали,
не трупайте обиди – камъни.
Раздайте радости, но не печал,
прегръщайте със прошка пламенна.
Дарявайте надежда, вяра,
любов и сила без страдания.
И загърнете всеки даром
със плащ от топли пожелания!
Доброто в този свят ни води
в преследване, дори в покой.
И ний, поетите свободни
доброто носим в длани – спойки.
Във името на благо и успех,
семейство, топлина, подслон,
на ред и мир, макар и крехък,
Поетът сътворява Слово!
То ще спаси и то ще грее
дори след хиляди години.
То не повяхва, не старее.
През вековете то все пак ще свети,
ще топли в тъмнината неусетно.

ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ!

Ηπολογίζε τις νίκες σου,
Η τύχη και η επιτυχία σου!
Μην είσαι περιπλανώμενος χλωμός
Καλύτερα να μοιραστείτε ένα γέλιο.
Μην μετράτε τις αποτυχίες σας
Μην συσσωρεύετε βρισιές-πέτρες.
Εκφράζετε τη χαρά πιο συχνά,
Αγκαλιάστε και συγχωρήστε όλους!
Δοστε πίστη και ελπίδα,
Αγάπη και δύναμη χωρίς βάσανα.
Ντύστε όλους τους ανθρώπους με μανδύας
Και με τις πιο θερμές ευχές!
Το καλο μας οδηγείς σε αυτόν τον κόσμο
Πάντα – σε ανάπαυση και σε καταδίωξη.
Κι εμείς οι ελεύθεροι ποιητές
κουβαλάμε το καλό στα χέρια μας –
Στο όνομα του καλού και της επιτυχίας,
οικογένεια, ζεστασιά, στέγη,
της τάξης και της ειρήνης, αν και εύθραυστο,
Δημιουργεί έναν ποιητή στο όνομα των Λέξεων!
Δημιουργία οπια σώζει, ζεσταίνει.
Και ας περάσουν εκατό χιλιάδες χρόνια.
Οι λέξεις δεν ξεθωριάζουν, δεν γερνάνε
Στο πέρασμα των αιώνων θα λάμπουν ακόμα,
Και θα ζεστενουν παντα το σκοτάδι...

İYİLİKTİR BU DÜNYADA BİZİ YÖNETEN

Hesabını tutunuz tüm yengilerinizin,
başarılarınızın, hatta şanslarınızın da.
Yalnızlığın pençesine tutsak düşmeyin,
hep gülücükler dağıtın en zor zamanda.
Hesabını hiç gütmeyin şanssızlıkların
hakaret taşlarını unutun gitsin.
Sevinçler dağıtın, ama üzüntü – sakın,
bağışlamak süsü olsun yüzlerinizin.
Bağışlayın umutları ve inançları,
bir de aşkı bağışlayın acı çekmeden.
İçtenliğin örtüsüyle tüm muhtaçları
sarın ki, bulunur elbet teşekkür eden.
İyiliktir bu dünyada yöneten bizi
sürekli devinirken ve dururken hatta.
Biz şairler özgür sanıp hep kendimizi
iyilik bulundururuz elde avuçta.
İstenilen mutluluk ve huzur adına
şefkati için aile yuvalarının
sarılıp onların barışçıl yanlarına
Şair kalemini adanmıştır, inanın!
Onun sözü parlayarak koruyacaktır
dünyamızı bin yıllar da geçse aradan,
çünkü şairin sözü sonsuza dek kalır.
Yaşlanmadan yaşayacak o, hiç solmadan.
Daha nice nice yüzyılların ardından
o karanlığı hep böyle aydınlatacaktır.

ΙΡΙΝΑ ΥΑΥΟΡΟΥΣΚΑΥΑ

Ιρινα Υαυορoυσκαυα, ποιητ, χλεν Μεγδυнарoυδνoυ ηιλδiiи πiсaтeλeι, Σoυζα ρoсciйскиη πiсaтeλeι. Φiнаλiст и διπλoмaнт μoγiη μeγδυнагoυδνoυ ηoητιηскиη κoнкυρsoυ. Σoтpудничaeт с μyзικaнтaμi, μoγiη eη σтиηι ηoλoηeνa нa μyзικy. Πoηзиa ηoηтa oтpαφaет oбщeчeлoвeчeскиe, φiлoсoφскиe и рeлигиoзньe стoрoнa ηиζни. Ρяд κнiη Υaυoρoυскиoυ рeγyλapнo пeрeиздaeтa. Живeт в Ρoсciи, г. Ρoстoв-нa-Дoнy.

Ιρινα Υαυορoυσκαυα e ποιeт, χлeн нa Мeγδυнагoυδнaтa гилдiя нa πiсaтeлитe, нa Съюзa нa ρyскиη πiсaтeли. Φиналiст и διπлoмaнт нa μнoγo мeγдyнагoυδнi ηoητιηски κoнкyрси. Сътpудничи с μyзикaнти. За μнoγo oт стихoвeтe й e нaπиcанa μyзика. Πoηзиaтa й oтpαзyвa oбщoчoвeшкитe, φiлoсoφскиη и рeлигиoзнитe стpани нa живoтa. Κнигитe нa Υaυoρoυσκαυa рeдoвнo сe пeрeиздaвaт. Живee в Ρyсиa, гp. Ρoстoв-нa Дoн.

Ирина Υαυορoυσκαυa εiνaι ποιηтpиa, мeλoс ηηс Δиeθнoυс Συνтeχнiяс Συγγpαφeων, ηηс Ένωσηс Ρωсων Συγγpαφeωн. Φиналiст και πпυχιoυχoс πoλλωн διeθнωн διαγwνισμωн πoιησηс. Συνεργάзeται μe μoυσικoυс, πoλλά aπo тa πoιημaтa ηηс μeлoтпoиoυнтaи. Η πoιηсη ηηс aνтaνακλά тис oικoυμeνiкeс, φiлoсoφiкeс και θpηскeyтiкeс πпyчeс ηηс зωηс. Τα βiβлiа ηηс Iaβoρoβcкaиa eπaнeкδιδoнтaи тaктиkά. Ζeи σтη Ρωсiа, Ρoстoβ σтo Δoν.

Ирина Υαυορoυσκαυa şair, Uluslararası Yazarlar İoncası ve Rusya Yazarlar Birliđi üyesidir. Birçok uluslararası şiir yarışmalarında finale kalmış ve diplom sahibi olmuştur. Müzikseverlerle işbirliđi içindedir. Şiirlerinden çođu bestelenmiştir. Şiirlerinde genellikle insancıl, felsefi ve dinsel konuları ele almaktadır. Yavorovskaya'nın kitaplı sürekli olarak yayımlanmaktadır. Rusya'nın Rostov na Don kentinde yaşamaktadır.

* * *

Нет возраста, есть только
зрелость чувств,
да осознание краткости дороги,
в конце которой облетевший куст
надежд и дум, и обличений строгих.
Нет возраста, есть только та черта,
которая зачёркивает годы,
и с ней ещё дороже красота,
и сладкое дыхание свободы.
Нет возраста, лишь память
на крыло
берёт опять и в дальнее уносит,
и двое Близнецов – Добро и Зло,
хотя и антиподы, ласки просят.
Нет возраста. Лишь слепоты
покров
с усталых глаз бывает
разом сорван,
и всё острее тогда значение слов
и нежеланье следования нормам.
И хочется рвануться из цепей,
разрушить домик, созданный из «Лего»,
и в круговерти золотых идей
найти свою, как суть
земного века.
Нет возраста. Не будет, если есть
дыхание жизни в каждом миге новом,
и дух готов творить сейчас и здесь,
чтоб никогда не прекращалось
Слово!..

* * *

Няма възраст, има
зрели чувства
и съзнание за кратък път,
в края му – отлитаща милувка
от надежди, мисли и строг съд.
Няма възраст, тъмната черта
зачертава минали години
и е скъпа тая красота
с дъх на свобода отминала.
Няма възраст, памет е
крилото,
дето грабва и далече носи
два близнака – и Добро, и Зло –
като антиподи ласки просят.
Няма възраст. Слепият
покрив
от очите уморени къса
и оставя ярко остро слово,
то над нормите надскача ръста.
Искам тия пранги да разкъсам,
къщата от „Лего“ да съборя
и от златните идеи, дръзки,
аз за Моята да се преборя.
Няма възраст. Няма и да има.
За живота всеки дъх е нов
И готов е да твори безимен,
за да не прекъсва
Словото!..

* * *

Δεν υπάρχει ηλικία, υπάρχει
ώριμα συναισθήματα
και συνείδηση για λίγο,
στο τέλος του – ένα ιπτάμενο χάδι
των ελπίδων, των σκέψεων
και ένα αυστηρό δικαστήριο

Δεν υπάρχει ηλικία.

διαγράφει τα προηγούμενα χρόνια
και αυτή η ομορφιά είναι ακριβή
με μια ανάσα ελευθερίας να έχει φύγει.
Δεν υπάρχει ηλικία, είναι μνήμη το φτερό
που αρπάζει και παρασύρει
δύο δίδυμα – και το καλό και το κακό –
όπως παρακαλούν αντίποδες

Δεν υπάρχει ηλικία. Η τιφλη κάλυμμα
από τα μάτια κουρασμένα σκίζει
και αφήνει μια φωτεινή αιχμηρή λέξη,
υπερβαίνει τις νόρμες σε ύψος.

Θέλω να σπάσω αυτές τις αλυσίδες
το σπίτι Lego να γκρεμίσει
και των χρυσών ιδεών, τολμηρές,
Εγώ για το δικό μου να πολεμήσω.

Δεν υπάρχει ηλικία. Δεν θα υπάρξει.

Για τη ζωή, κάθε αναπνοή είναι καινούργια
Και είναι έτοιμος να δημιουργήσει ανώνυμο,
για να μην διακοπεί

Η λέξη!..

* * *

Yaş değil de
duygulardır aslolan,
bir de yolun kısalığı var ama,
onun da sonunda aniden uçan
umutlar, seziler, öz yargılama...
Yaş geçerli değil kara çizgiye ,
silip yok sayar o geçmiş yılları,
onun için solmaz salt güzelliğe
sahiptir geçmişin özgür anları.
Yaş değil, bellektir
önemli olan,
hani ikiz kardeşler gibi birden
omzuna İyi'yle Kötü'yü alan –
birbirlerinden hep şefkat dilenen.
Yaş değil. O kör kefendir, hani
yorgunluğu yırtıp gözlerden alan
ve getirip sözün zenginliğini
bildiğimiz tüm normları atlayan.
Artık prangaları kırmalıyım ben,
“Lego” evini de yıkmak isterim,
yola çıkıp altın düşüncelerden
bir Ben inşa etmem gerekir benim.
Yaş önemli değil. Olmayacak da.
Her soluk yenidir, yeni bir “var”dır.
Ve her yeni adsızların safında
sözü yaşatmanın
savaşındadır.

* * *

Зубами призрак смерти разрывая,
танцует жизнь на молодом коне,
всей своей сутью страстно призывая:
– Поверь, как Богу, мне и только мне.

Поверь, и каждый день твори и здравствуй,
цена превыше злата миг любой.
Я – жизнь – твоё главнейшее богатство,
пусть даже будут тяготы и боль.

Я – жизнь. И я дана тебе однажды
как высший дар, для света и любви,
чтоб впитывать дыханье рощиц влажных,
Есенина читать и Навои.

Стремиться к небу, создавать шедевры,
растить детей, мелодии ловить,
и в день последний, так же как и в первый,
всё сущее, всё доброе любить.

Храни меня, лелей, неси с собою
моей великой силы красоту,
чтоб стала я прекрасною судьбою,
овеществив надежду и мечту...

* * *

Със зъби призрака за смърт разкъсал,
животът сякаш върху млад кон скача,
зовящ пристрастно с цялата си същност:
– Като на Бог ми вярвай, много знача!

Повярвай ми и всеки ден твори, здравей,
оценяйки мига по-скъп от злато.
Аз най-голямото богатство съм, живеи,
дори да има трудности и натиск.

Животът съм. И даден съм веднъж,
като висш дар, за светлина и обич,
за да поеме дъх на мокра ръж,
да си четеш Есенин, Навои особено...

Копирай днес небето във картини,
отгледай си деца, мелодии лови,
в денят последен, както в първия, преминал
през любовта и добротата, пак свети.

Пази ме и цени, носи във тебе
на моята велика сила красотата,
да стана най-съдбовен жребий,
да въплътиш надежда във мечтата.

* * *

Με τα δόντια της έσκισε το φάντασμα του θανάτου,
η ζωή μοιάζει να πηδά πάνω σε ένα νεαρό άλογο,
καλώντας προκατειλημμένα με όλη τη ουσια του
– Πιστέψτε με, όπως στο Θεό πιστεβίς! Σημαίνω πολλά!

Εμπιστέψου με και δημιουργήσε κάθε μέρα,
Στιγμή, πιο ακριβή από τον χρυσό.
Είμαι ο μεγαλύτερος πλούτος. Ζήσε,
ακόμα κι αν υπάρχουν δυσκολίες και πιέσεις.

Είμαι η ζωή που δίνεται μια φορά
ως υπέρτατο δώρο, για φως και αγάπη,
να πάρω μια ανάσα υγρής σίκαλης,
για να διαβάζω τον Εσενιν, τον Ναοί...

Αντιγράψτε τον ουρανό σήμερα σε εικόνες,
μεγαλώσε παιδιά, πιάσε μελωδίες,
την τελευταία μέρα, όπως και την πρώτη, πέρασε
μέσα από την αγάπη και την καλοσύνη, λάμπει ξανά.

Κράτα με και φύλαξέ με, κουβάλησέ μέσα σου
της μεγάλης δύναμης ομορφιάς μου,
για να γίνω η μοιραία σου επιλογή
να ενσαρκώσει την ελπίδα στο όνειρο.

* * *

Hayaleti dişleriyle parçaladıktan sonra
yaşam sanki zıplamkata genç bir atın sırtında,
tüm evrene yönelikmiş gibi attığı nara:
– Ben ki gayet değerliyim, mutlaka inan bana!

İnan bana, her gün yarat, sözlerime kulak as,
altından da pahalıdır, değerlendir her anı.
Ben en büyük sermayeyim, bana doyum olamaz,
karşına çıkmış da olsa zorluğun en yamanı.

Yaşamım ben. Bu dünyada yalnız bir kez verilen,
aydınlığın ve sevginin bahşettiği hediye,
ıslak çavdar tarlasının ortasında her gün sen
Yesenin'le Nevali'yi okuyabilesin diye.

Bugün yine doyasıya resmet göğün rengini,
çocuklar yetiştir boy boy, melodi avına çık,
ömrünün son gününde de tıpkı ilk günkü gibi
hep parlarsın yüzündeki aşk denilen o ışık.

Koruyup sahiplen beni ve taşı ebediyen
bendeki bu müthiş gücün eşsiz güzelliğini,
senin değişmez yazgına dönüşebileyim ki ben,
hissedesin umutla düşün birlikteliğini.

* * *

По спирали идёт наша жизнь,
каждый новый виток всё дороже;
и наверное, просто не может
быть иначе, хоть надвое рвись.
Всё милей нам рассветов лучи,
переклички лягушек в болотце,
одинокое доброе солнце,
чугунок, разогретый в печи.
Всё роднее любимых глаза,
одарившие светом когда-то,
и у рожицы белая хата,
и тяжёлая, в гроздьях, лоза.
Возникают из дальних витков
незабудковых речек изгибы
и слова, что сказать мы могли бы,
но... решили, что лучше без слов.
До конца, до последних минут,
не отпустит, не даст надышаться
белопенное море акаций,
молчаливый кувшинковый пруд.
А дороги? Ах, эти дороги –
неизбывная радость и боль,
бесконечных стремлений истоки,
воплощённые трудной судьбой...

* * *

По спирала животът върви,
всяка нова извивка поскъпва,
вероятно защото потръпва
всеки миг, ако щеш го лови.
Все по-мил ми е изгревът ярък,
жабокрекът като благослов
и самотното слънце добро,
и на печката огъня жарък.
На любимите хора очите,
подарили ни поглед за връщане,
край горичката бялата къща,
натежали от грозде, лозите.
От далечни извивки изникват
със цвета теменужен реките,
неизречени думи, които
по-добре премълчани да стихнат.
И до края, до сетния миг
дишам с пълни гърди, птица каца
в бяла пяна – море от акации,
в езерцето със люляков блик.
А пътеките? Тези пътеки –
неизбежни за радост и болка,
със безкрайни стремежи – дотолкова
въплътени във труд от човека.

* * *

Σε μια σπειροειδή η ζωή πηγαίνει
κάθε νέα στροφή γίνεται πιο ακριβή,
μάλλον επειδή τρέμει
κάθε στιγμή αν πρόκειται να την κυνηγήσεις.
Η λαμπερή ανατολή μου είναι όλο και πιο αγαπητή,
ο φρύνος ως ευλογία,
μοναχικός ήλιος καλός,
και η φωτιά καίει καυτή στη σόμπα.
Τα μάτια των αγαπημένων προσώπων,
μας έριξε μια ματιά να επιστρέψουμε,
δίπλα στο άλσος το λευκό σπίτι,
φορτωμένο σταφύλια, τα κλήματα.
Από μακρινές στροφές ξεπηδούν
με το βιολετί τα ποτάμια,
ανείπωτα λόγια τα οποία
καλύτερα να σιωπήσει για
να έχεις ψυχική ηρεμία.
Και μέχρι το τέλος, μέχρι την τελευταία στιγμή
Αναπνέω με γεμάτο στήθος, ένα πουλί
προσγειώνεται
σε λευκό αφρό – μια θάλασσα από ακακίες,
στη λιλά πηγή λιμνούλα.
Και τα μονοπάτια; Αυτά τα μονοπάτια –
Αναπόφευκτα – για χαρά και πόνο,
με ατελείωτες φιλοδοξίες –
που ενσαρκώνονται στον τοκετό
από τον άνθρωπο.

* * *

hayat kendi sarmalında dönerken
artmaktadır her kıvrımın değeri,
döndürebilirsen, ha döndür geri
sen, her “an”ı ürpertiyle koşarken.
Benim için şafak hep öyle parlak,
kurbağa sesleri bir nimet gibi,
iyiliktir sobanın gür ateşi,
güneş de iyilik saçıyor ak pak.
sevinçli gözleri dost insanların
geriye dönmeyi vaat ettikçe,
orman evi seviniyor sessizce,
üzümleri çoğalıyor bağların.
Uzak kıvrımların derinlerinden
menekşe renginde çaylar akıyor,
diller söylenmedik sözler saklıyor
çok daha değerli söylenenlerden.
Ve ben her anımı böyle her sefer
solurken huzurla, sevimli bir kuş
ak denizde ak bir köpüğe konmuş,
erguvani gölet görmeye değer.
Ah şu patikalar, dar patikal
kederdir, hem sevinçtir her biri,
sanki insan emeğinin eseri
hoş bir ter kokusu taşıyor anlar.

ΒΙΟΛΕΤΤΑ ΜΙΝΙΝΑ

Βιολεττα Μιनिνα, писатель, переводчик, иллюстратор. Член Международной гильдии писателей с 2011 года. Член Союза писателей России и Союза детских и юношеских писателей. Автор сказок, стихов, рассказов для детей и взрослых. Окончила Пермский государственный университет им. Горького (романо-германские языки и зарубежная литература). Живёт и работает в г. Санкт-Петербурге.

Βιολετα Μιनिνα, писател, преводач, илюстратор. Член на международната писателска гилдия от 2011 г. Член на Съюза на руските писатели и Съюза на детско юношеските писатели. Автор на приказки, стихове, разкази за деца и възрастни. Завършила е Пермския държавен университет Горки (романо-германски езици и чуждестранна литература). Живее и работи в Санкт-Петербург.

Βιολετα Μιनिνα. Συγγραφέας, μεταφραστής, εικονογράφος. Μέλος της διεθνής συντεχνία από το 2011. Μέλος της Ένωσης Ρώσων Συγγραφέων και της Ένωσης Συγγραφέων Παιδιών και Νέων. Συγγραφέας παραμυθιών, ποιημάτων, ιστοριών για μικρούς και μεγάλους. Αποφοίτησε από το Κρατικό Πανεπιστήμιο Горки στην πολι ΠΕΡМ. (Ρωmano-γερμανικές γλώσσες και ξένη λογοτεχνία). Ζει και εργάζεται στην Αγία Πετρούπολη.

Violeta Minina. Yazar, çevirmen ve desenci. 2011 yılından bu yana Uluslararası Yazarlar Loncası ile Çocuk ve Erginlik Çağındaki Yazarlar Birliği üyesidir. Yaşlılar ve çocuklar için öykü, şiir ve masallar yazmaktadır. Perm'deki Gorki Devlet Üniversitesi'nin Roman – Alman Dilleri ve Yabancı Edebiyatlar Bölümü'nü bitirdi. Halen Sankt Peterburg'da oturmakta ve çalışmaktadır.

ПЕРЕПЛЯС

*Две ассоциации,
навеянные одной болгарской плясовой*

Ноги в пляс несутся сами,
Радость в воздухе парит.
Каблуки взрывают землю
Так, что тёрн на ней горит.

Звонко охает гармошка,
Ходят лёгкие-меха.
Передышки бы немножко,
Чтоб подальше от греха.

Чуть повизгивает флейта,
Барабан качает кровь.
Раскудрявый парень в кепке
Нарочито хмурит бровь.

У девчонки в яркой юбке
Щёки вспыхнули огнём –
Сердце бешено стрекочет,
Лишь подумает о нём!

Две завязки на жилете
Рвутся в жаркий перепляс:
Только б этот танец страсти
В долгой жизни не угас!

Если ты не пляшешь с нами –
Знай, тебе не повезло!
Звонкий смех, веселье, шутки –
Свадьбу празднует село.

ПРЕПЛЕТЕНИ

Весел танц краката носят,
радост въздуха гори.
И взривява се земята,
но петите не мори.

Стене песента лудешка,
кожата люлей смеха.
Границата е мъничка,
но далече от греха.

Малък звън писклив на флейта,
барабан, гърмяща кръв,
къдрав с кепе, мъж напето,
гледа смръщено на стръв.

На момиче в ярка дреха
с бузи пламнали, без стон –
бурно й сърце отнеха,
с поглед, хвърлен бързешком!

И жилетката пропада,
скъсана от танц горещ,
но страстта не е от Ада,
а от огън в жива свещ.

Хайде в танца да сме двама,
в тази сватба – колело.
Без късмет е, който няма
да е в нашето село.

ΠΕΡΙΠΛΕΚΟΝΤΑΙ

Τα πόδια φέρνουν έναν χαρούμενο χορό,
χαρά ο αέρας καίει.
Και η γη εκρήγνυται,
αλλά τα τακούνια δεν κουράζονται

Στενάζει το τρελό τραγούδι,
το δέρμα ταλαντεύτηκε από τα γέλια.
Τα σύνορα είναι μικροσκοπικά
αλλά μακριά από την αμαρτία.

Μια μικρή τσιριχτή νότα στο φλάουτο,
Τύμπανο, βροντώντας αίμα
Σγουρός με καπέλο, άντρας σφιχτός,
δείχνει έξαλλος και συνοφρυωμένος

Σε ένα κορίτσι με φωτεινό φόρεμα
με φλεγόμενα μάγουλα, χωρίς βογγητό –
η θυελλώδης καρδιά της αφαιρέθηκε,
με μια γρήγορη ματιά!

Και το γιλέκο πέφτει,
σκισμένο από το καυτό χορό
αλλά το πάθος δεν είναι από την κόλαση
αλλά από φωτιά σε ζωντανό κερί.

Ας χορέψουμε, ας γίνουμε δύο,
σε αυτόν τον γάμο – ένα ποδήλατο.
Είναι άτυχος όποιος δεν μπορεί
να είναι στο χωριό μας.

SARMAŞ DOLAŞ

Neşeli dans havasında ayaklar,
etraf sevinç ateşiyle yanıyor.
toprağı titretse de infilaklar,
topuklar onları umursamıyor.

Çılgın şarkıların inleyişiyle
Gülüş dudaklarda çiçek açmakta
Arada mesafe az olsa bile,
günahlar kalplerden çok çok uzakta.

Flüt öterken tiz sesiyle durmadan,
trampetse ateşe barut atmakta.
Başına kep takmış kıvırcık adam
kurbanına asık yüzle bakmakta.

Giyileri gözalıcı kumaştan
yanakları kor kor yanan bir kızın
yüreğini çalıyorlar anbean
bakışlarla, sezdirmeden, ansızın!

Ve rengârenk yelek kayıyor yere
yırılarak şiddetinden oyunun,
tutku, cehennemlik değilse bile,
güçlü ateşidir canlı bir mumun.

Gel, bu dansta salt ikimiz olalım,
tekerleri olalım – bu düğünün.
Kısmetsiz sayılır cidden, inan,
bizim köyümüzde olmayan, bugün.

Гармонь старого Витляна взвизгнула. Узловатые пальцы любовно погладили потёртый годами гриф, ловко прошлись по левым клавишам, словно по спине любимой женщины; несколько раз коснулись правых. Меха вздохнули и разорвали весенний вечер задорными звуками плясовой. Мелодия то взлетала в небо, то рассыпалась бубенцами по юной траве. Воздух вибрировал от счастья.

Стефка ударила каблучком. Красные туфельки скрипнули. Весело подпрыгнули рыжие косы. Игривый взгляд зелёных глаз уцепил стоящего в углу парня.

Черноглазый, со взлохмаченным чубом, хмурый, как ненастная осень, и суровый, как лютый мороз, Ангел был неприступен и грозен. Всё село обходило его стороной. Даром что имя божье, по сути – сам бес. Парень приподнял бровь, гулко хмыкнул.

Старый Витлян улыбнулся, окинув молодых взглядом, и прикрыл обвисшие веки. В душе он вновь почувствовал себя юным, полным сил. И с ним рядом снова была его Агата. Они плескались в ключевой воде у Гремучего ручья, шутили и дурачились. Бежали по свежескошенному лугу, а потом он обнял её – у самого подножья холма – и навсегда запомнил вкус её губ. Витлян снова любил. Как в первый день.

Гармонь задыхалась от страстного угара. Она смеялась и плакала, вздымалась и падала, металась и замирала. Душа Агаты жила сейчас в ней.

...А рыжие косы Стефки уже хлестали по смуглым щекам Ангела. Яркая юбка обвила его ноги. Зелёные огоньки вспыхнули в бездонной черноте его глаз. Два сердца стучали друг о друга, стремясь слиться воедино.

С неба на них смотрели и улыбались ангелы. Рядом с ними плясала Агата.

Акордеонът на стария Витлян скърбеше. Възлести пръсти любовно погладиха опърпания с години шампован лешояд. ловко ходеха по левите клавиши, както по гърба на любимата жена; многократно докосваха надясно. Мелодията излетя към небето. След това се разпиляха камбанки по младата трева. Въздухът вибрираше от щастие.

Стефка удари токчетата. Червените обувки изскърцаха. Весело подскочиха рижите коси. Игривият поглед на зелените очи закачи стоящия в ъгъла младеж. Черноок с разошен перчем – мрачен, като гадна есен, и суров, като леден студ, Ангел беше непрестъпен и непревземаем. Цялото село го избягваше. Въпреки че е дарен с името на Бог, в всъщността си бе самия дявол. Младежът повдигна вежди и се засмя силно.

Старият Витлян се усмихна с младежки поглед и прикри увисналите си клепачи. В душата си отново се почувства юноша, пълен със сила. И редом с него отново беше неговата Агата. Те се плискаха в изворната вода на Гърмящия ручей и се шегуваха оглупели. Бягаха по прясно окосената ливада, а после той я прегръщаше в самото дъно на хълма и завинаги запомни вкуса на нейните устни. Витлян отново обичаше. Както в първия ден.

Акордеонът се задушаваше от страстна лудост. А тя се смееше и плачеше. Падна и стана, и се втурна. Замръзна. Душата на Агата живееше в нея сега.

...А рижите коси на Стефка вече биеха по тъмните бузи на Ангел. Ярката пола се уви около краката му. Зелените огънчета пламтяха в бездънната чернота на очите му. Две сърца почукаха едно към друго, стремейки се да се слеят в едно.

От небето ги гледаха усмихнати Ангели. Щастлив до тях танцуваше Агата.

* * *

Yaşlı Vitliyan'ın akordeonu hüznünlüydü. Yumrulaşmış parmaklar yıllarca hırpalanmış damgalı akbabayı sevgiyle okşuyordardı. Sol klavyelerin üzerinde sevgili bir kadının sırtını sıvazlar gibi ustalıklarla geziyor; sık sık da sol yana dokunuyorlardı. Melodi gökyüzüne doğru yükseldi. Ardından da minik çançıklar köpürmelerinin üzerine saçıldı. Hava mutluluk titreşimleri içindeydi.

Stefka topuklarını vurdu. Kırmızı ayakkabılar gıcırdadı. Turuncu saçlar neşeyle zıpladılar. Yeşil gözlerin oynak bakışları köşede duran delikanlıya takıldı. Dağınık siyah perçemli bir gençti o – berbat sonbahar gibi somurtkan ve dondurucu soğuk gibi hırçın. Ulaşılamaz ve ele geçirilemez biriydi Angel. Bütün köy ona mesafeliydi. Tanrı'nın bahşettiği adı taşımasına rağmen, aslında şeytanın ta kendisiydi. Delikanlı kaşlarını yukarı doğru oynatarak yüksek sesle güldü.

Yaşlı Vitliyan gençlere özgü bir bakışla gülümsedi ve sarkık gözkapaklarını gizlemeye çalıştı. Gönülünce kendini yeniden güçlü kuvvetli bir delikanlı hissetti. Yanıbaşında da sevdiği Agata duruyordu yine. Onlar Gürleyen Dere'nin kaynak suyunu birbirlerine sıçratıyor ve çılgınlar gibi gülüşüyorlardı. Biçilmiş taze çayır otu üzerinde koşuyor, sonra o Agata'yı yamacın dibinde kollar arasına alıyor ve dudaklarını asla unutulmayacak bir zevkle öpüyordu. Vitliyan yeniden seviyordu. Tıpkı o ilk günkü gibi.

Akordeon çalgın bir tutkudan adeta boğuluyordu. Kız hem gülüyor, hem de ağlıyordu. Yere yığıldı ve kalktı ve sonra ileriye doğru koşmaya başladı. Sonra donakaldı. Agata'nın ruhu şu an onda yaşıyordu.

...Oysa Stefa'nın turuncu saçları Angel'in karanlık yanaklarıyla cilveleşiyordu artık. Parlak etek onun bacaklarına dolandı. Gözlerinin dipsiz karanlığında yeşil alevcikler yanıyordu. İki kalp birleşip bir bütün olmak için birbirlerinin kapılarını çalıyordu.

Gökteki melekler gülümseyerek onları seyrediyorlardı. Agata da, mutluluk içinde, onlarla yan yana dans ediyordu.

* * *

Το ακορντεόν του γέρου Βιτλιάν θρήνησε. Τα κουρελιασμένα δακτυλα του άγγιξαν επιδέξια στα αριστερά πλήκτρα, όπως στην πλάτη της αγαπημένης γυναίκας. Χτύπωσε επανειλημμένα δεξιά. Η μελωδία ανέβηκε στον ουρανό. Κουδούνακια σκορπίστηκαν πάνω από το νεαρό γρασίδι. Ο αέρας δονήθηκε από ευτυχία.

Η Στέφκα χτύπησε τα τακούνια. Τα κόκκινα παπούτσια τσίρισαν. Τα φλογερά μαλλιά πήδηξαν χαρούμενα. Το παιχνιδιάρικο βλέμμα των πράσινων ματιών καθήλωσε τον νεαρό που στεκόταν στη γωνία. Με μαύρα μάτια, δασύτριχος, σκοτεινός – σαν ένα άσχημο φθινόπωρο και σκληρό, σαν παγωμένο κρύο, ο Άγγελος ήταν απόρθητος. Όλο το χωριό τον απέφευγε. Αν και του δόθηκε το όνομα του Θεού, ήταν ένας πραγματικός διάβολος. Ο νεαρός σήκωσε τα φρύδια του και γέλασε δυνατά.

Ο γέρος Βιτλιάν χαμογέλασε με νεανικό βλέμμα και κάλυψε τα πεσμένα βλέφαρά του. Στην ψυχή του ένιωσε πάλι σαν ένας ενήλικας, γεμάτο δύναμη. Και δίπλα του ήταν πάλι η Αγκάθα του. Πιτσιλίσαν στο νερό της πηγής του βρυχηθμό ρυάκι και αστειεύτηκαν γέλασαν ανόητα. Έτρεξαν απέναντι από το φρεσκοκομμένο λιβάδι, και μετά την αγκάλιασε στο κάτω μέρος του λόφου και θυμήθηκε για πάντα τη γεύση των χειλιών της. Ο Βιτλιάν αγάπησε ξανά. Όπως και την πρώτη μέρα.

Το ακορντεόν έπνιγε από παθιασμένη τρέλα. Και γέλασε και έκλαψε. Έπεσε και σηκώθηκε και έτρεξε. Πάγωσε. Η ψυχή της Αγκάθα ζούσε μέσα του τώρα.

...Και τα κόκκινα μαλλιά της Στέφκας χτυπούσαν ήδη στα σκούρα μάγουλα του Άγγελου. Η φωτεινή φούστα τυλίχθηκε γύρω από τα πόδια του. Μικρές πράσινες φωτιές άναψαν στην απύθμενη μαυρίλα των ματιών του. Δύο καρδιές χτύπησαν η μία προς την άλλη, προσπαθώντας να ενωθούν σε μία.

Οι χαμογελαστοί άγγελοι τους παρακολουθούσαν από τον ουρανό. Η Αγκάθα χόρευε χαρούμενη δίπλα τους.

Ольга Фокина

Ольга Фокина, поэт и журналист. Член Международной гильдии писателей, Союза детских и юношеских писателей. Организатор конкурса «Несу добро в ладошках!», по итогам которого её книги есть в библиотеках, школах, в Русских центрах. Живет в России, г. Усть-Илимск.

Олга Фокина, е поет и журналист. Член е на Международната гилдия на писателите, на Съюза на детските и юношеските писатели. Организатор е на конкурса «Нося доброто в длани!», във връзка с който нейни книги има в библиотеки училища, в Руски центрове. Живее в Русия в град Уст-Илимск.

Η Όλγα Φωκίνα είναι ποιήτρια και δημοσιογράφος. Είναι μέλος της Διεθνούς Συντεχνίας Συγγραφέων, της Ένωσης Συγγραφέων Παιδιών και Νέων. Είναι η διοργανώτρια του διαγωνισμού «Φέρνω το καλό στα χέρια μου!», σε σχέση με τον οποίο τα βιβλία της είναι διαθέσιμα σε σχολικές βιβλιοθήκες και σε ρωσικά κέντρα. Ζει στη Ρωσία στην πόλη Ουστ-Ιλμσκ.

Olga Fokina şair ve gazeteci. Uluslararası Yazarlar Loncası ile Çocuk ve Erginlik Çağındaki Yazarlar Birliği üyesidir. İyilik Taşıyorum Avuçlarımda Yarışması'nın düzenleyicilerinden biridir. Dolayısıyla kitapları Rus Merkezleri'nin okul kütüphanelerinde yer almaktadır. Rusya'nın Ust-İlimsk kentinde oturmaktadır.

НЕСУ ДОБРО В ЛАДОШКАХ!

Несу добро в ладошках да, чтоб не расплескать,
Хочу его немножко да каждому отдать.
Пусть свет зажжётся в людях, согреет доброта.
Пусть каждый добр будет со всеми и всегда.
Пусть очередь не хмурится, другого не винит,
У каждого пусть сбудется, что сердце говорит.
Не ссорятся в автобусах, умеют уступать,
Ведь жизнь словно аэробусом умеет ускользать.
Дарите солнце людям, храните теплоту,
Давайте все мы будем здесь сеять доброту.
Пусть в людях отогреется частичка, что дана
От Бога. И пусть верится в мир света и добра!

ДОБРОТО НОСЯ В ДЛАНИ!

Доброто нося в длани, за да не го разплискам,
на всекиго по малко да дам от него искам.
Светлина да грейне, да стопли доброта.
Добри да бъдат искам хората в света.
И нека не се мръщим и други не виним,
и нека да се сбъднат сърдечните мечти.
Да не крещим в транспорта, да можем да отстъпваме,
нали животът бързо, летейки се изплъзва.
Топлина на хората и слънце подарявайте,
доброта за всички, навсякъде посявайте.
В душите да възкръсне частицата, от Бога дадена.
Да вярваме във свят, от светлина създаден!

ΤΟ ΚΑΛΟ ΤΟ ΚΟΥΒΑΛΑΩ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΟΥ!

Κουβαλάω το καλό στα χέρια μου για να μην το χύσω,
Θέλω να δώσω λίγο σε όλους.
Φως να λάμπει, να ζεσταθεί καλοσύνη.
Θέλω οι άνθρωποι στον κόσμο να είναι καλοί.
Και ας μην συνοφρυωνόμαστε και κατηγορούμε τους άλλους,
και αφήσουμε τα όνειρα να γίνουν πραγματικότητα.
Να μην φωνάζουμε, να μπορούμε να υποχωρήσουμε,
η ζωή θα περάσει γρήγορα, πετώντας.
Δώσε ζεστασιά στους ανθρώπους και ήλιο,
καλοσύνη σε όλους, σπείρε παντού.
Ας αναστηθεί στις ψυχές το μόριο που δόθηκε από τον Θεό.
Ας πιστέψουμε σε έναν κόσμο που δημιουργήθηκε από το φως!

İYİLİKTİR TAŞIDIĞIM AVUÇLARIMDA

Dağılmasın diye, avuçlarımda taşıyorum iyiliği
niyetim herkese ondan biraz vermek besbelli.
Aydınlık olsun her yer, iyilikle ısınsın.
İyilik, tüm insanları inayet dolu kılsın.
Somurtkan olmayalım suçlayıp başkalarını,
gerçekleşmiş arzularla karşılayalım yarını.
Yolculukta gürültüsüz özür dileyelim birbirimizden,
Zira hayat bir kuş gibi uçup gidiyor elimizden.
Sıcaklık bahşedin insanlara bol bol güneş dağıtın
iyilik saçmak, en zevkli yanındır bu hayatın.
Tanrı'nın lütfu dirilsin tüm ruhlarda tertemiz
Ve aydınlıktan yaratılmış bir dünyaya inanalım biz!

ЧЕТЫРЕ ИСТИНЫ

Любовь, надежда, вера, доброта –
Четыре слова, что свершают чудеса,
Четыре истины, что делают сильнее
И к Храму Божьему откроют путь скорей.
От этих слов в сердцах светло, уютно так,
И исчезает из души зловеший мрак.
И будут пусть вовек молитвой на устах
Четыре слова, что спасут в любых судах,
Четыре истины, что дарят торжество,
Четыре мысли, что спасают существо.
Пусть в жизни царствуют на всей земле всегда:
Любовь, надежда, вера, доброта!

ЧЕТИРИ ИСТИНИ

Любов, надежда, вяра, доброта –
вълшебни истини, творящи чудеса,
четири истини, които сила носят
и в Храма Божи неотменно водят.
От тези думи става светло на сърцата
и се стопява мракът във душата.
И нека бъдат те молитва, покаяние, надежда
четири думи, които към спасение отвеждат.
Четири истини към победа да ни поведат,
четири мисли същността ни да спасят.
И нека тържествуват вечно на Земята
Любовта, Надеждата и Вярата, и Добротата!

ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Αγάπη, ελπίδα, πίστη, καλοσύνη –
Τέσσερις λέξεις που κάνουν θαύματα
Τέσσερις αλήθειες που σε κάνουν πιο δυνατό
Και ανιγουν δρόμο για τον Ναό του Θεού.
Από αυτά τα λόγια στην καρδιά μου φωτεινό, άνετο,
Και ένα δυσοίωνα σκοτάδι εξαφανίζεται από τις ψυχές.
Και ας είναι μια στοματική προσευχή για πάντα
Τέσσερις λέξεις που σώζουν σε οποιοδήποτε δικαστήριο,
Τέσσερις αλήθειες που δίνουν τη νίκη,
Τέσσερις σκέψεις που σώζουν την ύπαρξη.
Ας βασιλεύουν για πάντα στη γη:
Αγάπη, ελπίδα, πίστη, καλοσύνη!

DÖRT GERÇEK

Aşk, umut, inanç, iyilik –
mucizler yaratan birer güzellik,
dört kudretli gerçektir ki, onlar
bizi Tanrı mabedine ulaştırırlar.
Salt bu sözcüklerle ışıldar kalpler
ruhtaki karanlık eriyip gider.
Keşke zamanla duaya, nedamete, umuda dönüşseler
insanlığı kurtuluşa götürecek olan bu sözcükler.
Bu dört gerçek kesin zafere ulaştırırsın bizi
bu dört düşünce korusun gerçek benliğimizi.
Sonsuza dek ayakta tutsun dünyamızı dimdik
Aşk ile Umut, İnanç ile İyilik!

ПУСТЬ СТАНЕТ МИР ВОКРУГ ДОБРЕЕ!

Греет солнышко всех людей,
Независимо – добрых и злых,
Чтобы мир становился добрей,
Чтобы в нём обретался смысл.
Чтобы в сердце людей растопить
Колкий лёд бесконечных обид.
Чтобы мир научился любить,
А не делал влюблённости вид.
Чтобы мы научились мечтать,
Верить искренне в свет и мечту.
Чтобы мы научились летать,
Не бояться набрать высоту.
В этом солнышке добрый рассвет.
От добра всё цветёт вокруг.
В нём Всевышнего добрый совет:
Будь добрее, мой милый друг!

ДА СТАНЕ ПО-ДОБЪР СВЕТЪТ

Слънцето всички хора огрява,
независимо – добри или зли,
по-добър светът за да става,
за да има този свят смисъл.
За да стопли в сърцата човешки
бодливия лед на обиди и грешки.
За да се научи светът да обича,
а не маски на влюбеност да навлича.
Да се научим мечти да лелеем,
да вярваме искрено в светлината.
Да се научим в небето да се реем
да не се боим от висината.
Добро носи на слънцето изгревът.
В доброто всичко цъфти.
То носи на Бога добрия съвет:
Бъди добър, обични човеко, ти!

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ

Ο ήλιος λάμπει σε όλους τους ανθρώπους,
ανεξάρτητα από – καλό ή κακό,
καλύτερος κόσμος για να γίνει,
για να έχει νόημα αυτός ο κόσμος.
Να ζεστάνει ανθρώπινες καρδιές
τον αγκαθωτό πάγο των προσβολών και των λαθών.
Για να μάθει ο κόσμος να αγαπά
όχι μάσκες αγάπης για να φορέσει.
Να μάθει να αγαπά τα όνειρα,
να πιστεύει ειλικρινά στο φως.
Ας μάθουμε να πετάμε στον ουρανό
να μη φοβομασται τα ύψη.
Η ανατολή φέρνει καλό στον ήλιο.
Όλα ανθίζουν στην καλοσύνη.
Φέρνει καλές συμβουλές του Θεού:
Να είσαι καλος, αγαπητέ μου άνθρωπε!

DAHA İYİ OLMASI İÇİN DÜNYANIN

Güneş tim insanları ısıtmakta sevgiyle aralarında iyi kötü ayrımı yapmaz kesin, dünya çok daha güzel olabilsin diye ve yaşamın anlam kazanabilmesi için. Eritebilmesi için insan kalplerindeki hakaret ve günah buzlarını dikenli, alıřabilmesi için insanların gerçek sevgiye ve dünya yalancı aşk maskesi takmasını diye. Öğrenebilelim diye düş kurmasını ve aydınlığa içtenlikle inanabilmemiz için, kavrayalım diye gökte kanat çırpmasını ve korkusunu atmak için derinliklerin. İyilik getirir sabahları güneşin doğuşu, açacak tüm iyilikleri muştulayarak, Tanrı'nın en iyi öğüdünü duyurmaktadır o: Ey, sevilen insan, her zaman iyi olmaya bak!

Ели Видева

Ели Видева, член на Съюза на българските писатели и на Съюза на математиците в България. Дългогодишен председател на КДК/Клуб на дейците на културата/-Хасково. Автор на десет поетични книги, носител на национални и международни награди. Живее в България, гр. Хасково.

Ели Видева, член Союза болгарских писателей и Союза математиков Болгарии. Многолетний председатель КДК/Клуб деятелей культуры (Хасково). Автор десяти сборников стихов, лауреат национальных и международных премий. Живет в Болгарии, г. Хасково.

Η Έλι Βιντέβα είναι ποιητής και μαθηματικός. Είναι μέλος της Ένωσης Βούλγαρων Συγγραφέων και της Ένωσης Μαθηματικών στη Βουλγαρία. Επί μακρόν πρόεδρος του Λέσχη πολιτιστικών προσώπων-Χάσκοβο. Συγγραφέας δέκα ποιητικών βιβλίων, βραβευμένη με εθνικά και διεθνή βραβεία. Ζει στη Βουλγαρία, στο Χάσκοβο

Eli Videva, Bulgar Yazarlar Bitliđi ile Bulgaristan Matematikçiler Birliđi üyesidir. Uzun yıllardan beri Haskovo, Haskovo Kültür İşçileri Kulübü başkanıdır. On şiir kitabı sahibidir ve birçok ulusal ve uluslararası ödüle değer görülmüştür. Bulgaristan'ın haskovo kentinde yaşamaktadır.

УТРЕ

Утре искам да съм пеперуда –
да се стрелна в клоните на явора
между жълтите листа с бакърен ръб.

После да прилепна на тревата,
да целуна тънките ѝ стръкчета,
да им дам по краска от крилата си.

И да се зарея безметежно
от зеленото море до синьото...
Но се питам: толкова безгрижие
как ще мога да го понеса?

Нищо, че е израз на желаня.

ЗАВТРА

Я хотела бы бабочкой стать –
Завтра к явору я б полетела,
Среди листьев его золотых
Я б на ветви задумчиво села...

А затем, прилетев на траву,
Стебли тонкие нежно целуя,
Я дарила б пыльцы синеvu
И от счастья светилась, ликуя.

А потом пронеслась над землей,
Изумрудной любуясь волною...
Безмятежность познав и покой...
Только как жить мне жизнью такую???

Это просто лишь отблеск желаний...

ΑΥΡΙΟ

Αύριο θέλω να γίνω πεταλούδα –
να μπω στα κλαδιά του πλάτανου
ανάμεσα στα κίτρινα φύλλα με χάλκινη άκρη.

Μετά να κολλήσω στο γρασίδι,
να φιλήσω τα λεπτά φύλλα της,
να τους δώσω χρωμα από τα φτερά μου.

Και χωρίς ανησυχία να μεθύσω
από την πράσινη θάλασσα στο γαλάζιο...
Αλλά αναρωτιέμαι: τέτοια ηρεμία
πώς θα την αντέξω;

Τίποτα, που είναι έκφραση επιθυμιών.

YARIN

Bir kelebek olmak isterim yarın –
çınar dallarında dolaşmak isterim hızla
geçip arasından bakır rengi yaprakların.

Sonra da yapışmak isterim yeşil otlara
öpmek o incecik narin saplarını hazla
ve kanatlarımdan renk katmak onlara.

Uçmak isterim enikonu gönlümce şöyle
yeşilin denizinden sonuna dek mavinin...
Ama soruyorum yine de kendi kendime:
bunca başıboşluğu taşıyabilir miyim?

Bu bir istek ifadesi olmuş olsa bile?

ПЪТЯТ

Орелът пъстроок напусна билото
и се зарея истина да дири.
Отвъд гранични периметри и между
перата му от търсене редяат.
А вятърът довя едно от тях,
докосна то очите ми и каза:
«Следи от истината още търся,
но ще я стигна от върха на лоното».
Орелът пъстроок ще я намери
далеч – навярно в себе си – но мисля,
че пак ще се завърне
при перото.
Защото то е пъпната му връв.

ДОРОГА

Орёл пестроокий покинул вершину,
Умчался он вдаль, чтобы правду искать.
Минуя хребты пограничных периметров,
Теряет он перья, редуют они.
Но ветер приносит одно из тех перьев.
Оно ловит взгляд мой и мне говорит:
«Ищу я след истины, и лишь на
вершине его я найду».
Орёл пестроокий всё ж правду отыщет...
Но так далеко... Даже может, в себе!
И все же я думаю, путь тот орлиный
К перу приведет... ведь оно – пуповина.

Ο ΔΡΟΜΟΣ

Ο αετός έφυγε από την κορυφογραμμή
και άρχισε να ψάχνει την αλήθεια.
Πέρα από τα όρια περιμέτρους και σινουρα
τα φτερά του αραιώνουν από την αναζήτηση.
Και ο άνεμος έφερε έναν από αυτούς,
άγγιξε τα μάτια μου και είπε:
«Τα ίχνη της αλήθειας εξακολουθώ να αναζητώ,
αλλά θα τη φτάσω από την κορυφή της κοιλάδας».
Ο επίμονος αετός θα τη βρει
μακριά – ίσως μέσα του – αλλά νομίζω
ότι θα επιστρέψει ξανά στο φυλό
Γιατί είναι ο ομφάλιος λώρος του.

YOL

Ela gözlü kartal terk etti dağ doruğunu
ve gerçeği aramanın peşine düştü.
Uzaklarda ve sınır ötelerinde
tüyleri dökülmekte bu arayış seyrinde.
Rüzgârın getirdiği bu tüylerden biri
gözlerime dokunarak bana dedi ki:
«Gerçeğin izini aramaktayım hâlâ,
Ama yerin dibinde olsa da ulaşacağım ona».
Ela gözlü kartal bulacaktır gerçeği
uzakta – kendi içinde belki – ama eminim ki,
o, tüyünün yanına dönecektir yine de.
Çünkü onun göbek bağıdır o tüy.

Γαля Карааргирова

Γαля Карааргирова. Журналист и сценарист, поет и писател. Автор на четири книги с поезия, разкази и новели. Член на Съюза на независимите български писатели, Поетичния клуб «Иван Николов» и ҚДК – Хасково. Един от създателите на ҚДК в Атина. Активен сътрудник на емигрантския в «България днес» в Атина. Печелила е многобройни награди за участие в литературни конкурси в Родината и в Гърция.

Γαля Карааргирова. Журналист и сценарист, поет и белетрист. Автор четырех сборников стихов, рассказов и новелл. Член Союза независимых писателей Болгарии, Поэтического клуба «Иван Николов» и ҚДК (Хасково). Один из основателей ҚДК болгарского общества в Афинах. Активный сотрудник эмигрантской газеты «Болгария сегодня» в Афинах. Она завоевала множество наград за участие в литературных конкурсах на Родине и в Греции.

Γκαλια Караарγιροβα – Δημοσιογράφος και σεναριογράφος, ποιητής. Συγγραφέας τεσσάρων βιβλίων ποίησης, διηγήματα και νουβέλες. Μέλος της Ένωσης Ανεξάρτητων Βούλγαρων Συγγραφέων και της Λέσχης Ποίησης «Ιβάν Νικόλοφ» και η Λέσχη πολιτιστικών προσώπων – Χάσκοβο. Ένας από τους ιδρυτές του Βουλγαρικού πολιτιστικού κέντρου στην Αθήνα. Ενεργός συνεργάτης της ομογενειακής εφημερίδας «Βουλγαρία σιμερα» στην Αθήνα. Έχει κερδίσει πολλά βραβεία για συμμετοχή σε λογοτεχνικούς διαγωνισμούς στην πατρίδα και στην Ελλάδα.

Galya Karaargirova, gazeteci ve senaryo yazarı. Şiir, öykü ve nuvellerini dört kitapta topladı. Bağımsız Bulgar Yazarlar Birliği, İvan Nikolov Şiir Kulübü ve Haskovo Kültür İşçileri Kulübü üyesidir. Atina'daki Kültür İşçileri Kulübü'nün kurucularındandır. «Günümüzde Bulgaristan» gazetesinin en aktif muhabirlerindedir. Edbiyat yarışmalarından birçok ödül sahibidir.

БАБИНАТА ПРИКАЗКА

Помня прабаба си Калина като в сън. Миниатюрна, съсухрена старица, забрадена с катранено черна шамия и дебел вълнен елек върху тъканият ѝ сукман. Единственото светло нещо по нея беше бялата кожа на лицето и небесно сините ѝ очи, излъчващи топлота. Отначало се плаших от нея. Но постепенно, с времето, свикнах и дори започнах да я търся. Къщицата беше малка, а и тя имаше навик да седи в одаята до оджака, свита на едно трикрако столче. Видеше ли ме, с тих и гальовен глас ми подвикваше: «Ела-ела, чедо, приказка да ти разкажа!». Кое дете не обича приказките?! Свивах се до краката ѝ, на голямата овча кожа и утихвах в очакване. Тя започваше своя напевен разказ за юнаци с големи калпаци и смели сърца; за хубави моми с шарени стомни на рамо; за змейове-горяни и какво ли още не. Откъде знаеше толкова много истории, тогава не разбирах, но много обичах да я слушам. Така спечели детското ми сърчице.

Най-силно впечатление ми беше направила една приказка за красивата мома Алтъна. Тя била ненагледна хубавица, «гюльът на селото» – така я наричали. Кръшна била снагата ѝ, лебедова – походката ѝ. Откъдето минела, погледите на младо и старо, се приковавали в нея. Дебелата ѝ дълга плитка се полюшвала в ритъма на леките стъпки. Гайтанджиите-вежди нежно се повдигали, когато се обръщала да почете всеки с поздрава си. Топлият блясък на очите ѝ огрявал наоколо като изгрева на лятното слънце.

Имала си мома Алтъна изгора – момъкът Камен. Не отстъпвал и той по красота на момата, но с друга-мъжка хубост. Снажен, силен, с яки рамене и буйна, къдрава коса. Само дето бил много беден и работел по нивите на Алтънния род. Тайна била любовта им, но толкова искрена и силна, че се заклели да се вземат, независимо от всичко. Не винаги се случва това, което желаем... И с тях станало така. Научил баща ѝ, че между тях има задявка и изгонил момъка

от селото. Колкото да плакала и молила щерка му, той не склонил. Камен забягнал в планината и изпратил хабер на Алтъна да иде при него. Стъкмила тя в бохчата някоя-друга дреха, взела си пендарите и тръгнала да дири либето си. Но нямала късмет да стигне до уречената среща. По пътя я настигнали разбойници, ограбили я, обезчестили я и я хвърлили по една урва.

Чакал, що чакал Камен, па се върнал потайно през нощта в селото и разпитал за нея. Казали му, че в дома е настъпила голяма суматоха, защото не знаят къде е. Старият чорбаджия бил побеснял от непокорството на щерка си.

Уплашил се момъкът за Алтъна, лоши мисли взели да минават през главата му. Тръгнал да я търси. Вървял и викал, оглеждал гората и реката, докато накрая съзрял тялото ѝ, простряно до едно дърво. Дървото го спряло, та да не се свлече надолу, по стръмната урва. Взел я Камен на ръце. Тя едва дишала. Завел я в гората, там, дето бил направил малка къщурка – далеч от хорските погледи. Лекувал я с билки, налагал ѝ компреси, хранел я в устата месеци наред, докато тя се оправила. Отначало повтаряла само, че иска да умре, но постепенно се съвзела. Случило се чудото. Любовта на Камен я изцерила. Баба задъхана спираше на това място да си почине, но аз няхах търпение да ми доразкаже приказката. Исках да има продължение. Не знам дали наистина имаше, но ако не, то тя го измисли: Оженили се двамата, дом създали, многобройна челяд народили.

Когато бащата на Алтъна се загубил, се върнали в село и заживели в него още по-щастливо. Когато чуех този край, отпусках главица и заспивах в скута на баба Калина. Чувствах се доволна и щастлива. Още много пъти молах баба да ми я разказва и я научих наизуст. После, изведнъж тя някъде изчезна... Била съм петгодишна...

Когато аз станях баба, взех да я предавам на внуците си. Едва тогава отговорих на детския си въпрос: откъде ли прабаба ми знаеше толкова много приказки и предания?!

Всяко поколение носи в паметта си приказките от предишното, създава и свои. Затова е и толкова богато и пълно с мъдрост народното творчество.

СКАЗКА БАБУШКИ

Как во сне помню свою прабабушку Калину. Миниатюрная, сухая старушка, с черным как смоль шарфом и толстым шерстяным жилетом поверх тканого сукна. Единственной яркой чертой в ней были белая кожа на лице и небесно-голубые глаза, излучающие тепло. Я боялась ее сначала. Но постепенно, со временем, я к ней привыкла и даже начала ее искать. Домик был маленький, и она имела привычку сидеть в комнате у камина, свернувшись калачиком на трехногой табуретке. Увидев меня, она звала мягким и ласковым голосом: «Подойди, подойди, дитя, позволь мне рассказать тебе сказку!»

Какой ребенок не любит сказки?! Я сворачивалась калачиком у ее ног на большом тулупе и замирала в ожидании. Она начинала свою песню: о героях с большими шапками и храбрыми сердцами, для хорошеньких девиц с узорчатыми кувшинами на плечах; о горных драконах и много еще о чем. Откуда она знала так много историй, я тогда не понимала, но мне нравилось ее слушать. Вот так она покорила мое детское сердце. Больше всего меня впечатлила сказка о прекрасной деве Альтане.

Она была неприметной красавицей, «самый красивый цветок деревни» – так ее называли. Тело ее было грациозное, походка лебединая. С того места, где она проходила, взгляды молодых и старых были прикованы к ней. Ее густая длинная коса колыхалась в такт с ее легким шагам. Тонкие брови слегка приподнимались, когда она поворачивалась, чтобы поприветствовать каждого. Теплый свет ее глаз сиял вокруг, как восходящее летнее солнце.

У Альтани была большая любовь с молодым Каменом. Он не уступал по красоте девушке, но другой – мужской красо-

той. Высокий, сильный, с крепкими плечами и пышными, вьющимися волосами. Только что он был очень беден и работал на полях семьи Альтани. Их любовь была тайной, но настолько искренней и сильной, что они поклялись соединить свои судьбы, несмотря ни на что.

Не всегда бывает так, как мы хотим... И у них так получилось. Ее отец узнал, что между ними роман, и выгнал парня из деревни. Как ни плакала и ни умоляла его дочь, он был непреклонен. Камен побежал в горы и послал Альтане знак, как прийти к нему. Она положила в бокчу одежды, взяла свои золотые пендары и пошла искать своего любимого. Но ей не повезло попасть на назначенную встречу. По дороге ее настигли разбойники, ограбили, обесчестили и бросили в пропасть.

Долго ждал Камен, потом тайком вернулся ночью в деревню и расспросил о ней. Сказали ему, что в доме девушки большое волнение, потому что никто не знает, где она. Ее отец был в ярости из-за непослушания дочери. Камен забеспокоился об Альтане. В его голове стали проноситься плохие мысли. Он пошел ее искать. Шел и кричал, оглядывал лес и реку, пока, наконец, не увидел ее тело, расprostертое под одним из деревьев. Оно помешало ему соскользнуть с крутого ущелья.

Камен взял ее на руки. Она едва дышала. Он отнес ее в лес, где построил небольшой домик, подальше от глаз людей. Стал лечить ее травами, накладывал компрессы, месяцами кормил ее, пока не выздоровела. Сначала она только повторяла, что хочет умереть, но постепенно все же поправилась. Чудо случилось. Любовь Камена исцелила ее.

Запыхавшись, бабушка останавливалась в этом месте, чтобы отдохнуть, но я не могла дождаться, когда она расскажет остальную часть истории. Когда я уже сама стала бабушкой, начала передавать этот сказ и своим внукам. И лишь только тогда ответила я и на свой детский вопрос: откуда моя прабабушка знала столько сказок и легенд? Каждое

поколение носит в своей памяти сказки предыдущего и создает свои. Вот почему народное искусство так богато и полно мудрости.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Θυμάμαι την προγιαγιά μου την Καλίνα σαν σε όνειρο. Μια μαραμένη γριά, με ένα κατάμαυρο μαντίλι και ένα χοντρό μάλλινο γιλέκο πάνω της. Το μόνο φωτεινό πράγμα πάνω της ήταν το λευκό δέρμα στο πρόσωπό της και τα γαλάζια μάτια της, οπια ακτινοβολούσαν ζεστασιά. Στην αρχή τη φοβόμουν. Αλλά με τον καιρό, το συνήθισα και άρχισα να την αναζητώ. Το σπίτι ήταν μικρό, κι εκείνη είχε τη συνήθεια να κάθεται στο δωμάτιο δίπλα στο τζάκι, κουλουριασμένη σε ένα τρίποδο σκαμπό. Όταν με εβλεπαι, με φώναζε με απαλή και χαϊδευτική φωνή: «Έλα, έλα, παιδί, να σου πω μια ιστορία!». Ποιο παιδί δεν αγαπάει τα παραμύθια! Κουλουριάσθηκα στα πόδια της, πάνω στο μεγάλο δέρμα προβάτου, και ηρεμούσα στην προσμονή. Άρχιζε τα παραμυθίες της για ηρωες με μεγάλα καπέλα και γενναία καρδιά, για όμορφες κοπέλες με στάμνες, για τους δράκους του βουνού και πολλά αλα. Το πώς ήξερε τόσες ιστορίες δεν καταλάβαινα τότε, αλλά μου άρεσε να την ακούω. Έτσι κέρδισε την παιδική μου καρδιά. Πιο πολύ μου έκανε εντύπωση ένα παραμύθι για την όμορφη παρθενική Αλτάνα. Ήταν μια αορατη ομορφια. «Το τριαντάφυλλο» – έτσι την έλεγαν. Η δύναμή της ήταν χαριτωμένη, το βάδισμά της έμοιαζε με κύκνο. Οπου πέρναγε τα βλέμματα μικρών και μεγάλων καρφώθηκαν πάνω της. Η χοντρή μακριά πλεξούδα της κουνιόταν στο ρυθμό των ανάλαφρων βημάτων της. Τα φρύδια της χορδής σηκώθηκαν απαλά καθώς γύρισε να χαιρετήσει το καθένα. Η ζεστή λάμψη των ματιών της έλαμπε γύρω σαν τον ανατέλλοντα καλοκαιρινό ήλιο. Είχε Αλτανα ενα αγόρι – Kamen. Δεν ήταν κατώτερος σε ομορφιά από το κορίτσι, αλλά με μια άλλη – αντρική ομορφιά. Δυνατό, με δυνατούς ώμους και πλούσια, σγουρά μαλλιά. Μόνο που ήταν πολύ φτωχός και δούλευε στα χωράφια της οικογένειας Άλτανη. Ο

έρωτάς τους ήταν μυστικός, αλλά τόσο ειλικρινής και δυνατός, που ορκίστηκαν να παντρευτούν ο ένας τον άλλον ότι κι αν γινόταν. Αυτό που επιθυμούμε δεν συμβαίνει πάντα...

Έτσι έγινε και με αυτούς. Έμαθε ο μπαμπας της ότι υπήρχε σχέση μεταξύ τους και έδωσε το αγόρι από το χωριό. Όσο κι αν έκλαιγε και παρακαλούσε η κόρη του, εκείνος αρνιόταν. Ο Κάμεν έτρεξε στα βουνά και έστειλε σημάδι στη Άλτανα να έρθει κοντά του. Η κοπελα εβαλε μερικά ρούχα στη μπόχτσα, πήρε τα μανταλάκια της και πήγε να ψάξει να βρει το αγαπιμενο της. Αλλά ήταν άτυχη να φτάσει στην καθορισμένη συνάντηση. Στο δρόμο την πρόλαβαν ληστές, την λήστεψαν, την ατίμασαν και την πέταξαν σε ένα γρεμο...

Περίμενε όπως περίμενε ο Κάμεν, μετά γύρισε κρυφά στο χωριό το βράδυ και ρώτησε για αυτήν. Του είπαν ότι έγινε μεγάλη ταραχή στο σπίτι της γιατί δεν ήξεραν πού βρισκόταν. Ο γέρος τσορμπάτζι ήταν έξαλλος με την ανυπακοή κόρης του. Το αγόρι φοβόταν την Άλτανα. Κακές σκέψεις άρχισαν να περνούν από το κεφάλι του. Πήγε να την ψάξει. Περπάτουσε και φώναζε, κοίταξε γύρω από το δάσος και το ποτάμι, μέχρι που τελικά είδε το σώμα της απλωμένο πάνω σε ένα δέντρο. Το δέντρο εμπόδισε να γλιστρήσει απο την απότομη χαράδρα. Ο Κάμεν την πήρε στην αγκαλιά του. Την πήγε στο δάσος, όπου είχε χτίσει ένα μικρό σπίτι – μακριά από τα μακριά από ανθρώπινα μάτια. Την περιποιήθηκε με βότανα, της έβαζε κομπρέσες, την τάζε από το στόμα για μήνες μέχρι να συνέλθει. Στην αρχή επανέλαβε μόνο ότι ήθελε να πεθάνει, αλλά σιγα-σιγα συνήλθε. Το θαύμα έγινε. Η αγάπη του Κάμεν τη θεράπευσε. Λαχανιασμένη, η γιαγιά σταματούσε σε αυτό το μέρος για να ξεκουραστεί, αλλά δεν μπορούσα να περιμένω να μου πει την υπόλοιπη ιστορία. Ήθελα μια συνέχεια. Δεν ξέρω αν όντως υπήρχε, αλλά αν όχι, την έφτιαξε: Οι δυο τους παντρεύτηκαν, δημιούργησαν σπίτι, μια μεγάλη οικογένεια. Όταν ο πατέρας της Άλτανα χάθηκε, επέστρεψαν στο χωριό και έζησαν εκεί ακόμα πιο ευτυχισμένοι. Όταν άκουγα αυτό το τέλος, χαλάρωνα το κεφάλι μου και αποκοιμιόμουν στην αγκαλιά της γιαγιάς Καλίνα. Ένωσα ικανοποιημένη και χαρούμενη.

Πολλές φορές ζήτησα από τη γιαγιά να μου το πει και το έμαθα απέξω. Μετά, ξαφνικά κάπου εξαφανίστηκε... Ήμουν πέντε χρονών.

Όταν έγινα γιαγιά, άρχισα να το μεταφέρω στα εγγόνια μου. Μόνο τότε απάντησα στην παιδική μου ερώτηση: πώς ήξερε η προγιαγιά μου τόσα παραμύθια και θρύλους;! Κάθε γενιά κουβαλά στη μνήμη της τα παραμύθια της προηγούμενης, και δημιουργεί τα δικά της. Γι' αυτό η λαϊκή τέχνη είναι τόσο πλούσια και γεμάτη σοφία.

NINEMİN MASALI

Aneaannemin annesi Kalina'yı rüya gibi anımsıyorum. Doku-ma sukmanın üzerine giydiği siyah yün yeleği ve başını sıkı sıkı örttüğü katran karası başörtüsüsüyle dikkat çeken kırışık yüzlü minyon bir kadındı. Oun üzerinde parlak sayılabilecek tek şey yüzünün beyazlığı ve sıcaklık saçan gök mavisini gözleriydi. İlk zamanlarda ondan korkuyordum. Zamanla yavaş yavaş alıştım ve hatta arar oldum onu. Evi minnacıktı ve ninemin odasındaki ocak başında, üç bacaklı sandalyesinin üzerinde büzülerek oturmak gibi bir alışkanlığı vardı. Her gördüğünde alçak ve okşayıcı sesiyle: «Gel, yavrum, gel de sana masal anlatıyorum!» diyerek beni yanına çağırırdı. Masalları hangi çocuk sevmez ki?! Hemen kocaman koç derisinin üzerine, onun dizlerinin dibine oturur, sessizce beklemeye başlardım. Ve ninem az sonra, o yumuşacık ve tatlı sesiyle, kara kalpaklı, cesur yürekli civanmert delikanlılardan; omuzlarında süslü testiler taşıyan güzel kızlardan; dağ ejdergelerinden ve daha birçok şeylerden bahseden hikâyelerine başlardı. Bu kadar çok şeyi bilmesine akıl erdiremem de, onu dinlemeyi çok seviyordum. O, benim çocuk kalbimi bu şekilde kazanmış oldu.

Anlattıkları masallar arasında beni en çok etkileyen Altına adında güzeller güzeli bir kızla ilgili olandı. O, baş döndürücü güzelliğe sahip kızmış ve bu yüzden de «köyün gülü» diyorlarmış ona. İnce belli, keklik sekişliymiş. Bir yerden mi geçti, büyük küçük herkesin bakışları hemen o tarafa yönelmişti. Ar-

kasındaki uzun ve kalın beliği, attığı hafif adımların ritmine göre titirmiş. Karşılıdığı herkese selam verirken sürme çekilmiş kara kaşları hafifçe inip kalkarmış. Gözlerinin saçtığı sıcak parlaklık yaz güneşi gibi aydınlatıyormuş her yanı.

Altına'nın Kamen adında bir sevgilisi varmış ki, erkek yakışıklılığı Altına'nın kadın güzelliğine pabuç bırakmıyormuş. İri yarı biriymiş Kamen, geniş omuzları, gür ve kıvrıkcık saçları varmış. Ne ki, çok fakir olduğu için, Altına ailesinin tarlalarında ırgatlık yapıyormuş. Aralarındaki aşk gizli olmasına rağmen, o denli büyükmüş ki, her ne olursa olsun birbirimizin olacağız diye yemin etmişler. Ama istenilen şeyler, maalesef, her zaman gerçekleşmiyor. Tıpkı onlarınki gibi. Altına'nın babası gençlerin arasında bir şeyler yaşandığını öğrenince delikanlıyı apar topar köyden kovmuş. Kızın yalvarışları ve döktüğü gözyaşları da fayda etmemiş. Bu durum karşısında Kamen dağa çıkmış ve yanına gitmesi için Altına'ya haber göndermiş. Kız birkaç eşya ile birlikte bohçasını ve mücevherlerini de alarak sevgilisinin peşine düşmüş. Ne yazık ki anlaştıkları yere ulaşmak kısmet olmamış ona. Yolda onu eşkıyalar yakalamış, varını yoğunu aldıktan sonra ırzına geçip onu bir dere yatağı içine atmışlar. Beklemekten usanan Kamen, o gece gizlice köye inmiş ve Altına'yı aramış. Köylüler, kızın nereye gittiği bilinmediği için, evde büyük bir telaş yaşandığını söylemişler. Babası, yaşlı çorbacı, kızının bu dik kafalılığı karşısında adeta küplere binmiş.

Delikanlı, Altına için endişeye kapılmış, kötü kötü şeyler gelmiş aklına. Hemen onu aramaya koyulmuş. Hüm yürüyor hem de adını haykırıyormuş kızın, ormanı didik didik arıyor, ırmak boyunca ilerliyormuş ki, birdenbire onun bir ağaç altında upuzun yatan bedenini görmüş. Ağaç uçurumun derinine yuvarlanmasını engellemiş. Kamen onu kollarına almış. Ne ki kız, zorlukla da olsa, hâlâ nefes alıp veriyormuş. Delikanlı onu orman içinde gözlerden uzak bir yerde yaptığı küçücük evine götürmüş. İyileşene kadar ona, aylar boyunca şifalı otlardan ilaçlar içirmiş, kompresler yapmış, kendi elleriyle doyurmuş. Başlangıçta kız sık sık ölmek istediğini söyleyedurdusa da, zamanla sağlığına kavuşmuş. Bir mucize

gerçek olmuş ve Kamen'in aşkı kızı sağaltmış. Buraya geldiğinde ninem derin bir nefes alıyor ve biraz dinleniyordu, ama ben sabırsızlıkla masalın sonrasını merak ediyordum. Bana göre bu masal devam etmeliydi çünkü. Devamı olup olmadığını bilmesem de, ninem işini biliyor ve bir şeyler uyduruyordu: İki sevgili evlenmişler, ev bark kurmuşlar ve boy boy çocuklar yetiştirmişler.

Hele mutlu çiftin, Altına'nın babasının ölümünden sonra, köye dönüp onun evinde huzur içinde yaşadıklarını duyun, daha da rahatlar, başımı Kalina ninemin göğsüne bırakarak mışıl mışıl uyuyordum. Son derece mutlu hissediyordum kendimi. Daha sonra sık sık anlattırdığım için bu masalı ezberledim. Ve bir gün aniden ninem ortadan kayboldu... o zamanlar beş yaşında falan olmalıymışım herhalde... Ben de yaşlanıp nine olunca, bu masalı kendi torunlarıma anlatmaya başladım. İşte o zaman çocukluğumda sorduğum «Ninem bu kadar çok masalı nereden biliyordu?» sorusunun yanıtını da bulmuş oldum. Her kuşak belleğinde bir önceki kuşağın masallarını taşısa da, kendi masallarını da yaratır. Halk yaratıcılığımız bu yüzden bilgelikleriyle bu denli zengin ve derin.

Βελιτска Петрова

Βελιτска Петрова (Βили Ро) е автор е на 14 стихосбирки и две документални биографии. Член е на Славянска литературна и артистична академия, на УС на СНБП. Преведена на осем езика. Има няколко национални награди и много международни отличия. Като автор присъства в учебника по музика, издателство на Народна просвета.

Βελιτска Петрова (Βили Ро) – автор 14 поэтических сборников и двух документальных биографий. Является членом Славянской литературно-художественной академии, Совета СНБП. Ее произведения переведены на восемь языков. Имеет несколько национальных наград и множество международных. Как автор она опубликована в учебнике музыки (издательство Народного образования).

Η Βελιτска Петροβα (Βили Ρ) είναι συγγραφέας 14 συλλογών ποιημάτων και δύο βιογραφικών ντοκιμαντέρ. Είναι μέλος της Σλαβικής Λογοτεχνικής και Καλλιτεχνικής Ακαδημίας, της Ένωση Ανεξάρτητων Βούλγαρων Συγγραφέων. Μεταφράστηκε σε οκτώ γλώσσες. Έχει πολλά εθνικά βραβεία και πολλές διεθνείς διακρίσεις. Ως συγγραφέας είναι παρών στο μουσικό εγχειρίδιο, εκδοτικός οίκος Εθνικής Παιδείας.

Velichka Petrova (Vili Ro) 14 şiir kitabının ve iki belgesel biyografinin yazarıdır. SNBP Yönetim Kurulu Slav Edebiyat ve Sanat Akademisi üyesidir. Sekiz dile çevrildi. Birkaç ulusal ödülü ve birçok uluslararası ödülü var. Milli Eğitim yayınevi müzik ders kitabında yazar olarak yer almaktadır.

ПРОЛЕТЕН КАРНАВАЛ

Нощта съблече мократа си риза.
Лицето си напудри със звезди.
По устните
луната си изписа
и тръгна
на парада със щурци.

Избраха я
за мис на фестивала.
Вятърът
за мистър кавалер.
Мракът шеговит
за по-забавно
със светулки
беше ги оплел.

И така
танцуваха до късно.
Но фламинго
с розови крила,
маската на мрака
с клюн разкъса...
и нощта
на утро засия.

А дъждът ревнив,
разтърсил грива,
преоткрил се
в жива топлина,
с недолюбени целувки нарисова,
пъстрата дъга на любовта.

ВЕСЕННИЙ КАРНАВАЛ

Ночь сняла с себя мокрую рубашку.
Напудрила лицо звездами.
На губах
Луна исписала
и пошла
на парад сверчков.

Они выбрали ее
как Мисс Фестиваль.
Ветер –
стал мистер Кавалер.
Темнота,
для большего удовольствия,
со светлячками
запутала их.

И так –
они танцевали допоздна.
Но фламинго
с розовыми крыльями
маску тьмы
клювом порвал...
и ночь
как утро сияла.

А ревнивый дождь
тряхнул гривой и
заново нашел себя
в живом тепле,
Поцелуями он нарисовал
красочную радугу любви.

ΑΝΟΙΞΙΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Η νύχτα
έβγαλε το βρεγμένο της πουκάμισο.
Πούδραρε το πρόσωπό της με αστέρια.
Στα χείλη της
έγραψε το φεγγάρι
και εφίγε
στην παρέλαση των πουλιών.

Την επέλεξαν
για τη Μις Φεστιβάλ.
Ο άνεμος
για τον κύριο Καβαλίερ.
Το αστείο
σκοτάδι
για περισσότερη διασκέδαση
με πυγολαμπίδες
τους είχε μπλέξει.

Και έτσι
χόρευαν μέχρι αργά.
Αλλά φλαμίνγκο
με ροζ φτερά,
η μάσκα του σκόταδη
με το ράμφος έσκισε...
και τη νύχτα
σαν πρωί έλαμπε.

Και η βροχή ζηλεύει,
τίναξε το περιλαίμιο
επανεφήυρε τον εαυτό του
στη ζωντανή ζέστασια,
με αναγάπητα φιλιά έσυραν,
το πολύχρωμο ουράνιο τόξο της αγάπης.

İLKYAZ KARNAVALI

Islak gömleğini soyundu gece.
Yıldızlarla pudraladı yüzünü.
Dudakları
mehtaplandı iyice
ve circırlar belirledi
yönünü.

Festival güzeli seçtiler onu.
Rüzgârı da ona kavalye güya.
Karanlıksa
renklendirdi oyunu
ateşböcekleri
saçıp ortaya.

Dans edildi
hem de geç vakitlere dek.
Ama bir flamingo
pembe kanatlı,
gagasıyla
karanlığı delerek
ortalığa tanyerini
çıkarttı.

Ama kıskanç yağmur
titrek yeyleyle
baskısıyla içindeki
yangının,
resmetti bitmeyen öpücüklerle
o rengârenk kuşağını aşkının.

ЛЮЛЯК

Сънувах те.
И беше ми любим.
Сърцето ми ухаеше на люляк.
Очи отворих.
А денят без грим
обгърна ме в мъгла
на дух изгубен.

Усмихвах се.
Усмихваше се ти.
Мълчанието между нас висеше.
Усетих как по скулите пламти.
А дъждът
в очите ми гореше.

СИРЕНЬ

Мечтала о тебе.
И был ты моим любимым.
Мое сердце пахло сиренью.
Открыла глаза.
И день без макияжа
окутал меня туманом
потерянного духа.

Я улыбалась.
И ты улыбался.
Между нами повисла тишина.
Почувствовала, как мои щеки горят.
В глазах горел дождь.

ΠΑΣΧΑΛΙΑ

Σε ονειρεύτηκα.
Και ήταν ο αγαπημένος μου.
Η καρδιά μου μύριζε πασχαλιά.
Άνοιξα τα μάτια μου.
Η μέρα χωρίς μακιγιάζ
με τύλιξε σε μια ομίχλη
του πνεύματος χαμένο.

Χαμογελούσα.
Χαμογελούσες.
Η σιωπή κρεμόταν ανάμεσά μας.
Ένωσα στα μάγουλά μου φλόγα.
Και η βροχή
να κάψει τα μάτια μου.

LEYLAK

Seni düşünce gördüm.
Çok sevimliydin.
Leylak kokuyordu bütün varlığım.
Göz açtığımdaysa
garip bir sisin
ani kuşatması
altında kaldım.

Ben gülümsüyordum.
Güleçtin sen de.
Aradaysa susuşu son umudun.
Sızı duydum şakak kemiklerimde,
gözlerimde –
yanışını yağmurun.

Тодорка Николова

Тодорка Николова. Журналист и редактор. Член на управителния съвет на Съюза на независимите български писатели, председател на читалище «Пробуда 1896», учредител на поетичните конкурси с международно участие «Есенни щурци» и «Яворов». Автор на 5 поетични книги и 7 книги – проза. Носителка на три международни награди за поезия и за общественост.

Журналист и редактор. Член Управленческогo сoвета Сoюза независимых писателей Болгарии, председатель общественного центра «Пробуда 1896», учредитель поэтических конкурсов с международным участием «Осенние сверчки» и «Яворов». Автор 5 книг стихов и 7 книг прозы. Лауреат трех международных премий за поэзию и общественную деятельность.

Δημοσιογράφος και συντάκτης. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης Ανεξάρτητων Βούλγαρων Συγγραφέων, πρόεδρος του κοινοτικού κέντρου «Промпуда 1896», ιδρυτής των διαγωνισμών ποίησης με διεθνή συμμετοχή «Φθινοπωρινοί γρύλοι» και «Γιαβόροφ». Συγγραφέας 5 βιβλίων ποίησης και 7 πεζών βιβλίων. Νικήτής τριών διεθνών βραβείων ποίησης και δημόσιας δραστηριότητας.

Gazeteci ve editör. Bağımsız Gazeteciler Birliği'nin yönetim kurulu üyesi, Probuda 1896 Okuma Evi'nin başkanı, Sonbahar Cırcır Böcekleri ile Yavorov Uluslararası Şiir Yarışması'nın düzenleyicisidir. 5 şiir ve 7 düzyazı kitabı sahibidir. Şiir ve toplumsal çalışmalar alanında üç uluslararası ödüle değer görülmüştür.

СОЛО ЗА СЪРДЕЧНА СТРУНА

Вече знам, че старея достойно, защото ме крепят спомените

Когато човек реши да доживее дните си и със спомени, което е неизбежно, струва си да ги подреди на масата и да избере няколко от тях. Най-скъпите – тези, които топят сърцето и душата. Тези, които ще поддържат желанието му за живот. Всеки от нас има такива спомени, имам ги и аз. Някога не разбирах колко важни са те за мен, разбирам го сега, когато упорито старея, а никак не ми се иска. Пътуванията ми до различни близки и далечни страни често ме връщат назад. Разбира се – към спомените. Но колкото и да се връщам към тях, в паметта ми винаги доминираше един...

В този ден Москва се стичаше към «Лужники» на благотворителен концерт на звездите на естрадата. Поетите от «Арбат» пишеха лирични стихотворения на коляно и щедро ги подаряваха с автографи на руските композитори. От платната на художниците изгряваха закачливи погледи и усмивки. В същия ден съветския Димитровград посрещаше гости от България. Събираха се поети, певци, артисти от двата едностранни града и по цели нощи не се разделяха с китарите. Очарователната Невена Коканова се пробваше с руските частушки, а гласовитата Маргрет Николова разпяваше с песента за Альоша: «Белеет ли в поле пороша...» Тогава, в града на атомната енергетика току ще бяха разцъфтели ружите. Истински български ружи каквито цъфтят и в моето българско село. Тук бяха посадени от българските атомни инженери, специализирали в града. А река Черемшина, край която е построен Димитровград, по това време е необикновено красива. Водата «цъфти» и става изумрудено зелена. Един от пловдивските поети веднага написа стихотворение и го кръсти «Приятели». По този повод поетът от Чувашия, Михаил Юхма, ни разказа една от притчите на своя народ. Попитал един внук своя белобрад дядо:

– Има ли нещо по-скъпо в света от златото?..

– Има, – отговорил старецът, – приятелството...

– А има ли нещо по-здраво от желязото, дядо? – пак попитал внукът.

– Има, – отговорил без да мисли старецът, – истинското приятелство...

– А има ли нещо по силно от смъртта? – задал и третия си въпрос внукът.

– Приятелството! – отново казал старецът...

След това Михаил Юхма откъсна няколко ружи и ни ги раздаде с думите: «Имайте приятели, независимо дали са от Русия, от Америка, от България или Чувашия... Просто ги имайте и ценете!..»

В този ден по Волга премина смерч. Най-напред се извиха огромни, скърцащи стълбове вода, стрелите на двата крайбрежни крана се пречупиха като кибритени клечки, късаха се железопътни линии, срутвах се мостове и къщи. Малките «метеорчета» по голямата руска река се блъскаха едно в друго, но в крайна сметка оцеляха. Като по чудо. Там, в едно от тях, бях и аз. Една от многобройната българска делегация на път от Толиати за Уляновск. Заедно с Фаина Войнаровска, завеждащ отдел «Писма и обществено мнение» в местния вестник. Заедно с нея отиваме на Минаевите тържества. Смерчът вече е отшумял и по ул. «Минаева» тече необикновено шествие. Имам чувството, че целият град Уляновск, понесъл пъстри букети, отива на гроба на Минаев. Това са хората, които пазят като скъпи реликви спомените си за онзи тъмноок бурлак на Волга, впит до изнемога в корабните въжета. А късно нощем пишел стихове. За него улицата била сцена, където ги четял за първи път и винаги имал завидна публика. Поетът Минаев никога не оставал сам. Случило се само веднъж – в деня, в който раздрънканата катафалка го отвеждала по последния му път. След катафалката вървели само двама души – събратята му перо Кортински и Минеков-Старостин. Нито венец, нито цвете от държавно или обще-

ствено учреждение. Такава е съдбата на големите, констатираме ние от българската делегация, и правим аналог с негови събратя по перо в България. Констатацията ни е от тъжните: понякога за признанието не са достатъчни и сто години...

В онази нощ изгревът над Волга беше по-различен. Може би защото тръгвахме към Гончаровските места. В началото на маршрута ни е «Виновская роца». Много са пътеките, които водят към... пропастта на Гончаров. Тръгваме по една от тях. Не знам колко километра изминахме през онази нощ – пет ли, десет ли, сто ли, но това ходене по Гончаровските места не измори никого от нас. Дори и мускулната треска не ни извади от очарованието да усещаме една друга, непозната нам атмосфера. Тук, където Гончаров се е вдъхновявал за написването на романа си «Пропасть», да пием от ледената вода, която извира от дъното на пропастта, да седнем на пейката, на която е сядал авторът на «Обломов». Няма да ми повярвате, но аз наистина чух онзи самотен и зовящ изстрел от пушката на Марк Волохов и тихите предани стъпки на Вера. «От тук наблюдавах картините на моята книга в един познат кът, сред познати хора, пише Гончаров в спомените си, тук намерих едно лоно на патриархалната тишина, където всичко е така, както е било вчера, както е днес, както ще бъде и утре...»

Уви! Лош пророк е бил Гончаров. Днес светът е съвсем друг: озлобен, раздвоен, вече брат стреля срещу брата, син воюва срещу баща си... Един президент обрича народа си на скиталчество и изстребление в името на някакви непонятни, велики идеи. Защо? Кому е нужно всичко това?...

И се връщам към думите на Юхма: «По силно от смъртта е истинското приятелство». Затова казвам, че старея достойно, защото спомените ми са живи, защото съм убедена в мъдрите думи на чувашкият поет Михаил Юхма.

СОЛО ДЛЯ СЕРДЕЧНОЙ СТРУНЫ

**Я уже знаю, что старею достойно,
потому что меня укрепляют воспоминания**

Когда человек решается дожить до своих дней, причем с воспоминаниями, что неизбежно, есть смысл расположить их на столе и выбрать несколько из них. Самые дорогие – те, которые согревают сердце и душу. Те, которые будут поддерживать его желание жить. У каждого из нас есть такие воспоминания, у меня они тоже есть. Когда-то я не понимала, насколько они важны для меня, я понимаю это сейчас, когда я упорно старею, а мне совсем этого не хочется. Мои поездки в разные далекие и близкие страны часто возвращают меня назад. Конечно, к воспоминаниям. Но сколько бы я ни возвращалась к ним, в моей памяти всегда доминировало одно...

В этот день Москва стекалась в «Лужники» на благотворительный концерт звезд эстрады. Поэты «Арбата» писали лирические стихи на колене и щедро раздавали их с автографами русских композиторов. Из полотен художников взирали кокетливые взгляды и улыбки. В этот же день Советский Димитровград встречал гостей из Болгарии.

Собирались поэты, певцы, артисты двух одноименных городов и целыми ночами не расставались с гитарами. Очаровательная Невена Коканова пробовала себя в исполнении русских частушек, а громогласная Маргрет Николова распевала песню про Алешу: «Белеет ли в поле пороша...».

Тогда в городе атомной энергетики только что расцвели розы. Настоящие болгарские розы, которые цветут и в моей болгарской деревне. Здесь они были посажены болгарскими инженерами-атомщиками, специализирующимися в городе. А река Черемшина, возле которой был построен Димитровград, в это время необычайно красива. Вода «цветет» и становится изумрудно-зеленой. Один из пловдивских поэтов сразу написал стихотворение и назвал его «Друзья». По это-

му поводу поэт из Чувашии Михаил Юхма рассказал нам одну из притч своего народа.

Спросил внук своего белобородого деда :

– Есть ли в мире что-то более дорогое, чем золото?..

– Есть, – ответил старик, – дружба...

– А есть что-то более крепкое, чем железо, дедушка? – опять спросил внук.

– Есть, – ответил старец, не задумываясь, – истинная дружба...

– Есть ли что-то более сильное, чем смерть? – он задал третий вопрос внуку.

– Дружба! – опять сказал старик.

Михаил Юхма сорвал несколько роз и раздал их нам со словами: «Имейте друзей, будь они из России, из Америки, из Болгарии или Чувашии... просто имейте их и цените!..»

В этот день на Волге прошел смерч. Сначала закрутились огромные, стонущие столбы воды, стрелы двух прибрежных подъемных кранов сломались, как спички, рвались рельсы железной дороги, рушились мосты и дома.

Маленькие катера «метеоры» на большой русской реке врезались друг в друга, но все в итоге выжили. Как чудо. Там, в одном из них, была и я в составе одной из многочисленных болгарских делегаций по пути из Тольятти в Ульяновск, вместе с Фаиной Войнаровской, заведующей отделом «Письма и общественное мнение» в местной газете. Вместе с ней мы ехали на Минаевские торжества. Смерч уже отшумел, и по улице Минаева проходит необыкновенное шествие. У меня такое чувство, что весь город Ульяновск, неся пестрые букеты, устремляется на могилу Минаева. Это люди, которые хранят как дорогие реликвии свои воспоминания о том темнооком Бурлаке на Волге, едва не падающем в изнеможении от впившихся в тело корабельных канатов. А поздно ночью он писал стихи. Для него улица была сценой, с которой он читал их впервые и всегда имел завидную аудиторию. Поэт Минаев никогда не оставался один. Случилось это

только один раз – в тот день, когда разбитый катафалк вёз его в последний путь. За катафалком шли только два человека – его собратья перу Кортинский и Минеков-Старостин.

Ни венка, ни цветка от государственного или общественного учреждения. Таков удел великих, – констатирует наша болгарская делегация, и приводим аналогию с его собратьями по перу в Болгарии. Наши выводы печальны: иногда для признания недостаточно и ста лет...

В ту ночь рассвет над Волгой был другим. Возможно, потому что мы направлялись в Гончаровские места. В начале нашего маршрута находилась «Винновская роща». Есть много путей, которые ведут к... обрыву Гончарова. Мы идем по одному из них. Не знаю, сколько километров мы проехали той ночью – пять ли, десять ли, сто, но эта прогулка по гончаровским местам никого из нас не утомила. Даже усталость мышц не отвлекала нас от обаяния чувствовать друг друга и незнакомую нам атмосферу. Здесь, где Гончаров обрел вдохновение для написания своего романа «Обрыв», где пил ледяную воду из родника на дне пропасти, мы могли сесть на скамейку, на которой сидел автор «Обломова».

Вы не поверите, но я действительно услышала тот одинокий призывный выстрел из винтовки Марка Волохова и тихие преданные шаги Веры. «Отсюда я наблюдал картины моей книги в знакомом уголке, среди знакомых людей, – писал Гончаров в своих воспоминаниях, здесь я нашел лоно патриархальной тишины, где все так, как было вчера, как сегодня, как будет и завтра...»

Увы! Плохим пророком был Гончаров. Сегодня мир совсем другой: озлобленный, раздвоенный, уже брат стреляет в брата, сын воюет против отца своего... президент обрекает свой народ на скитания и истребление во имя каких-то непонятных, великих идей. Почему? Кому все это нужно?..

И я возвращаюсь к словам Юхмы: «сильнее смерти – настоящая дружба». Потому я говорю, что старею достойно, потому что мои воспоминания живы, потому что я убеждена в мудрых словах чувашского поэта Михаила Юхмы.

ΞΕΡΩ ΠΙΑ ΟΤΙ ΓΕΡΝΑΩ ΜΕ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ, ΓΙΑΤΙ ΜΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Όταν κάποιος αποφασίζει να ζήσει τις μέρες του και με αναμνήσεις, κάτι που είναι αναπόφευκτο, αξίζει να τις τακτοποιήσει στο τραπέζι και να διαλέξει μερικές από αυτές. Οι πιο αγαπητοί – αυτοί που ζεσταίνουν την καρδιά και την ψυχή. Αυτοί που θα στηρίξουν τη θέλησή του για ζωή. Ο καθένας μας έχει τέτοιες αναμνήσεις, τις έχω κι εγώ. Παλιά δεν καταλάβαινα πόσο σημαντικά είναι για μένα, καταλαβαίνω τώρα ότι γερνάω πεισματικά και δεν θέλω καθόλου. Τα ταξίδια μου σε διάφορες κοντινές και μακρινές χώρες με πηγαίνουν συχνά πίσω. Φυσικά – στις αναμνήσεις. Αλλά όσο κι αν επιστρέφω σε αυτά, πάντα ένα κυριαρχούσε στη μνήμη μου... Εκείνη την ημέρα, η Μόσχα συνέρρεε στο Λουζνίκι για μια φιλανθρωπική συναυλία ποπ σταρ. Οι ποιητές το υ «Αρμπατ» έγραψαν λυρικά ποιήματα στα γόνατά τους και τους χάρισαν απλόχερα αυτόγραφα Ρώσων συνθετών. Παιχνιδιάρικες μαπιές και χαμόγελα ξεπήδησαν από τους καμβάδες των καλλιτεχνών. Την ίδια μέρα το σοβιετικό Ντιμιτρόβγκραντ υποδέχτηκε επισκέπτες από τη Βουλγαρία. Ποιητές, τραγουδιστές, καλλιτέχνες από τις δύο ομώνυμες πόλεις μαζεύτηκαν και έμειναν με τις κιθάρες τους ολόκληρες νύχτες. Η γοητευτική Νεβένα Κοκάνοβα δοκίμασε τις δυνάμεις της σε ρωσικές ντίτσες και η φωνητική Μαργρετ Νικολοβα τραγούδησε το τραγούδι για την Αλιόσα: «Μπελεετ λι β πολε παροσα...» Τότε, τα τριαντάφυλλα θα είχαν μόλις ανθίσει στην πόλη της πυρηνικής ενέργειας. Πραγματικά βουλγαρικά ρουζ καθώς ανθίζουν στο βουλγαρικό μου χωριό. Τα φυτεύτηκαν εδώ από τους Βούλγαρους πυρηνικούς μηχανικούς που ειδικεύονταν στην πόλη. Και ο ποταμός Τσερεμισίνα, κοντά στον οποίο χτίστηκε το Dimitrograd, ήταν εξαιρετικά όμορφος εκείνη την εποχή. Το νερό «ανθίζει» και γίνεται σμαραγδένιο πράσινο. Ένας από τους ποιητές της Φιλιππούπολης έγραψε αμέσως ένα ποίημα και το ονόμασε «Φίλοι». Με την ευκαιρία αυτή, ο ποιητής από την Τσουβάσια, Μιχαήλ Γιούχμα, μας είπε μια από τις παραβολές του λαού του. Ένας εγγονός ρώτησε τον ασπρογένειο παππού του:

- Υπάρχει κάτι πιο ακριβό στον κόσμο από τον χρυσό...
- Υπάρχει, – απάντησε ο γέρος, – φιλία...
- Υπάρχει τίποτα πιο δυνατό από το σίδερο, παππού; – ξαναρώτησε ο εγγονός
- Υπάρχει κάτι πιο δυνατό από τον θάνατο; – έκανε την τρίτη του ερώτηση ο εγγονός.
- Φιλία! – είπε πάλι ο γέρος...

Μετά από αυτό, ο Μιχαήλ Γιούχμα έσκισε μερικά ροζ και μας τα έδωσε λέγοντας: «Έχετε φίλους, είτε είναι από τη Ρωσία, την Αμερική, τη Βουλγαρία ή την Τσουβάσια... Απλά να τους έχετε και να τους αγαπάτε!...». Εκείνη την ημέρα, ένας ανεμοστρόβιλος πέρασε κατά μήκος του Βόλγα. Πρώτα σηκώθηκαν τεράστιες, τρίζοντας στήλες νερού, οι φλόκοι των δύο παράκτιων γερανών έσπασαν σαν σπιρτόξυλα, οι σιδηροδρομικές γραμμές έσπασαν, γέφυρες και σπίτια κατέρρευσαν. Τα μικρά «μετέωρα» κατά μήκος του μεγάλου ρωσικού ποταμού έπεσαν μεταξύ τους, αλλά στο τέλος επέζησαν. Σαν θαύμα. Ήμουν εκεί, σε ένα από αυτά. Μία από τις πολυάριθμες βουλγαρικές αντιπροσωπεΐες καθ' οδόν από το Τολιαπι στο Ουλιανοβσκ. Μαζί με την Φαινα Βοιναροβσκα, επικεφαλής του τμήματος «Γράμματα και κοινή γνώμη» στην τοπική εφημερίδα. Μαζί της πηγαίνουμε στις γιορτές της Μίνας. Ο ανεμοστρόβιλος έχει ήδη υποχωρήσει και μια έκτακτη πορεία πραγματοποιείται στην οδό Μιναιεβα. Έχω την αίσθηση ότι ολοκληρή η πόλη του Ουλιάνοβσκ, με πολύχρωμες ανθοδέσμες, πηγαίνει στον τάφο του Μινάεβ. Αυτοί είναι οι άνθρωποι που κρατούν ως πολύτιμα λείψανα τις αναμνήσεις τους από εκείνον τον μελαχρινό εργένη στον Βόλγα, βουτηγμένο μέχρι εξάντλησης στα σχοινιά του πλοίου. Και αργά το βράδυ έγραφε ποιήματα. Για εκείνον ο δρόμος ήταν μια σκηνή όπου τα διάβαζε για πρώτη φορά και πάντα είχε ένα αξιοζήλευτο κοινό. Ο ποιητής Μιναιεβ δεν ήταν ποτέ μόνος. Συνέβη μόνο μία φορά – τη μέρα που η κροταλιστική νεκροφόρα τον πήγε στο τελευταίο του ταξίδι. Μόνο δύο άτομα ακολούθησαν τη νεκροφόρα – τα αδέρφια του Κοτίνσκι και Μινεκοβ-Σταροστιν. Ούτε στεφάνι ούτε λουλούδι από κυβερνητικό ή δημόσιο φορέα. Τέτοια είναι η μοίρα των μεγάλων,

βρίσκουμε εμείς της βουλγαρικής αντιπροσωπείας και κάνουμε μια αναλογία με τους συναδέλφους του με στυλό στη Βουλγαρία. Το συμπέρασμά μας είναι ένα από τα θλιβερά: μερικές φορές εκατό χρόνια δεν είναι αρκετά για την αναγνώριση... Εκείνο το βράδυ η ανατολή του ηλίου πάνω από τον Βόλγα ήταν διαφορετική. Ίσως επειδή πηγαίναμε στα μέρη Γκοντσαρόφσκι. Στην αρχή της διαδρομής μας βρίσκεται το «Βινοβσκαια ροτσα». Υπάρχουν πολλά μονοπάτια που οδηγούν στην... άβυσσο του Γκοντσαρόφ. Θα πάμε ένα από αυτά. Δεν ξέρω πόσα χιλιόμετρα περπατήσαμε εκείνη τη νύχτα – πέντε, δέκα, εκατό, αλλά αυτό το περπάτημα στα μέρη του Γκοντσαρόφσκι δεν κούρασε κανέναν μας. Παρόλο που οι μύες δεν ξέρουν την ομορφιά μιας άλλης, άγνωστης ατμόσφαιρας. Εδώ, που ο Γκοντσαρόφ εμπνεύστηκε τη νουβέλα του «Άβυσσος», πίνουμε από το παγωμένο νερό που κυλάει από το πάτο της αβύσσου, καθόμαστε στο παγκάκι που καθόταν ο συγγραφέας του «Ομπλόμοφ». Δεν θα με πιστέψετε, αλλά πραγματικά άκουσα αυτόν τον μοναχικό και φωνητικό πυροβολισμό από το όπλο του Μαρκ Βολοκοβ και τα ήσυχα, αφοσιωμένα βήματα της Βερα. «Από εδώ παρατήρησα τις εικόνες του βιβλίου μου σε μια γνώριμη γωνιά, ανάμεσα σε γνωστούς ανθρώπους, γράφει ο Γκοντσαρόφ στα απομνημονεύματά του, εδώ βρήκα ένα στήθος πατριαρχικής σιωπής, όπου όλα είναι όπως ήταν χθες, όπως είναι σήμερα, όπως θα είναι αύριο...» Αλίμονο! Ο Γκοντσαρόφ ήταν κακός προφήτης. Σήμερα ο κόσμος είναι εντελώς διαφορετικός: πικραμένος, διχασμένος, τώρα ο αδερφός πυροβολεί εναντίον του αδελφού, ο γιος πολεμά τον πατέρα του... Ένας πρόεδρος καταδικάζει τον λαό του σε περιπλάνηση και εξόντωση στο όνομα κάποιων ακατανόητων, μεγάλων ιδεών. Γιατί; Ποιος τα χρειάζεται όλα αυτά; Και επιστρέφω στα λόγια του Γιούχμα: «Η αληθινή φιλία είναι πιο δυνατή από τον θάνατο». Γι' αυτό λέω ότι γερνάω με αξιοπρέπεια, γιατί οι αναμνήσεις μου είναι ζωντανές, γιατί είμαι πεπεισμένη για τα σοφά λόγια του Γιούχμα σουβά ποιητή Μιχαήλ Γιούχμα.

BİR GÖNÜL TELİ İÇİN SOLO

Anılarımdan güç aldığım için, onurlu bir şekilde yaşlanmakta olduğumun ayırdındayım artık

İnsan, yaşamının son günlerini anılarıyla geçirme kararına varmadan önce, ki bu kaçınılmazdır, onları masa üzerine dizip, içlerinden sadece birkaçını seçmelidir. En değerlilerini, kalbini ve ruhunu en çok ısıtanları. Yaşama hevesini arttıracak olanları yani. Herkesin bu tür anıları vardır, benim de var nitekim. Bir zamanlar onların benim için ne denli önemli olduklarını anlamıyordum meğer, ama tüm istemememe rağmen, ısrarlı bir şekilde yaşlandığımı görünce, anlamaya başladım. Uzak ya da yakın bazı ülkelere yaptığım ziyaretler beni sık sık gerilere götürmektedir. Başka bir deyişle – anılar dünyasına. O anılar içinde özellikle bir tanesi hep ön plana çıkıyordu belleğimde...

Moskova o gün pop yıldızlarının Lujniki'de verecekleri hayır konserine akın etmişti. Arbat şairleri, dizleri üzerinde yazdıkları lirik parçaları, imzalı olarak Rus bestecilere armağan ediyorlardı. Ressamların tablolarından şakacı bakışlar ve gülücükler saçılıyordu etrafa. Aynı gün Sovyetler'in Dimitrograd kenti Bulgaristanlı konuklarını ağırlamaktaydı. Aynı adı taşıyam iki kentin şairleri, ses sanatçıları ve oyuncularını buluşuyor ve geceler boyunca gitarlarından ayrılmıyorlardı. Güzelliğiyle göz kamaştıran Nevena Korkanova Rus halk ezgileri söylemeye çalışıyor, sesiyle ün yapmış olan Magret Nikolova «Alöşa» şarkısıyla çınlatıyordu ortalığı: «Beyaz Toz mu bürümüş Ovayı...» O zaman, atom enerjisinin üretildiği kentte, gülhatmiler henüz açmaya başlamıştı. Bunlar benim köyümde de yatişen gerçek gülhatimlerdi. Buraya, kentte uzmanlaşmış Bulgar atom mühendisleri tarafından dikilmişlerdi. Kıyısına Dimitrograd'ın inşa edildiği Çeremşina ırmağının etrafı bu aylarda inanılmaz güzeldi. Su sanki «çiçek açıyor» ve zümrüt yeşiline bürünüyordu. Plovdiv şairlerinden biri hemen bir şiir kaleme aldı ve ona «Dostlar» adını verdi. Bu durum Çuvaşistanlı şair Mihail Yuhma'nın kendi ulusuyla ilgili bir söylence anlatmasına neden oldu. Torunun biri bir gün ak saçlı dedesine:

- Dünyada altından daha değerli bir şey var mı? diye sormuş.
- Evet, demiş ihtiyar, örneğin dostluk...
- Peki, demirden daha sağlam bir şey var mıdır, dede? diye sormuş torun yeniden.
- Var elbet, gerçek dostluk örneğin, demiş dede hiç düşünmeden.
- Ya, ölümden daha güçlü bir şey var mı, olmuş üçüncü sorusu tirunun.
- Dostluk! demiş ihtiyar bu sefer de.

Devamında Mihail Yuhma, koparıp hepimize birer gülhatmi çiçeği verdikten sonra, dedi ki: «Dost edinmeye bakınız, Rusya'dan mı olur, Amerika'dan mı olur, Bulgaristan'dan, ya da Çuvaşistan'dan mı olur... hiç önemli değil, Önemli olan, onları kazanmak ve değerini bilmektir!»

Aynı gün Volga'da hortum meydana geldi. İlk önce devasa su sütunları gıcırta çıkararak göğe yükseldi, sahildeki iki vincin de taşıyıcı kirişleri kibrit çöpü gibi kırıldı, demiryolu hatları koptu, köprüler ve binalar yerle bir oldu. Büyük Rus ırmağındaki küçük “meteorcuklar” birbirine çarpmaya başlasalar da, sonuçta hayatta kalabildiler. Bir mucize oldu sanki. Orada, onlardan birinin içinde ben de vardım. Tolyatti'den Ulyanovsk'a yolculuk yapan büyük Bulgar heyetlerinden biriyle birlikte. Yerel gazetenin «Okurlar ve Kamuoyu» şubesi sorumlusu Fanna Voybarovsaka'yla beraber. Amacımız Minaev sokağındaki törenlere katılmaktı. Hortum sona ermiş, Minaev sokağında bayram eden bir insan seli akmaya başlamıştı. Nedense tüm Ulyanovsk kentinin renk renk buketlerle Minaev'in mezarına akın ettiğini düşünüyorum bir anda. Bu insanların hepsi, gözlerini bir an olsun gemi iplerinden ayırmayan o karayağız Volga burlakını (gemileri halatlarla çeken kişi) her zaman en değerli anılarında yaşatan insanlardı. Geceleri geç vakte kadar şiirler yazan o kahramanı yani. Sokak her zaman şiirlerini ilk kez okuduğu bir sahneymiş onun için ve sürekli dinleyen hayranları varmış. Şair Minaev asla yalnız kalmamış. İlk ve son yalnızlığını gıcırtilarla onu son mekânına götüren cenaze arabasına bindiği zaman yaşamış. Arkasında sadece iki kişi yür-

üyormuş: kalemdaşları Kortinski ve Minekov Starostin kardeşler. Ne devlet kurumlarından, ne de sivil toplum kuruluşlarından çelenk değil, tek bir çiçek bile sunulmamış. Bulgar heyetindeki bizler «bu, büyüklerin yazgısı olsa gerek» saptamasına vardıkdan sonra, Bulgaristandaki kalem erbabı kardeşleriyle onun arasında kıyaslama yapıyoruz. Ulaştığımız sonuç içler acısı: bazen değer-bilirliğe ulaşmak için yüz yıl bile yetmiyor...

O gece Volga'da tanyerinin ağarması çok farklıydı. Gonçarov diyarına yola çıktığımızdan belki de. Yolculuğumuzun ilk uğrağı Vinovskaya Korusu. Gonçarov uçurumuna götüren patikalar çok fazla. Onlardan birini tutuyoruz biz de. O gece Gonçarov topraklarında beş mi, on mu, ya da yüz kilometre mi geçtik, hiç bilmiyorum, ama bu yolculuk bizi hiç yormadı. Kas gerginliği bile bizi burada farklı bir atmosfer hissetmenin zevkinden alıko-yamadı. Gonçarov'u «Uçurum» romanını yazmaya esinleyen bu yerlerde uçurumun ta dibinden gelen buz gibi suyu içmek, «Oblomov"u yazan kişinin peykesine oturmak, gerçekten çok keyifliydi. Belki şaşacaksınız, ama ben Mark Volhov'un tüfeğinden çıkan o çaresiz ve çığırktan patlayışı ve Vera'nın sadakatli ayak seslerini kulaklarımla duydum."Ben kittabımda betimlediğim tabloları burada, bildik insanların arasında, tanıdık bir köşeden seyrediyordum, diye yazıyor Gonçarov anılarında, dün ve bugün olduğu gibi yarın da hep aynı kalacak olan, ataerkil sessizliği bağrında barındıran o sıcak kucağı burada bulmuştum».

Ne yazık ki, iyi bir kâhin değilmiş Gonçarov. Günümüz dünyası çok farklı çünkü: kindar, ikircikli, kardeşin kardeşe ateş ettiği, oğulun babaya el kaldırdığı... Bir cumhurbaşkanı, hiç kimsenin anlam veremediği, bazı sözde yüce idealler adına halkını bile bile gurbet yollarına döküp yok olmaya mahum ediyor. Niye? Bütün bunlara ne gerek var?

Ve Yuhma'nın sölerine dönüyorum yine: «Gerçek dostluk ölümden de güçlüdür». Dolayısıyla diyorum ki, ben de yaşıyorum artık, ama onurlu bir şekilde, çünkü anılarım dipdiri ve Çuvaşistan'ın bilge şairi Mihail Yuhma'nın sözlerine tüm kalbimle inanıyorum.

Борислав Белев

Борислав Белев (БЕЛ) – член на Съюза на независимите български писатели и на Поетичния клуб «Иван Николов», автор на пет поетични книги, лирика и сатира. Носител е на две награди на Националния поетичен фестивал с международно участие «Есенни щурци» и Националния поетичен конкурс в Казанлък. Живее в град Хасково, България.

Борислав Белев (БЕЛ) – член Союза независимых писателей Болгарии и Поэтического клуба «Иван Николов», автор пяти сборников стихов, лирики и сатиры. Лауреат двух премий Национального фестиваля поэзии с международным участием «Осенние сверчки» и Национального конкурса поэзии в Казанлыке. Живет в Хасково, Болгария.

Μπορισλαβ Μπελεβ (ΜΠΕΛ) – Μέλος της Ένωσης Ανεξάρτητων Βούλγαρων Συγγραφέων και της λέσχης ποίησης «Ιβάν Νικόλοφ», συγγραφέας πέντε ποιητικών βιβλίων, лиρική και σάτιρας. Είναι νικητής δύο βραβείων στο Εθνικό Φεστιβάλ Ποίησης με διεθνή συμμετοχή «Φθινοπωρινοί γρύλοι» και στον εθνικό διαγωνισμό ποίησης στο Καζανλάκ. Ζει στο Χάσκοβο της Βουλγαρίας.

Bulgaristan'ın Bağımsız Yazarlar Birliği ve İvan Nikolov Şiir Kulübü üyesi. Şiir ve hicivlerden oluşan beş kitap sahibidir. İki kez Sonbahar Cırcır Böcekleri Uluslararası Şiir Festivali ödülünü ve Kızanlık Ulusal Şiir Yarışması birinciliğini kazanmıştır. Bulgaristan'ın Haskovo kentinde yaşamaktadır.

НЕЖНА Е НОЩТА

Нежна е нощта. Нежна си и ти!
Грейнала луна. Купол от звезди.
Трепет във сърцата. Хиляди мечти.
Радост във душата. Само аз и ти.

Бяла тишина. Шеметни милувки.
Грейнали очи. Парещи целувки.
Лунна светлина. Сребърни пътеки.
Сладка полудрямка. Тук. Сега. Навеки!

НЕЖНАЯ НОЧЬ

Ночь какая нежная! Точно, как и ты!
А под звездным куполом луна блеснит.
Трепет в сердце – тысячи мечт.
Радость для души. Только я и ты!

Белое безмолвие. Флирт и ласки.
Яркие глаза. И все как в сказке.
Лунный свет, дороги серебряные.
Сладкий сон. Слова не обманные.

Η ΝΥΧΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΡΙΦΕΡΗ

Η νύχτα είναι τριφερη. Κι εσύ είσαι τριφερη!
Ένα γκρίζο φεγγάρι. Ένας θόλος από αστέρια.
Τρέμουλο στις καρδιές. Χίλια όνειρα.
Χαρά στην ψυχή. Μόνο εγω κ, εσύ

Λευκή σιωπή. Ζαλισμένα χάρδια.
Γυαλισμένα μάτια. Φλεγόμενα φιλιά.
Σεληνόφωτο. Ασημένια μονοπάτια.
Ένας γλυκό ονιρο. Εδώ. Τώρα. Για πάντα!

ZARIF BİR GECE

Gece gayet zarif. Sen de zarifsin.
Yeni doğmuş bir ay. Yıldızlı kubbe.
Güçlü titreşimi bin bir hevesin.
Sevinçliyiz biz seninle, el ele.

Beyaz bir sessizlik. Cilveleşmeler.
Gözler alev alev. Öpüşler korlu.
Süzülen dolunay. Gümüşü izler.
Bitimsiz bir uyku – mutluluk dolu.

СРЕДНОЩНА СЕРЕНАДА

Среднощна тиха серенада,
като в «Севилският бръснар»...
За теб – приятна изненада
съм ти приготвил, като дар.

Звучат цигулка и китара,
звучи посред нощта тромпет.
Любовна песен много стара
запява момък млад, напет.

Среднощна тиха серенада
под купол от безброй звезди,
за тебе нека е награда!

СЕРЕНАДА В ПОЛНОЧЬ

Серенада тихая звучит во полночь,
как в «Цирюльнике Севильи».
Для тебя любовью полон –
дар дарю, моя милая.

Звучат и скрипка, и гитара,
труба зовет, и до полночи –
для любви напевы старые
парень запеваает одинокий.

Серенада тихая под звездопадом,
под небесным куполом звезды –
пусть будет для тебя наградой,
а для меня награда – ты.

ΜΕΣΑΝΥΧΤΙΑ ΣΕΡΕΝΑΤΑ

Μεσονύκτια σιωπηλή σερενάτα,
όπως στον Κουρέα της Σεβίλλης...
Μια ευχάριστη έκπληξη για σενα
σου ετοίμασα για δώρο.
Ήχος βιολιού και κιθάρας,
ακούγεται μια τρομπέτα
στη μέση της νύχτας.
Ένα παλιό τραγούδι αγάπης
τραγουδάει ένας νεαρός.

Μεσονύχτια σιωπηλή σερενάτα
κάτω από ένα θόλος
από αμέτρητα αστέρια,
ας είναι ανταμοιβή για σενα!
Είσαι το βραβείο για μενα!

GECE YARISI SERENADI

Bu sessiz serenad gece yarısı
Sevil Berberi'nde olduğu gibi
Sana şaşırtıcı bir aşk hatırası
olsun diye hazırlandı, sevgili.

Yarıyor sanki gitarla keman,
trompetin çığılığı içten, sevdalı.
Bir aşk şarkısını eski zamandan
söylüyor alımlı bir delikanlı.

Bu serenat tam gece yarısında,
yıldızları altında gökkubbenin,
benden güzide bir armağan sana!
Benim hediyemse – sadece sensin

Μινα Καραγϑοζοβα

Μινα Καραγϑοζοβα, ροδενα ι κίβεν εν Χασκoβο, Βϑλγαρία. Ζαβϑϑησικα Πλοβδινσκι υνιβερσικετ «Παισικι Χιλενδαρσκι». Αβτορ να ποετικι κνικι, να κνικι σ προζα, πυβλικιστικα, εσειστικα ι λικερατυρνα κρικικα. Νοσικετ να μνογοβροικι νακιοναλνι ι μεκδυναροδνι νακραινι. Χλεν να Σϑυζα να βϑλγαρσικε πικατελνι, να Σλαβιανσκα λικερατυρνα ι αρτικιστικηνα ακαδενικα ι να Μεκδυναροδνα ασοκιοακιοι να πικατελνικε.

Μιννα Καραγεζοβα ροδικασικι ι κίβετ εν Χασκoβο, Βολγαρία. Οκονκίλα Πλοβδινσκι υνιβερσικετ ιμενι Παισικια Χιλενδαρσκοτο. Αβτορ ποετικεσικη, προζαικεσικη κνικι ι κνικι πυβλικιστικι, εσειστικι ι λικερατυρνοικι κρικικι. Νοσικετ μνογοκίσλεννην νακιοναλνιων ι μεκδυναροδνιων νακραινι. Χλεν Σουζα βολγαρσικη πικατελεν, Σλαβιανσκοικι λικερατυρνοικι ι αρτικιστικεσικοικι ακαδενικι, Μεκδυναροδνοικι ασοκιοακιοι πικατελεν.

Μηνα Καραγιοζοβα – γεννιήθηκε και ζει στο Χάσκοβο της Βουλγαρίας. Συγγραφέας επτά βιβλίων ποίησης, πεζογραφίας, δημοσιογραφίας, δοκιμίων και λογοτεχνικής κριτικής. Νικητής πολλών εθνικών και διεθνών βραβείων. Μέλος της Ένωσης Βούλγαρων Λογοτεχνών, της Σλαβικής Λογοτεχνικής και Καλλιτεχνικής Ακαδημίας και της Διεθνούς Ένωσης Συγγραφέων.

Mina Karagözova, Bulgaristan'ın Haskovo kentinde doğu ve orada yaşamaktadır. Plovdiv Paisiy Hilendarski Üniversitesi mezundur. «Cehennem – Sabit İkametgâh» (1992), «Uçurımın Üzerindeki Çalgı Teli» (1998), «Dans» (2007), «Kalpler – Yukarı» (2019) adlı şiir; «Ekstaz» (2020), «Yaşamın Eğlenceli Tarafı» (2022) adlı öykü ve «Sözcüğün Yaraladıkları» adlı gazete yazıları, deneme, edebiyat eleştirisi vb. türlerden oluşan bir karma kitabı vardır. Ulusal ve uluslararası birçok ödül sahibidir. Bulgar Yazarlar Birliği, Slav Edebiyat ve Sanat Akademisi ile Uluslararası Yazarlar Topluluğu üyesidir.

ЗАКЛИНАНИЕ

Като лазерен лъч
мисълта ми разрязва пространството,
за да стигне до тебе...
Толкова те обичам.

Като тиха вода,
озарена от слънчеви зайчета,
се плиска край теб любовта ми...
Толкова те обичам.

Като течен кристал,
като светла, пронизващо светла
материя те обгръщам...
Толкова те обичам.

Разширявам по малко
с дъха си Вселената,
за да те докосне любов.
Толкова те обичам.

Искам да бъда безсмъртна,
прекрасна и вечна,
за да бъда до тебе.
Толкова те обичам.

Искам да бъдеш
вдъхновен, окрилен и щастлив,
дори и без мене.
Толкова те обичам.

И когато си тръгнеш,
(навярно към по-добри светове)
вземи ме със себе си!
С косите, с очите,
с кожата си ме вземи!
Тръгни си, проникнат от мене.

Толкова ме обичай!

ЗАКЛИНАНИЕ

Будто лазерный луч,
мысль моя разрезает пространство,
чтоб достигнуть тебя...
Так тебя я люблю.

Будто в речке вода,
озарённая бликами солнца,
я плещусь вокруг тебя...
Так тебя я люблю.

Будто жидкий хрусталь
или светлая ткань кружевная,
обвиваю тебя...
Так тебя я люблю.

Я дыханьем своим
согреваю Вселенную нашу,
что почувствовал ты,
как тебя я люблю.

Быть бессмертной хочу,
привлекательной, нежной и вечной,
чтоб с тобой рядом быть.
Так тебя я люблю.

Я хочу, чтоб ты был
вдохновлённым, крылатым, счастливым,
даже и без меня.
Так тебя я люблю.

И когда ты уйдёшь
из сегодняшней жизни в иную,
забери и меня,
чтобы вечно любить!

ΞΟΡΚΙ

Σαν ακτίνα λείζερ
η σκέψη μου διασχίζει το διάστημα
για να σε φτάσω...
Σ 'αγαπώ τόσο πολύ.

Σαν στάσιμο νερό,
φωτισμένο από λαγουδάκια του ήλιου,
πιτσιλιάζω δίπλα σου αγάπη μου...
Σ 'αγαπώ τόσο πολύ.

Σαν υγρός κρύσταλλος,
σαν φωτεινό, διαπεραστικό φωτεινό
ύλη σε αγκαλιάζω...
Σ 'αγαπώ τόσο πολύ.

Επεκτείνω λίγο λίγο
με την ανάσα σου το σύμπαν,
να σε αγγίζει η αγάπη.
Σ 'αγαπώ τόσο πολύ.

Θέλω να είμαι αθάνατη
όμορφη και αιώνια
να είμαι δίπλα σου
Σ 'αγαπώ τόσο πολύ.

Θέλω να είσαι
εμπνευσμένος, ευτυχισμένος
και χαρούμενος,
ακόμα και χωρίς εμένα.
Σ 'αγαπώ τόσο πολύ.

Και όταν φεύγεις
(ίσως σε καλύτερους κόσμους)
Πάρε με μαζί σου!
Με τα μαλλιά, με τα μάτια,
πάρε με με το δέρμα σου!
Φύγε, διεισδυμένος από εμένα.

Αγαπήσε με τόσο πολύ!

BÜYÜLENME

Düşüncem lazer ışını gibi
yarıp geçiyor uzamı
sana ulaşabilmek için...
Seni öyle çok seviyorum.

Güneş ışıklarının
okşadığı sakın bir su gibi
saçılıyor etrafa aşkım...
Seni öyle çok seviyorum.

Eritilmiş kristal örneği,
tıpkı parlak, kesici madde gibi
kuşatıyorum seni çepçevre...
Seni öyle çok seviyorum.

Soluğumla azar azar
genişletiyorum evreni
aşkım sana dokunsun diye.
Seni öyle çok seviyorum.

Ölümsüz olmak istiyorum,
hep güzel ve kalıcı olmak,
yanında durabilmek için.
Seni öyle çok seviyorum.

Coşkulu, kıpır kıpır ve mutlu
olmanı istiyorum
hatta ben olmasam da.
Seni öyle çok seviyorum.

Ve çekip gittiğinde
(daha güzel dünyalara belki de)
beni de götür beraberinde!

Saçlarınla, gözlerinle,
hoş teninle götür ben!
Büsbütün benimle dolu git.

Beni öylesine çok sev!

ТАНЦ

На море съм в края на август
и в края на лятото.
Щъркелите са вече на първи терминал –
за Египет!
И ми се иска да ме приемеше ято,
но всъщност седя на хазаите в двора
на припек.

Чета некролога на техния син – загинал
в опита да спаси от удавяне малки деца.
И си мисля със болка за тебе, Родино,
за милиони човеци със покрусени сърца.

И пия кафето си в мраморни бели градини
под редките струи на изкуствен водопад...
И се утешавам с «укротената водна стихия»
в един пощаден засега от потопите град...

Какво ми остава още – каква ли е моята квота
от страданията и радостите на този свят?!
Освен да се включа в безкрайния танц на живота,
на смъртта и скръбта, на светлината и мрака...

И танцувам в забрава почти като гърка Зорба
над болката, над скръбта и смъртта, просто летя!
От нощния залив ослепително блясва фарът...

Такъв е животът ни – ослепителен блясък
между раждането и смъртта!

ТАНЕЦ

Море. Август. Улетает лето.
Аисты – на первом терминале.
Я прошу их, жалко – без ответа,
чтоб меня с собой в Египет взяли.

Некролог читаю у хозяев –
утонул их сын, детей спасая.
Боль моя своих краёв не знает
о сердцах, что в скорби угасают.

Кофе пью в саду у водопада.
Вести – о дождях по всей Европе.
Я себя утешить мыслью рада:
«Этот город обойдён потопом».

Что ещё осталось мне по квоте
жизненных потерь и обретений?!
Кроме, как включиться в хороводе
в танец жизни с пёстрой светотенью.

Над тоской, заботами и горем
я лечу, усталости не зная.
Вспышки света шлёт маяк над морем,
краткие, как наша жизнь земная.

ΧΟΡΟΣ

Είμαι στη θάλασσα τέλος Αυγούστου
και στο τέλος του καλοκαιριού.

Οι πελαργοί βρίσκονται ήδη στον πρώτο τερματικό σταθμό –
για την Αίγυπτο!

Και εύχομαι να με δεχτεί το κοπάδι,
αλλά στην πραγματικότητα κάθομαι στην αυλή,
στον ήλιο.

Διάβασα το μοιρολόγι του γιου τους – που πέθανε
σε μια προσπάθεια να σώσει μικρά παιδιά από πνιγμό.
Και σκέφτομαι με πόνο για σένα, Πατρίδα,
για εκατομμύρια ανθρώπους με ραγισμένες καρδιές

Και πίνω τον καφέ μου σε μαρμάρινους λευκούς κήπους
κάτω από τους σπάνιους πίδακες ενός τεχνητού καταρράκτη...
Και παρηγορούμαι στο "ένα σιωπηλό στοιχείο"
σε μια πόλη που είναι προς το παρόν μακριά από τις πλημμύρες...

Τι άλλο μου απομένει - ποια είναι η ποσόστωσή μου;
από τα βάσανα και τις χαρές αυτού του κόσμου!
Εκτός από το να συμμετέχω στον ατελείωτο χορό της ζωής,
του θανάτου και της λύπης, του φωτός και το σκοτάδι.

Και χορεύω στη λήθη σχεδόν σαν τον Έλληνα Ζορβα
πάνω από τον πόνο, πάνω από τη θλίψη και τον θάνατο.
Απλά... πετάω!
Ο φάρος λάμπει στον νυχτερινό κόλπο...

Αυτή είναι η ζωή μας – εκθαμβωτική λάμψη
μεταξύ γέννησης και θανάτου!

DANS

Ağustosun sonuyla yazın sonunda
denizdeyim ben.
Mısır yolculusudur artık leylekler –
ilk terminalde!
Kuşlarla gitmek geçiyorsa da içimden,
güneşleniyorum ev sahibin avlusunda
kendi halimde.

Ölüm ilanını okuyorum onların tek oğlunun –
Küçük çocukları boğulmaktan kurtarıırken ölen.
Ve üzülen seni düşünüyorum, ey Yurdum,
sen ki, milyonlarca kırık kalpliye annelik eden.

Ve beyaz mermerli bahçelerde kahvemi içiyorum
şahane şırıltıları altında yapay şelalelerin...
Ve çok şükür ki «şimdilik korunmuş» diyorum
bu şehir yok edici gazabından tufan felaketinin.

Kim bilir daha neler yaşarım, nasibim nedir benim
bu dünyanın acılarından, sevinçlerinden?!
Yapmam gereken tek şey varsa, o da dans etmeliyim,
ölüm, acı, aydınlık ve karanlıkla ele ele vererekten...

Ve dans ediyorum işte tıpkı Yunanlı Zorba gibi
acıya, kedere ve ölüme inat edip – uçarcasına!
Körfez gecesinde birden parlıyor deniz feneri...

Ömrümüz de onun gibi pir parlamış değil mi
doğmakla ölmek arasında!

БЛАГОВЕЩЕНИЕ

Баща ми храни гълъбите в парка.
Кръжи над него белоснежно ято
и сякаш древноримските богини – Парките –
спокойно следват нишка изтъняла на съдбата му...

За татко все расте надеждата за белота.
Той вслушва се в посланията на вселената
и на света в безмилостната красота
той преживява всеки ден Благовещение...

И гълъбите са последната му връзка със живота,
но му напомнят всеки ден за рая.
Един ден ще го придружат в безкрая
до най-високата възможна кота.

Баща ми храни гълъбите в парка...

БЛАГОВЕЩЕНЫЕ

Отец мой кормит в парке голубей,
И белая над ним кружится стая,
Как будто ангел в тунике своей,
С небес спустившись, над отцом летает.

Растёт в отце мечта о белизне.
Он горнего посланца ожидает
И Благовещенье в мечтах или во сне
Он каждый божий день переживает.

А голуби – связующая нить
С земною жизнью и небесным раем,
Ведь душу в путь последний проводить
Никто не может... Только эта стая.

Отец мой кормит в парке голубей...

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Ο πατέρας μου ταΐζει τα περιστέρια στο πάρκο.
Ένα κατάλευκο κοπάδι
αιωρείται από πάνω του
και σαν οι αρχαίες ρωμαϊκές θεές – τα πάγκα –
ακολουθونه ήρεμα το λεπτό νήμα της μοίρας του...

Για τον μπαμπά, η ελπίδα για λευκότητα μεγαλώνει συνεχώς.
Ακούει τα μηνύματα του σύμπαντος
και ο κόσμος σε αδυσώπητη ομορφιά
βιώνει τον Ευαγγελισμό κάθε μέρα...

Και τα περιστέρια είναι ο τελευταίος του κρίκος στη ζωή,
αλλά του θυμίζουν κάθε μέρα τον παράδεισο.
Μια μέρα θα τον συνοδεύσουν στο άπειρο,
στο υψηλότερο δυνατό υψόμετρο.

Ο πατέρας μου ταΐζει τα περιστέρια στο πάρκο...

BABA EVİNDEN BİR TAŞ PARÇASI

Gölgeler dolaşmakta enkazın arasında.
Leylak kokusu, yüksek şamata ve kahkahalar.
Ve hiç kimse kesinlikle inanmaz aslında
ki canlı birer anıdır etraftaki gri tozlar.
Hiç kimse inanmaz ki atalarımın sevgiyle
yarattıkları o dünya hâlâ yaşamaktadır.
Portre parçaları savrulmakta rüzgârın eliyle
ve enkazın damağında eskinin tadı vardır.
Kanat çırpınışı gibi burda anıların izleri,
gizli bir dokunuş gibi gizemli sessizliğe...
Ne ki benim çocukluğum ölmemiş belli,
ve hayatım koşmakta habire ileriye!
Baba evinden bir tas parçası...

Рада Капралова

Η Рада Капралова γεννήθηκε στην πόλη Αϊτος. Στη δύσκολη μετάβαση πήγε για δουλειά στην Ελλάδα, όπου ήταν ένας από τους ιδρυτές του Βουλγαρικού πολιτιστικού κέντρου στην Αθήνα. Συμμετέχει σε διεθνείς εκθέσεις ζωγραφικής. Είναι συγγραφέας 6 βιβλίων με στίχους, κοινωνικά ποιήματα και διηγήματα, καθώς και σατιρική ποίηση. Έχει βραβευτεί σε διάφορους διαγωνισμούς λογοτεχνικής στη Βουλγαρία και στην Ελλάδα.

Рада Капралова. Родилась в городе Айтос. Переехала на работу в Грецию, где стала одним из основателей КДК «Новая жизнь» в Афинах. Принимает участие в международных выставках живописи. Автор шести книг лирики, стихов на социальную тему и рассказов, сатирической поэзии. Лауреат различных литературных конкурсов в Болгарии и в Греции.

Рада Капралова е родена в град Айтос. През тежкия преход заминава да работи в Гърция, където е сред основателите на КДК «Нов Живец» в Атина. Взема участие в международни живописни изложби. През 2021 г. е включена в престижна енциклопедия с художници на настоящето и бъдещето от Гърция и Кипър. Автор е на 6 книги с лирика, социални стихове и разкази и сатирична поезия. Печелила е награди в различни литературни конкурси у нас и в Гърция.

Rada Kapralova, Bulgaristan'ın Aytos şehrinde doğru. Geçiş döneminin ağır koşullarında Yunanistan'a gitti. Oradaki «Yeni Nabız» adlı Atina Kültür İşçileri Kulübü'nün kurucularındandır. Editör ve grafiker olarak hemşerilerinin kitaplarını yayınlamada yardımcı olmaktadır. Aralarında «İçimdeki Vatan» (2020) ve hem Bulgaristan hem de Yunanistan'da birçok ödüle değer görülen «Yeni Göç Dekameron» (2021) da bulunduğu şiir, öykü, mizah vb. Türden yapıtlar içeren altı kitap sahibidir.

Η ΩΡΑ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Όταν το σκοτάδι φεύγει
και σε λίγο ξημερώνει,
ο πλανήτης – μια πολύχρωμη νεράιδα –
ξεκινά τραγούδια με πουλιά και χλόη...

Πως κάθε ίνα μας τρεμουλιαζει παράξενα
και ψυχούλα αγάπης ξεφυτρώνουν μέσα μας!
Και πιστεύω ότι ο ήλιος ανατέλλει
μόνο μετά από αυτή τη μαγευτική
ώρα των πουλιών.

ПТИЧИЙ ЧАС

Когда уходит тьма ночная
И солнце явится след миг,
Земля – Волшебница Лесная
В песнь превращает птичий крик.
И сердце сразу расцветает,
И всеми фибрами души
На свете каждый ощущает:
Лишь в Птичий Час рассвет к нам поспешит...

ПТИЧИ ЧАС

Когато тъмнината си отива
и слънцето след миг ще се яви,
земята – босонога самодива –
подема песен с птици и треви...
Как всяка фибра странно затрептява
и стръкче обич се разлиства в нас!
И вярвам аз, че слънцето изгрява
едва след този дивен птичи час.

KUŞ SAATİ

Karanlık terk edip gidince yeri
güneş bir an sonra yanmakta par par,
toprak – sanki yalınayak bir peri –
kuşlar ve otlarla şarkıya başlar.
Kimıldanan her şey bir garip, sanki
içimizde dal dal sevgi açıyor!
Güneşin doğuşuysa anladım ki,
kuş saatinden sonra başlıyor.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ

Στο τέλος μιας κουραστικής μέρας, το βράδυ
Η Πηνελόπη θα επιστρέψει στο σπίτι.
Μπροστά στο αγαπημένο, ορφανό σπίτι
Θα χτυπήσει ταπεινά της πόρτες.
Και ο Οδυσσέας θα την αγκαλιάσει ξανά,
διέσχισε τις θάλασσες του πάθους.
Μετά από τόσους πειρασμούς, ξέρει πώς
κύκλωπα της ψυχής του να οδηγήσει.
Τις νύχτες που σβήστηκαν χωρίς ζεστασιά,
σε στιγμές μαύρες και ονειρεμένες,
τα αρσενικά δάκρυα, έκλαψαν μόνοι –
στην Ιθάκη θα γυρίσουν τον έρωτά της.

ВОЗВРАЩЕНИЕ ПЕНЕЛОПЫ

В конце безумно тягостного дня,
Когда на землю тихо ночь ложится
Перед порогом, голову склоня,
Смирненно Пенелопа в дверь стучится.

И Одиссей её обнимет вновь
После скитаний долгих и дерзаний.
Циклопов укротит его любовь
Среди соблазнов, горя и страданий.

Ведь коротал он ночи без огня,
Роня горькие мужские слезы...
Он память о любимой сохранял.
ИТАКА возродит мечты и грёзы!

ЗАВРЪЩАНЕТО НА ПЕНЕЛОПА

На края на усилен ден, по здрач
в дома ще се завърне Пенелопа.
Пред свидния, сиротен къщен праг
смирено на вратите ще потропа.
И Одисей ще я прегърне пак,
моретата на страстите пребродил.
След толкова съблазни, знае как
циклопа на душата си да води.
През нощите, угаснали без плам,
през мигове и черни, и мечтани,
те – мъжките сълзи, изплакал сам –
в Итака ще превърнат любовта ѝ.

ÇOK YOGUN BİR GÜNÜN GÜNBATIMINDA...

Çok yogun bir günün günbatiminda
Penelope ortaya çıkıp eve geri dönecek.
Fakir ve öksüz evin en hüzünlü anında
Kapyı hafifçe çalıp içeri giriverecek.
Tutku denizlerini alt eden Odisseus
onu hasretle bağrına basacak yine.
Nice aşk serüveninden sonra sonsuz,
gem vuracak içindeki ihtiras devine.
Alevsiz sönüp giden bunca geceden sonra,
karanlık anıları ve düşleri anımsayacak tek tek,
yalnızlıkta akittiği erkek gözyaşları ona
aşkını İthaka olarak tekrar geri verecek.

Μαριана Кузманова

Μαριάνα Κουζμάνοβα. Μέλος: Της Ένωση UNESCO για την Τέχνη, τη Λογοτεχνία και την Επιστήμη στην Ελλάδα, την Ένωση Ανεξάρτητων Βούλγαρων Συγγραφέων, την Εταιρεία Συγγραφέων στο Πλέβεν. Δημοσίευσε τέσσερα ποιητικά βιβλία, το τελευταίο εκ των οποίων «Μεταξύ χρόνου και φυγής» – μεταθανάτια. Πρώτη θέση ποίησης στον διαγωνισμό της Ένωσης Τέχνης, Λογοτεχνίας και Επιστήμης UNESCO στην Ελλάδα και άλλα πολυάριθμα βραβεία για συμμετοχή σε λογοτεχνικούς και ποιητικούς διαγωνισμούς.

Μαριана Кузманова. Член Союза ЮНЕСКО по искусству, литературе и науке в Греции, Союза независимых болгарских писателей, Общества писателей в Плевене. Опубликовала четыре сборника стихов, последний из которых «Между временем и полетом» – посмертно. У автора первое место поэзии на конкурсе Союза искусства, литературы и науки ЮНЕСКО в Греции и другие многочисленные награды за участие в литературно-поэтических конкурсах.

Μαριана Кузманова. Член на Съюза на UNESCO за изкуство, литература и наука в Гърция, Съюза на независимите български писатели, Дружеството на писателите в Плевен. Издадени четири поетични книги, последната от която «Между времето и полета» – посмъртно. Първо място поезия на конкурса Съюза на UNESCO за изкуство литература и наука в Гърция и други многобройни награди за участие в литературно-поетични конкурси.

Mariana Kuzmanova. Yunanistan'daki UNESCO'ya bağlı Edebiyet, Sanat ve Bilim Birliği, Bağımsız Bulgar Yazarlar Birliği ve Pleven Yazarlar Cemiyeti üyesidir. Sonuncusu, ölümünden sonra yayımlanan «Zaman İle Uçuş Arasında» olmak üzere, dört şiir kitabı sahibidir. Bulgaristan ve Yunanistan'da düzenlenen şiir yarışmalarında çeşitli ödüllere değer görülmüştür.

ΜΕΤΑΞΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΠΤΗΣΗ

Δεν μπορώ να κάτσω στο ίδιο τραπέζι μαζί σας
και να πιω αμβροσία
να βλέπω τα αστέρια να βυθίζονται
και πώς γεννιούνται τα πρωινά.
Η κορυφή μου είναι η στέγη... Φτάνω εκεί.
Κάποιος δηλητηρίασε το ουράνιο τόξο!
Τα χροματα ξεφλουδισαν
και οι λέξεις έγιναν εμβρυϊκά άχρωμες.
Οι εποχές ορμούν, γυρίζουν τους δεικτες
με αντίστροφη σειρά προς την ανυπαρξιασ,
και ισοροπώ μεταξύ χρόνου και πτήση,
περιμένοντας τα φτερά της αθανασίας.

МЕЖДУ ВРЕМЕНЕМ И ПОЛЕТОМ

Не могу сесть с вами за одним столом
и пить амброзию,
смотреть, как звезды тонут
и как рождается утро.
Моя вершина – крыша... Я добираюсь туда.
Кто-то отравил радугу!
Цвета отслаиваются,
и слова стали эмбрионально бесцветными.
Мчатся эпохи, вертятся стрелки
в обратном порядке к небытию,
а я балансирую между временем и полетом,
ожидая крылья бессмертия.

МЕЖДУ ВРЕМЕТО И ПОЛЕТА

Не мога да седна на една маса с вас
и да пия амброзия,
да гледам как потъват звездите
и как се раждат утрините.
Моят връх е покривът... До там стигам.
Някой отрови дъгата!
Цветовете се олющиха
и словата станаха ембрионно безцветни.
Бързат епохите, въртят се стрелките
в обратен ред към небитието,
а аз балансирам между времето и полета
чакайки крилете на безсмъртието.

ZAMANLA UÇUŞ ARASINDA

Sizinle aynı masaya oturup
ambrosia içemem ben,
seyredemem yıldızların batışını
ve doğuşunu sabahların.
Benim tepem çatıdır... Erişebildiğim yer.
Birileri zehirledi gökkuşağını!
Döküldü tüm renkler
Ve embriyo gibi renksizleşti sözcükler.
Çağlar koşuyor, yelkovanlar dönüyor hızla
tam ters yönünde ömrümüzün,
oysa ben ayarım zamanla uçuş arasında
beklerken kanatlarını ölümsüzlüğün.

Пламен Симеонов

Plamen Simeonov – γεννήθηκε στην Горна Ориаховица της Βουλγαρίας. Ηθοποιός, δημιουργός, σεναριογράφος, σκηνοθέτης. Επί σειρά ετών υπεύθυνος παιδικών θεατρικών στούντιο στην Πατρίδα και στην Αθήνα, Ελλάδα. Νικητής πολλών θεατρικών βραβείων. Πρόεδρος του Λέσχη πολιτιστικών προσώπων στην Αθήνα.

Пламен Симеонов – родился в Горна Оряховица, Болгария. Актер, создатель, сценарист, режиссер. Многолетний руководитель детских театральных студий на родине и в Афинах (Греция). Лауреат многочисленных театральных премий. Председатель Клуб деятелей культуры в Афинах.

Пламен Симеонов – роден в Горна Оряховица, България. Актьор, творец, сценарист, режисьор. Дългогодишен ръководител на детски театрални студия в Родината и в Атина, Гърция. Носител на многобройни театрални награди. Председател на КДК в Атина.

Plamen Simeonov, Bulgaristan'ın Gorna Oryahovitsa şehrinde doğdu. Aktör, yazar, senarist ve rejisördür. Bulgaristan'da olduğu gibi Yunanistan (Atina)' da çocuk tiyatro stüdyolarında uzun yıllar yönetmenlik yaptı. Tiyatro alanında birçok ödül sahibidir. Atina Kültür İşçileri Kulübü başkanıdır.

* * *

Ξερός άνεμος χύνεται στις κόρες μου
δάκρυα από μια ξένη αλμυρή θάλασσα.
Η ψυχή μου – κλουβί σιωπηλά πουλιά...
Μόνο αυτά δεν δέχτηκαν ότι εδώ είμαι καλά...

Μητρικό χάδι κλαίει στις φλέβες.
Παιδικό χαμόγελο τρομάζει τα όνειρά...
Και η σιωπή και το σκοτάδι γίνονται κραυγή:
Για μια γουλιά Πατρίδα, ψωμί και τραγούδι αλλάζω!

* * *

Сухой ветер льется в мои веки,
слезы чужого соленого моря.
Моя душа – клетка, замолчали птицы...
Только они не приняли, что мне здесь хорошо.

Ματρинская ласка плачет в жилах.
Улыбка ребенка пугает мои мечты...
И тишина, и тьма превращаются в крик:
На глоток Родины меняю хлеб и песню!

* * *

Сух вятър сипе в моите зеници,
сълзи от чуждо солено море.
Душата ми – клетка, замлъкнали птици...
Само те не приели, че тук съм добре...

Майчина ласка проплаква във вените.
Детска усмивка моите сънища стряска...
И тишината, и мрака превръщат се в крясък:
За глътка Родина, хляб и песен заменям!

* * *

Kuru rüzgâr döküyor gözbebeklerime
tuzlu gözyaşlarını yabancı bir denizin.
Kalp kafesimdeki kuşlar susma grevinde...
Burdaki halimi salt onlar beğenmiyor kesin...

Anne şafkatidir hıçkırın damarlarımda.
Uykularımı sarsıyor çocukluk gülüşüm benim.
Sessizlik de, karanlık da çığlığa dönüşüyor bir anda:
Bir nefes vatan için ekmekten de, şarkıdan da geçirim.

Ахмет Эмин Атасой

Ahmet Emin Atasoy – Türkiye Üvercinka dergisinin son (Mart 2020) sayısında, 21 Mart – Dünya Şiir Günü dolayısıyla, günümüz Bulgar şairlerinden Mihail Belçev, Georgi Milanov, Lyubomir Nikolov, Eli Videva ve Tsonka Hristova ile Eliz Edebiyat dergisinin arka kapağında günümüzün ünlü Bulgar şairi Petir Andasarov'un, fotoğrafları, kısa biyografileri ve Ahmet Emin Atasoy'un çevirdiği şiirleriyle tanıtılmış olmaları Bulgar Yazarlar Birliği'nin yayın organı Slovo to dnes (Günümüzde Söz) gazetesinin 2 Nisan 2020 tarihli sayısında özel haber olarak Bulgar okurlarına duyuruldu.

Ахмет Эмин Атасой родился 16 мая 1944 года. Писатель, пишущий на турецком и болгарском языках. В 1989 году он вместе с семьей был вынужден эмигрировать в Турцию. Он поселился в городе Бурса, где до 2005 года работал учителем турецкой литературы. Ахмет Эмин Атасой является членом Союза турецких писателей, Союза болгарских писателей и Болгарского ПЕН-центра. Он участвует в международных литературных форумах и прилагает особенно большие усилия для укрепления болгаро-турецких культурных связей. Он автор более 35 книг. На данный момент перевел более 450 болгарских, русских и т. д. поэтов на турецкий язык и более 100 турецких поэтов на болгарский язык.

Ахмет Эмин Атасой е роден на 16 май 1944 г. Той е автор, пишещ на турски и български език. През 1989 г. е принуден със семейството си да емигрира в Турция. Настанява се в гр. Бурса, където работи като преподавател по турска литература до 2005 г. Ахмет Эмин Атасой е член на Синдиката на турските писатели, на Съюза на българските писатели и Българския П.Е.Н. център. Участва в редица международни литературни форуми и полага особено големи усилия за заздравяването на българо-турските културни връзки. Автор

е на повече от 35 книги. Досега е превел над 450 български, руски и др. поети на турски и над 100 турски поети на български. Някои от неговите творби са преведени на различни чужди езици

Ο Αχμετ Εμιν Ατασοι γεννήθηκε στις 16 Μαΐου 1944. Είναι συγγραφέας που γράφει στα τούρκικα και τα βουλγαρικά. Το 1989 αναγκάστηκε να μεταναστεύσει στην Τουρκία με την οικογένειά του. Εγκαταστάθηκε στην πόλη Προύσα, όπου εργάστηκε ως δάσκαλος τουρκικής λογοτεχνίας μέχρι το 2005. Ο Ατασοι είναι μέλος της Ένωσης Τούρκων Λογοτεχνών, της Ένωσης Βούλγαρων Λογοτεχνών και της Βουλγαρικής Π.Ε.Ν. κέντρο. Συμμετέχει σε πλήθος διεθνών λογοτεχνικών φόρουμ και καταβάλλει ιδιαίτερα μεγάλες προσπάθειες για την ενίσχυση των βουλγαροτουρκικών πολιτιστικών δεσμών. Είναι συγγραφέας περισσότερων από 35 βιβλίων. Μέχρι στιγμής έχει μεταφράσει πάνω από 450 βουλγαρικά, ρωσικά κ.λπ. ποιητές στα τούρκικα και πάνω από 100 Τούρκοι ποιητές στα βουλγαρικά. Κάποια έργα του έχουν μεταφραστεί σε διάφορες ξένες γλώσσες.

DEPRESYON

cinnet saatlerimi ben hiç düşünmemiştim,
ama koptu ince ip, dağıldı boncuklarım;
en derin bir buzlukta pişiyor sanki içim
peşim sıra koşuyor doğmamış çocuklarım.

yol habire çoğalıp daralıyor önümde
adım neydi, kimim ben, nereye gidiyorum?
belki şu an konuğum bir önceki ömrümde,
belki bir kötü cine uşaklık ediyorum.

çağırın çan mı çaldı çılgınlar çarşısında?
hoşt deyin şu köpeğe gölgemi kemiriyor.
bu kavga ne çöplükte, berduşlar arasında?
kim diyecek adımları, adımları kim biliyor?

çoğaldıkça daralıp uzayan bu yollarda
kendim miyim kendime yaklaşan adım adım?
şaşkınlık burgacında çırpınırken şu anda
ben kendime değil de son noktaya dayandım.

dolaştı ayaklarım en çözülmez düğüme,
sömürdü gözlerimi bir gergedan, amansız.
nasıl ağlarım şimdi sersefil öldüğümde
ve nasıl kaldırırım cenazemi, yapılmaz?

yollar beni dağıtmış – aşağı ve yukarı.
bakıyorum etrafa şaşırılmış, sersem sersem:
ah, bire indirgesem önümdeki yolları,
unuttuğum adımları keşke bir biliversem!

ДЕПРЕССИЯ

я не успел предвидеть сумасбродства пору,
но разорвалась нить, и бусинки внезапно разбежались
и, необласканные и обиженные, – по углам, за шторы,
как детки-сироты – под кров безрадостный и обветшалый.

всё тоньше предо мной стезя, и возрождается безбожье,
кто – я, иду куда, какое мне досталось имя?
долги из прошлой жизни, так и не отдав, тащусь по бездорожью,
а в настоящей – возросли они – уже неоплатимы.

не потому ль так пламенно по мне звонят колокола,
пёс в тень мою вцепился – гнать его, но лай – истошный!
чем же взволнована толпа на площади, насуплена и зла,
и почему мне в ухо кто-то шепчет имя роз роскошных?

хиреют, расползаются дороги, в никуда ведущие,
по ним иду за тенью собственной – изгнанницей.
давно палящий ветер пожинает жизнь с полей гниющих.
а я не перейду никак через рубеж свой первозданный.

вдоль-поперёк верёвками ветров мои повязаны дороги,
и слепота – как мышь летучая – в виски мои стучится.
как мне оплакать смерть, когда лишен я слёз в итоге,
и языку святого одиночества – смогу ли научиться?
но пусть обязан смерти я, пусть колокол ликует звонко!
есть время все еще догнать свою родную тень и понарошку
вдруг удивить себя, с собою рядышком присев, у самой кромки,
что кончилась и эта жизнь – и будущей откроется окошко!

ДЕПРЕСИЯ

не бях часовете на лудостта предвидил,
но се скъса конеца, мънистата им се разпиляха
и се свиха по ъглите непогалени и обидени
като сиротни деца под нерадостна стряха.
пътят пред мен изтънява и безбожието ме обкръжава:
кой съм, къде отивам, какво ми е името!
още дълговете на предишния си живот издължавам,
а ето че в сегашния двойно повече имам.
затова ли къртят подир мен така гръмко камбаните?
напъдете и кучето, дето сянката ми е заглосгало.
за какво се вълнува това сборище на мегдана
и защо споменават редом с мен имената на розите?
разпълзват се пътищата, които водят за никъде –
бавно кретам по тях към своята сянка-изгнаница,
суховеят отдавна е ожънал живота по нивите,
а аз още не съм прекосил и първата граница.
въжетата на ветровете посоките ми са овързали,
слепотата като прилеп в слепоочията ми се мята
и как смъртта да оплача като нямам собствени сълзи,
как да проговоря с езика на самотата?
нищо! нека дължа на смъртта и нека камбаната удря!
има време да стигна сянката си и нарочно
да поседна най-сетне до себе си да се учудя,
че е свършил и този живот и следващият започва.

ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ

Δεν είχα προβλέψει τις ώρες της τρέλας
αλλά η κλωστή έσπασε, οι χάντρες τους σκορπίστηκαν
και σκυμμένους στις γωνίες, αδιάφορους και προσβεβλημένους
σαν ορφανά παιδιά κάτω από ένα ξόρκι χωρίς χαρά.

Ο δρόμος μπροστά μου λεπταίνει, και η κακία με περιβάλλει:
ποιος είμαι, που πάω, πώς με λένε!
Εξοφλώ ακόμα τα χρέη της προηγούμενης ζωής μου,
και τώρα έχω διπλάσια στο τωρινό.

Γι' αυτό χτυπούν τόσο δυνατά οι καμπάνες μετά από μένα;
Διώξτε το σκυλί που έχει ροκανίσει τη σκιά μου.
Τι συγκινεί αυτή την συγκέντρωση στο μέγδανα´
και γιατί αναφέρουν τα ονόματα των τριαντάφυλλων δίπλα μου;

Οι δρόμοι που δεν οδηγούν στο πουθενά απλώνονται –
Περπατάω αργά μαζί τους στη σκιά-εξορία μου,
ο ξηρός άνεμος έχει από καιρό καρπωθεί ζωή στα χωράφια,
και δεν έχω περάσει ούτε τα πρώτα σύνορα ακόμα.

Τα σχοινιά των ανέμων έχουν δεσμεύσει τις κατευθύνσεις μου,
η τύφλωση σαν νυχτερίδα στους κροτάφους μου πετιέται
και πώς μπορώ να θρηνήσω τον θάνατο όταν δεν έχω δάκρυα,
πώς να μιλήσω τη γλώσσα της μοναξιάς;

Τίποτα! Να χρωστάω τον θάνατο και να χτυπήσει η καμπάνα!
Ηπάρχει χρόνος να φτάσω στη σκιά μου και επίτηδες
να κάτσω επιτέλους δίπλα μου να εκπλαγώ,
ότι αυτή η ζωή τελείωσε και η επόμενη αρχίζει.

* * *

sıkılıp hükmünden yaşlı zamanın
en tenha bir yere varmak istedim,
varamadım, engel oldu bir kadın,
ismini kimseye söylemediğim.
nasıl buluşturdun bizi o günde,
çarpmak mı istedin, tanrım, sen beni?
inanılmaz bir şevk vardı yüzünde,
nihayetsiz bir tahrikti gözleri.
güneş gibi doğdu ufku da sanki,
ümit gemilerim yelken açtılar.
leylak kokusuyla saçlarındaki
ürpertti ruhumu dibine kadar.
şakrak sesinde bir tılsımlı ahenk,
ürkeklik vardı her süzülüşünde...
nasıl da gelmişti buralara dek
üryan ayaklarla bir düş peşinde.
öpmek geçti onu bir an içimden
zarif bedenine sarılmak geçti
lakin acımasız bir avcıydım ben
ellerim kirliydi, hoyrattı, sertti...
rahatsızken kendi nefsimden böyle,
kararlı bir yüzle yüzleştim birden –
el etti, gel dedi gülüşleriyle,
nasıl unuturum o kadını ben?

* * *

Достала затянувшаяся власть времён седеющих,
и вот я захотел переселиться в пелену мечтаний,
но вдруг с лицом белее снега мне явилась женщина,
чьё имя постепенно обратилось в тайну памяти.
как ты привел её в мой день, о Господи, скажи на милость?!
она – подарок или испытание, а может, в наказание
её тугая грудь и взгляд – из-под ресниц игривых
и тело как земля – к весне набухшее ручьями.
она с зарей прозрачной занялась, как птица воспарила,
на крыльях взмыла над уснувшим лесом дальним,
и волосы её, благоухая розой, светом озарили
и раскалили всё вокруг, да так, что сердцем воспылал я.
а голосок её хрустальный зазвенел над серой пеной,
но её бренность в этот раз меня ничуть не испугала.
увидел я, как женщина идет по расцветающей вербене,
а ноги босы и под пыльной спрятаны вуалью.
увидел я, как вдруг шагнула в сердце, разогнав печали,
и как мое дыхание совпало с её именем заснеженным.
и я, охотник искушенный – до поверий и объятий,
стоял бессильный у крыльца её гордыни нежной.
потом и лето пролетело, но она уже успела удалиться.
заплакала вода и ей вдогонку полилась фонтаном.
не помню я теперь как оттеклась за угол шагом тихим,
но с той поры живу я в опустевшем доме, посреди воспоминаний.

* * *

Отегчен от дългата власт на времето остаряло
исках да се заселя в съня на една мечта,
но тогава ме спря жена с лице снежнобяло,
чието име вече е тайна на паметта.
кажи ми как я доведе в моя ден, Господи?
подарък ли е това, изпитание или мъст
са премреженият поглед и гърдите ѝ остри,
набъбнали като тая запролетена пръст?
тя със зората се сипна, рейна се като птица
и с крилата ѝ се понесе над равнините заспали
розовият дъх на косите ѝ, чиито огнени езици
така нажежиха наоколо, че сърцето ми се подпали.
гласът ѝ ясен прозвънна сред ежедневноста пяна,
но този път не изпитах от преходността ѝ страх.
видях как жената мина през цъфналите поляни
с боси нозе, покрити с тънка дантела прах
и как пристъпи в сърцето ми, и как пропъди тъгата,
и как дъхът ми се сля с нейното име снежно,
как аз – покорен ловец на поверия и на обятия,
стоях беззсилен пред прага на нейната горда нежност.
после се свърши лятото, но тя вече си беше тръгнала.
после водата заплака и хукна да я догонва...
не помня кога изтекоха нейните стъпки зад ъгъла
но оттогава живея в празния дом на спомена.

* * *

Είχα βαρεθεί από τη μακρά εξουσία του χρόνου ξεπερασμένο
Ήθελα να εγκατασταθώ στο ύπνος ενός ονείρου,
αλλά μετά με σταμάτησε μια γυναίκα με πρόσωπο κατάλευκο,
το όνομα της είναι πλέον μυστικό της μνήμης.
Πες μου πώς την έφερες στην ημέρα μου Κύριε?
Είναι αυτό δώρο, ή τιμωρία, εκδίκηση
είναι τα παθιασμένα μάτια και το κοφτερό στήθος της,
πρησμένο σαν αυτη την ανοιξιάτικη γη
έπεσε με το ξημέρωμα, βογκούσε σαν πουλί
και με τα φτερά της πέταξε πάνω από τους κάμπους
τη ρόδινη ανάσα των μαλλιών της, και οι πύρινες γλώσσες της
ήταν τόσο καυτές γύρω μου, που η καρδιά μου πήρε φωτιά.
Η φωνή της ήχησε καθαρά μέσα από τον καθημερινό αφρό,
αλλά αυτή τη φορά δεν ένιωσα κανένα φόβο από το παροδικό του.
Είδα τη γυναίκα να περνά μέσα από τα ανθισμένα λιβάδια
με γυμνά πόδια καλυμμένα με λεπτή δαντελωτή σκόνη
και πώς μπήκε στην καρδιά μου, και πώς έδιωξε τη θλίψη,
και πώς η ανάσα μου ενώθηκε με το χιονισμένο όνομά της,
πώς εγω – ένας υποτακτικός κυνηγός αυτοπεποίθησης και αγκαλιών,
στάθηκα αβοήθητος μπροστά στο κατώφλι της περήφανης
τρυφερότητάς της.
Μετά τελείωσε το καλοκαίρι, αλλά εκείνη είχε ήδη φύγει.
τότε το νερό έκλαψε και έτρεξε να την προλάβει...
Δεν θυμάμαι πότε τα βήματά της εξαφανίστηκαν στη γωνία
αλλά από τότε ζω στο άδειο σπίτι της μνήμης...

İYİMSERLİK İKSİRİ

yıllardır koştuğum yaşam kulvarı
bilinçsiz bir bilinmeze gitse de;
ben kendim uydurdum güzergâhları,
bedenim ruhuma isyan etse de.
ellerim sürekli el kalsın diye
sertliğini sınıadım hep taşların,
can verdim de, yol vermedim canıye,
yuvasını bozdu madım kuşların.
kendimi buzlaşmış dağlara attım,
kaypak güneşlere bel bağlayarak;
ne sihirli lambam oldu, ne atım,
ne de yol gösteren bir pirim – ak pak.
koştum ben, hep koşmam gerektiğinden,
koştum, bulunmazı ilk bulmak için.
koştum, bedenimin yerçekiminden
sıyrılıp, kendimden kurtulmak için.
gündüzler düşündüm geceler boyu,
uçarken başımda hırt yarasalar.
cesaret selinde boğup korkuyu
çiçekli umutlar derdim her bahar.
hâlâ koşuyorum bir hızır gibi,
iyimserlik – sunduğum tek iksirim.
çeksem de kötünün ceremesini,
yoktur iyilikten yana eksiğim.
yazgımsa da umut zehrinden gitmek,
amacım eceli erteleyiştir:
bir elimde – alev alev bir şimşek,
diğerinde – sevda kokan bir şiir.

ОПТИМИСТИЧЕСКОЕ

я шел по жизненному тракту в полном неведении,
задыхаясь, куда он может повести – не понимая,
но все таки я сам определял маршруты,
и вот, когда мой дух восстал однажды против тела,
я, руки закалив, придал им твердость камня,
металла, лишь бы они не перестали быть руками,
я сохранил их плоть и кровь – с надеждой,
что путь злодею я сумею перегородить и сохранить успею
все гнезда птичьих стай, что были изгнаны в чужбину,
ведь я обманут был фальшивым солнцем,
когда скитался среди скал обледенелых,
без лампочки волшебной, без коня быстрее ветра,
без мудрого наставника седого, с бородой по пояс –
спешил я вверх по круче, следуя за тайной
Времен, внезапно ускользящих, спешил я оторваться
от собственного притяжения земли священной
и полететь куда-то вниз по склонам
в тоске исконной черной тьмы по свету,
в слепоту летучей мыши, все кружащей надо мною,
отбросить страх и кинуть в печь отваги –
чтобы меня испепелило – и в угоду возрожденью
спешить на помощь собственному оптимизму,
не будучи никем уполномочен, все же полагаясь
превыше остального – на добро – и веря,
что никогда не потерплю крушенья,
во всяком случае – пока сжимаю в руке я молнию,
пока в другой – поэзии влюбленный дух сжимаю.

ОПТИМИСТИЧНО

макар и да ме водеше в пълно неведение
този житейски друм, по който се потях,
сам си измислих маршрутите поне,
въпреки бунта на духа ми срещу мойто тяло.
ръцете ми, за да останат истински ръце,
калих ги с твърдостта на кремък и метал;
дадох кръв и плът, но не и път на злодейците,
запазих гнездата на прокудените птичи ята.
подмамен от слънца, лъжливи и позорни,
продължих в заледени планини да бродя;
нямах ни възшебна лампа, ни кон вихрогон,
нито наставник-мъдрец със снежна брада.
все тичах аз, защото трябваше да тичам,
тичах, за да открия тайната на тайни лета;
тичах, от собственото си земно привличане,
за да мога да се отърва и волно да летя.
за светли дни копнеех през мрачни нощи,
когато прилепи слепи кръжаха над мен;
хвърлих страха на смелостта в жарките пещи
и с надежда се заредих и бях възроден.
тичам и днес, тъй както се тича за първа помощ.
оптимизмът е мой едничък и най-чудесен лек.
макар и от никого да не съм упълномощен,
разчитам на доброто повече от декрет.
ако не ме натрови надеждата излишна,
бих удължил срока до житейския си гроб.
в едната си ръка с мълния титанична,
а в другата – с поезия, искряща от чиста любов.

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΓΗ

Για να μπορέσω να απελευθερωθώ και να πετάξω ελεύθερα.
για φωτεινές μέρες λαχταρούσα στις σκοτεινές νύχτες,
όταν τυφλές νυχτερίδες έκαναν κύκλο από πάνω μου.
Έριξα τον φόβο του θάρρους στα φλεγόμενα καμίνια
και με ελπίδα γέμισα και ξαναζωντάνεψα.

Τρέχω και σήμερα, όπως τρέχει κανείς για τις πρώτες βοήθειες.
Η αισιοδοξία είναι το μόνο και πιο υπέροχο φάρμακο μου.
Αν και δεν είμαι εξουσιοδοτημένος από κανέναν,
βασίζομαι στην καλοσύνη περισσότερο από το διάταγμα.

Αν η ελπίδα δεν με δηλητηριάζει πολύ,
Θα παρέτεινα η προθεσμία μέχρι τον τάφο μου-
στο ένα χέρι με τον τιτανικό κεραυνό,
και στην άλλη – με την ποίηση – γεματή από αγνή αγάπη.

Хилми Хашал

Hilmi Haşal, Bulgaristan doğumlu göçmen Türk şair. Edebiyatın çeşitli alanlarında (deneme, eleştiri, araştırma vb.) kalem oynatan Hilmi Haşal'ın şiirinde bireysel konularla evrensel sorunların iç içelik arz ettiği farklı bir söylem dikkat çekmektedir. 15 şiir kitabı ve birçok ödül sahibi olan şair halen halen Türkiye'nin Bursa kentinde oturmakta ve 13 yıldan beri «Eliz Edebiyat» adlı edebiyat dergisini yayımlamaktadır.

Хилми Хашал – турецкий поэт, эмигрант из Болгарии. Он является автором многих литературных обзоров, эссе, рассказов о путешествиях и т. д. Он известен как поэт с индивидуальным голосом и работает в довольно широком диапазоне тем и мотивов. Он автор 15 сборников стихов, лауреат многих литературных премий. Живет в городе Бурса, где 13 лет издает литературный журнал «Элиз Эдебият» (литература ручной работы).

Хилми Хашал, турски поет, изселник от България. Той е автор на много литературни рецензии, есета, пътеписи и др. Известен е като поет с индивидуален глас и твори в един доста обширен диапазон от теми и мотиви. Автор е на 15 стихосбирки и е носител на много литературни награди. Живее в гр. Бурса, където от 13 г. насам издава литературното списание «Елиз едебият» (ръкотворна литература).

Χιλμί Χασάλ Τουρκος ποιητής, μετανάστης από τη Βουλγαρία. Είναι συγγραφέας πολλών λογοτεχνικών κριτικών, δοκιμίων, ταξιδιωτικών κ.λπ. Είναι γνωστός ως ποιητής με ατομική φωνή και εργάζεται σε ένα αρκετά ευρύ φάσμα θεμάτων και μοτίβων. Είναι συγγραφέας 15 ποιητικών συλλογών και είναι νικητής πολλών λογοτεχνικών βραβείων. Ζει στην πόλη της Προύσας, όπου εκδίδει το λογοτεχνικό περιοδικό «Eliz edebiyat» (χειροποίητη λογοτεχνία) από πριν από 13 χρόνια.

BAŐKA

Yıllar, dn bugün, gittiđin, yittiđin yerdir
yolları da deđiŐtirir eskime dehŐetti, heyhat
anlarsın-anlamazsın...
(...baŐka...)

nereye vardıđın, ađardıđın bellidir
yaprakların bittiđi kahir yüzü; sarı hat
anlarsın-anlamazsın...
(hep baŐka...)

Ardino en eski pamukhelvadır
panayırın kıyıcıđında Őans, kıt-kanaat
anlarsın-anlamazsın...
(bir baŐka...)

zaman ki upuzun çocukluk koŐusudur
peki, kısa olan ne yleyse, kocarken hayat
anlarsın-anlamazsın...
(sır baŐka...)

Rodoplar ezel-ebet yeŐil mucizedir cana
anıları sonsuz ilaç umudu, hava ve nebat
anlarsın-anlamazsın...
(o baŐka...)

güzeldir, meŐeler, kavaklar, salkımsđtler
ıksiri sevmekten gelir, insanı sevmekten, evet
anlarsın-anlamazsın...

(AŐk; bambaŐka...)

ЭТО ДРУГОЕ ДЕЛО

Годы, вчера, сегодня, места ушли
и, увы, страх старения меняет даже пути,
ты понимаешь это или нет...
(...это другое дело...)

Вы можете видеть, как далеко продвинулись и как побелели,
вы несете грусть умирающих листьев; желтая линия,
ты ее понимаешь или нет...
(она всегда разная...)

Ардино – старейшая сладкая вата,
как удача в конце ярмарки,
ты понимаешь это или нет...
(это совсем другое...)

время – это один длинный период детства, скажем,
но что тогда коротко, когда жизнь стареет...
ты понимаешь это или нет...
(секрет в другом...)

Родопы веками были зеленым чудом для души,
воспоминания здесь лекарство, а воздух и травы – надежда,
ты их понимаешь или нет...
(это другое...)

дубы, тополя, плачущие ивы – все чудесны,
ведь любовь к эликсиру означает любовь к человеку, да!
ты ее понимаешь или нет...
(Любовь бывает разной...)

ПО-ДРУГО

Годините, вчера днес, са местата извървени
и, за жалост, ужасът на остаряването променя пътищата дори,
ти разбираш ли го или не...
(...това е друго...)

личи си докъде си стигнал и как си побелял,
носиш тъгата на умиращите листа; жълтата линия
ти разбираш ли я или не...
(тя винаги си е друга...)

Ардино е най-старият захарен памук
като късметче оскъдно в края на панаира
ти разбираш ли го или не...
(това съвсем е друго...)

времето е един дълъг пробег на детството да речем,
ами кое е късото тогава, животът когато остарява
ти разбираш ли го или не...
(тайната си е друга...)

Родопите во веки веков са зеленото чудо за душата,
спомените тук са лекарство, а въздухът и билките са надежда
ти разбираш ли ги или не...
(то е друго...)

дъбовете, тополите, плачещите върби всички са чудесни,
защото любовта към еликсира значи любов към човека, да!
ти разбираш ли я или не...
(Любовта си е по-друга...)

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ

Τα χρόνια, χθες, σήμερα, είναι τα μέρη που χάθηκαν
και, δυστυχώς, ο τρόμος της γήρανσης αλλάζει τους τρόπους,
το καταλαβαίνεις ή όχι...
(...αυτό είναι άλλο πράγμα...)

μπορείς να δεις πόσο μακριά έχεις φτάσει
και πόσο λευκός έχεις μεγαλώσει
αντέχεις τη θλίψη των φύλλων που πεθαίνουν.
την κίτρινη γραμμή την καταλαβαίνεις ή όχι...
(είναι πάντα διαφορετική...)

Το Ardino είναι το πιο παλιό μαλλί της γριάς
καθώς η τύχη σπανίζει στο τέλος της έκθεσης
το καταλαβαίνεις ή όχι...
(αυτό είναι τελείως διαφορετικό...)

ο χρόνος είναι ένα μεγάλο διάστημα της παιδικής ηλικίας ας πούμε
αλλά τι είναι σύντομο τότε, η ζωή όταν γεράσει
το καταλαβαίνεις ή όχι...
(το μυστικό είναι άλλο...)

Η Ροδόπη ήταν το πράσινο θαύμα για την ψυχή για αιώνες,
οι αναμνήσεις εδώ είναι φάρμακο και ο αέρας και τα βότανα είναι ελπίδα
τους καταλαβαίνεις ή όχι...
(αυτό είναι άλλο...)

οι βελανιδιές, οι λεύκες, οι ιτιές που κλαίνε είναι όλα υπέροχα,
γιατί αγάπη για το ελιξίριο σημαίνει αγάπη για τον άνθρωπο, ναι!
την καταλαβαίνεις ή όχι...
(Η αγάπη είναι διαφορετική...)

KOVİD-19 SALKIMI

Yıkılmış burç dibi zaman; şuramda enkazı

hem yaman dışarıya, kabuğun altında sancı
varla yok arası -yokla var neyi değiştirir ki-

üzerine gökyüzü çökmüş; öküzün sırtında
terli hayallerin molozu -toz izleri dünyada-
yüksek duvarların zirve sancısı zirveya dek
taç salkımı neyse öyle zihnimi oyan burğu
sakalıma anlatsın tanrı, yalan kırçıl mızrak

sükûnet süresi işe yaramayacaktır; besbelli
dökülmüş bulut saltanatında zaman-şimşek
ölümlerce, kalbim hiç hızına pranga-çengel
çekiyor ânı tortu çavlanına; yalnızlıklarda
akıyor akacak olan; uzaklığın uyuşma hali

yapışkan korku koronası, kaçınılmaz yazı
batıyor dile; tanrıların yalan makinesi yok
ki herkes tutsak kendi çağına, on dokuza
değin yaşanacak yıllara özenirken ruhum

yakılmış bir burçak tarlası şuramda aşk...

СОЛКУМ ИЗ COVID-19

Время, дно зодиака, упало, и его руины в душе
скудны внутри и самоуспокаиваются энергичной пульсацией,
и опасны снаружи, как эти непрекращающиеся боли под корой,
как иметь и не иметь – не иметь и иметь то, что они меняют, –
над ними низко висит небо; на спине быка
это камень потных снов – следы пепла по миру –
нелепая тоска высоких стен по недосыгаемым высотам,
коронное шило то же – сверло, пронзающее мой мозг,
пусть Господь расскажет моей шляпе, серое копьё это ложь,
бесполезна продолжительность молчания. Очевидно, что
в царстве облаков погодные молнии влетели как смерть,
мое сердце ставит кукушку на ноль
скорость водопада отложений воспоминаний, впадает в одиночество,
все, что присуще одиночеству; расстояния онемели

липкий страх перед короной, это неизбежное предопределение
щиплет язык; у богов нет детектора лжи,
так что каждый – пленник своего времени, а моя душа
мечтает о годах, которые нужно прожить до девятнадцати,
а любовь в моем сердце – пышное сказочное поле...

ГРОЗД ОТ КОВИД 19

Времето, дъното на зодия, се катурнало, а руините му в душата са постни отвътре и се самоуспокояват с усилено пулсиране и са опасни отвън като ония нестихващи болки под кората като имане и нямање – нямането и имането какво ли променят – над тях ниско е надвиснало небето; на гърба на вола е камъкът на изпотените мечти – следи от пепел по света – нелепият копнеж на високите стени по висини недостижими гроздът е същото – свредло, пробиващо мозъка ми да разправа на калпака ми Господ, сиво копие е лъжата – безполезна е продължителността на мълчанието; явно е, че в царството на облаците времето-светкавица се изсипало като смърт, сърцето ми поставя кукувичи белег на нулевата скорост на водопада на утайките от спомени, изтича в самота, всичко което е присъщо на самотата; далнините са изтръпнали

лепкавият страх от короната, тази неизбежна предопределеност пробужда езика; боговете не притежават детектор на лъжата така, че всеки е пленник на своето време, докато душата ми мечтае за годините, които ще се изживеят до деветнайсет любовта, ей тука, в сърцето ми е една буйна фиева нива...

ΣΑΛΚΟΥΜΙ ΑΠΟ ΤΟ COVID 19

Ο χρόνος, ο πάτος του ζωδιακού, έχει πέσει, και τα ερείπιά του στην ψυχή
είναι αδύνατα εσωτερικά και αυτοκαταπραΰνονται με έντονους παλμούς
και είναι εξωτερικά επικίνδυνοι σαν εκείνοι οι ανελέητοι πόνοι κάτω
από το φλοιό
όπως το να έχεις και να μην έχεις – να μην έχεις και να έχεις αυτό
που αλλάζει –

Από πάνω τους ο ουρανός κρέμεται χαμηλά. στη ράχη ενός βοδιού
είναι η πέτρα των ιδρωμένων ονείρων – μονοπάτια στάχτης
σε όλο τον κόσμο –

η γελοία λαχτάρα των ψηλών τοίχων για ύψη ανέφικτα
το στεφάνι άνθισμένο είναι το ίδιο – ένα τρυπάνι που τρυπάει
τον εγκέφαλό μου

να πω την κουκούλα μου Κύριε, γκρίζο δόρυ είναι το ψέμα
άχρηστη είναι η διάρκεια της σιωπής. Είναι προφανές ότι
στο βασίλειο των σύννεφων ο χρόνος-κεραυνός έπεσε σαν θάνατος,
η καρδιά μου βάζει άγκιστρο, χειροπέδα στο μηδέν
ταχύτητα του καταρράκτη των ιζημάτων μνήμης, ρέει στη μοναξιά,
Όλα όσα είναι εγγενή στη μοναξιά. οι αποστάσεις είναι μουδιασμένες

ο κολλητός φόβος του στέμματος, αυτός ο αναπόφευκτος προορισμός
τσιμπάει τη γλώσσα? οι θεοί δεν διαθέτουν ανιχνευτή ψεύδους,
ώστε ο καθένας να είναι αιχμάλωτος της εποχής του, ενώ η ψυχή μου
ονειρεύεται για τα χρόνια που θα ζήσει μέχρι τα δεκαεννιά

Η αγάπη, εδώ, στην καρδιά μου, είναι ένα καταπράσινο πεδίο...

YAZ

Ayrılığa karşı ellerini sıkı tut diyor aynalar
insan kendisinin yansımalarını sever çünkü
çünkü hayallerini de sonsuz bilir sonu yaz
korkuya karşı yalnızlığını soyun, çık dışına
içini sır yüzüne yaz, çık aynadan, onu yaz

nasıl bir zorbalıktır ki, sonsuzluğa yakın aşk
umut yüküyle kaçırıyor, akıtıyor ne varsa
anıları ağlama taşı kılmış, gözyaşındır buğu
altı, har-hece gün yaşı, süzülür humus üzere

sevenlere cehennem hangi yargıdansa, boş
hükmü geçmez bir çiğ işi bu, altında kalır ya
köz acıya karşı, dişini sık, diyor duvar saati
sevdiğin kadardır sabrın, panzehir ayrılığa
ellerini kenetle, anlar ruh benzerin, aynadaki.

ПИШИ

Держись за руки против разлуки, зеркала говорят мне,
ибо человек любит свое отражение
и думает, что его мечтам нет конца, ты пиши о конце,
Избавься от одиночества страха, выйди за пределы себя,
напиши о секретах, оставь зеркало, напиши о нем,

какая пытка, что любовь в бесконечности
уносит груз надежд, высасывает то, что есть;
она превратила воспоминания в стену плача, слезы
В слой пара, буква-ночь это влага, стекающая в хумусе,

ад, предвещаемый тем неведомым судом – праздное дело,
суждение о недействительной лавине, под которой оно погребено,
тепло против боли, пусть часы тикают,
твое терпение, равное любви, является защитой от разлуки,
жми руки, твой двойник в зеркале тебя поймет.

ПИШИ

против раздялата стискай ръце ми – казват огледалата,
тъй като човекът обича собственото си отражение
и мисли, че мечтите му нямат край, ти пиши за края,
съблечи самотата си срещу страха, излез извън себе си
пиши върху тайните, напусни огледалото, за него пиши

що за изтезание е това, че любовта е в безкрайността
отвлича товара на надеждите, изцежда каквото има;
превърнала е спомените в стената на плача, сълзите са
пласт от пара, буквата-нощ е влага, вливаща се в хумуса

адът, предвещан от онзи неизвестен съд, е празна работа,
присъда на една невалидна лавина, под която е затрупана
жарта срещу болката, дръж се ти казва часовника стенен
търпението ти равно на обичта е антидот срещу разлъката,
стискай ръце, ще те разбере двойникът ти в огледалото.

ΓΡΑΨΕ

κρατήστε τα χέρια ενάντια στον χωρισμό, μου λένε οι καθρέφτες
γιατί ο άνθρωπος αγαπά τη δική του αντανάκλαση
και νομίζει ότι τα όνειρά του δεν έχουν τέλος, γράφεις για το τέλος,
ξεγύμνωσε τη μοναξιά σου από τον φόβο, βγες έξω από τον εαυτό σου
γράψε για τα μυστικά, άσε τον καθρέφτη, γράψε γι' αυτό

τι μαρτύριο είναι που η αγάπη βρίσκεται στο άπειρο
κλέβει το βάρος των ελπίδων, στραγγίζει ό,τι υπάρχει.
μετέτρεψε τις αναμνήσεις σε τοίχο του κλάματος, τα δάκρυα είναι
στρώμα ατμού, το γράμμα-νύχτα είναι η υγρασία που ρέει στο χούμο

η κόλαση που προμηνύεται από αυτό το άγνωστο δικαστήριο,
είναι αδρανής δουλειά,
κρίση μιας άκυρης χιονοστιβάδας κάτω από την οποία είναι θαμμένη
ζέστη ενάντια στον πόνο, κρατήστε το ρολόι να χτυπά
η υπομονή σου ίση με την αγάπη είναι αντίδοτο στον χωρισμό,
σφίξε τα χέρια, ο διπλός σου στον καθρέφτη θα σε καταλάβει

Бюлент Елиток

Bülent Elitok, Erzurum / Oltu doğumlu Türk şair. Uzun yıllar felsefe, sanat,estetik, tiyatro üzerine çalışmalar yaptı. «Gestus» adlı tiyatro dergisini çıkardı. Tiyatroya olan ilgisi sinemaya da yayıldı. Oyunlar, senaryolar yazıp bir kısametraaj film çekti. Şiirde modern çizgiyi izleyerek özgün bir söylem geliştirdi. Yayımlanmış üç şiir kitabı vardır. SUUS yayınevi ve 'Sarmal / Çevrim dergisi sahibi olan şair, halen BUYAZ (Bursa Yazarlar Cemiyeti) başkanıdır.

Бюлент Элиток – турецкий поэт, родился в городе Олту (Эрзурум). Издатель театрального журнала «Гестус». Написал ряд пьес, сценариев, в том числе к короткометражному фильму. Как поэт поражает своей оригинальной речью. Издал три сборника стихов. Председатель Общества писателей города Бурса и является владельцем издательства «СУУС Китап» и литературного журнала «Спиральный Ворот».

Бюлент Елиток, турски поет, роден е в гр. Олту (Ерзурум). Издаде театралното сп. «Гестус». Написа редица пиеси, сценарии и един късометражен филм. Като поет той впечатлява с оригиналния си изказ. Има три издадени стихосбирки. Председател е на Дружеството на писателите в гр. Бурса и е собственик на издателство «СУУС Китап» и литературното списание «Спирален оборот».

Μπουλεντ Ελιτοκ – Τουρκος ποιητής, γεννημένος στην πόλη Ολτου /Ερζορουμ/ Εκδότης του θεατρικού περιοδικού «Γεστουc». Έγραψε μια σειρά από θεατρικά έργα, σενάρια και μια ταινία μικρού μήκουc. Ωc ποιητής, εντυπωσιάζει με τον πρωτότυπο λόγο του. Έχει δημοσίευσε τρεις ποιητικές συλλογές. Πρόεδροc στην Εταιρεία Λογοτεχνών στην πόλη της Μπρούcαc και είναι ιδιοκτήτηc του Εκδοτικού οίκου «ΣΟΥΟΥC κιταπ» και του λογοτεχνικού περιοδικού «Σπειροειδήc».

KIRPI

Akşamüstü
Bahçemizin taçsız sultanı Poly
Hişimla karanlığa atılmaya başladı
Bencil afacanlığı üstünde gene
Hiç durmadan havlıyor
Belli ki saldırı var topraklarına.

«*Gene bir şey yakaladı bu*»
Hülya ve ben fırlıyoruz karanlığın gözüne.

Ta ileride,
Köşede kapanıp kabarmış bir kirpicik
Dışı tekinsiz dikenli bir yumak
İçinde açlığı zonkluyor.
Poly havladıkça;
Bıçaklamak istiyor karanlığı.

Poly'nin kahramanlık şarkılarıyla
Süvari alayı olarak biz
Düşmanı sürdük bahçe dışına

«*Ne işi var bahçede*» dedim Hülya'ya
«*Asıl bizim ne işimiz var onun bahçesinde*» dedi

Utandım
Bahçesinden bir kirpiyi kovmanın hüznüyle.

ЁЖ

В сумерках Полли, некоронованный король нашего сада, яростно залаяла и убежала в темноту. Она снова показала, какая она эгоистичная озорница, начала лаять без умолку. Кто-то мог вторгнуться на её территорию. «Ты, должно быть, опять что-то поймала», – говорим мы с Хюлей друг другу и убегаем в густую тьму. Увидели на углу ошетилившегося ежа-мячик, с благополучной внешностью, у которого от голода урчало в животе. Полли залаяла так, словно хотела проглотить тьму. «Героическими песнями» Полли мы, как её эскадрилья, смогли выбить врага из сада.

ТАРАЛЕЖ

Привечер
Поли, краля без корана на нашата градина,
Залая яростно и хукна в тъмнината
И показа пак какъв е егоистичен пакостник
Започна да лае непрекъснато
Някой може би е нахлул в неговата територия.

«Пак улови нещо май» си казваме с Хюля
И се затичахме към гъстия мрак.

След малко
Видяхме на ъгъла едно наежено таралежче
Едно кълбо, с безопасна външност,
Чието стомахче стържеше от глад.
Поли с всеки лай
Сякаш искаше на намушка мрака.
С героичните песни на Поли
Ние, като негов ескадрон,
Успяхме да изхвърлим врага извън градината

«Заслужи си го, какво търси в нашата градина» казах на Хюля
Тя отвърна «Всъщност ние какво търсим в неговата градина»

Засрамах се
От угризението, че сме изгонили таралежа от неговата градина.

ΣΚΑΤΖΟΧΟΙΡΟΣ

Απόγευμα ο σκύλος Πόλυ, ο αστεφάνωτος βασιλιάς του κήπου μας γάβγιζε έξαλλος και έτρεξε στο στοσκοτάδι. Έδειξε ξανά τι εγωιστής – μπελάτζι είναι. Άρχισε να γαβγίζει συνέχεια. Κάποιος μπορεί να εισέβαλε στην επικράτειά του.

«Πρέπει να έπιασε κάτι ξανά», λέμε η Χιουλια και εγώ. Και τρέχουμε στο πυκνό σκοτάδι. Είδαμε έναν σκαντζόχοιρο με τρίχες στη γωνία – μία σφαίρα, με ασφαλές εξωτερικό. Το στομάχι του βρόντηξε από την πείνα. Πόλυ γαβγιζε σαν να ήθελε να μαχαιρώσει το σκοτάδι. Με τα ηρωικά τραγούδια της, εμείς καταφέραμε να πετάξουμε τον εχθρό έξω από τον κήπο.

«Το αξίζεις, τι ψάχνεις στον κήπο μας» – είπα στην Χιουλια. Εκείνη απάντησε: «Μάλιστα, τι εμεις ψάχνουμε στον κήπο του». Ντράπηκα – από τις τύψεις που διώξαμε τον σκαντζόχοιρο από τον κήπο του.

Ŗiirci

Ŗiire küçük bir Ŗiirci dkknında baŖladım
Ŗiirci ırađı/ıraıktım Ŗiircide
O zamanlar iŖler iyiydi
Dolar taŖardı veresiye defteri Ŗiirle
Kktm Ŗiircide

Biz çekirdekten girerdik Ŗiirciye
Sonra süper marketler geldi
Toplu Ŗiir iŖiydi onlarınki
Öyle veresiye de olmazdı
Parayı peŖin verir sonra Ŗiir okursun
Hem Ŗiirciliđin tadı da katı
Seri imalat artık Ŗiir, seri yaŖamın ellerinde

Derken holdingler Ŗiir kurdu
Bütün Ŗiirleri bir kitapta toplayan
Yapınca, dünya çapında yapmak lazım
Bizimki ufak iŖ, el emeđi göz nuru

Bu iŖ büyük yapılmalı
Artık ulus ötesi ticaretle yazılmalı Ŗiir
Yoksa rekabet etme Ŗansı yok
Anadolu'da küçük bir bakkal olarak

Dedi Ŗiirci...

КНИЖНЫЙ МАГАЗИН ПОЭЗИИ

Меня познакомили с поэзией в маленьком книжном магазине.
Подмастерьем у книготорговца и поэзии одновременно
Дела тогда шли хорошо.
Тетради, данные взаймы, были заполнены стихами.
Я был маленьким поэтом в маленьком книжном магазине.

Сначала деньги считаешь, потом стихи читаешь.
Тем более что поэзия уже потеряла свой вкус.
Поэзия серийно производится в руках серийной жизни.
Даже холдинги создавали свои стихи.
Все стихи собраны в одну книгу,
Чтоб это было на мировом уровне...
А наша работа небольшая, связанная с трудом и потом.
Теперь пришло время для больших дел...
Поэзия должна создаваться
С учетом международных коммерческих целей.
В противном случае нет шансов в конкуренции,
как незначительный продуктовый магазин в Анатолии.

Так сказал поэт...

КНИЖАРНИЦА ЗА ПОЕТИЧНИ КНИГИ

В една малка книжарница се запознах с поезията
Като чирак на книжаря и на поезията едновременно
Тогава работите вървяха добре
Вересийските тефтери се пълнеха със стихове
Аз бях малкият стихописец в малката книжарница

Ние в ранна възраст постъпвахме в книжарниците
Които бяха изместени от супермаркетите
Предлагащи поетичните книги на едро
Но на вересия в никакъв случай
Първо броиш парите, стиховете след това четеш
Пък и стихописството вече изгуби вкуса си
Поезията е в серийно производство в ръцете на серийния живот

Даже и холдингите създадоха своя поезия
Събираща всички стихотворения в една книга
И тя да бъде на световно ниво
А нашата е дребна работа, свързана с труд и пот
Вече е време за големите дела
Поезията трябва да се твори с международни търговски цели
В противен случай няма шанс да се конкурира
Като една нищожна бакалница в Анадола

Тъй рече стихописецът...

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΓΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΙΗΣΗΣ

Μύστησα την ποίηση σε ένα μικρό βιβλιοπωλείο
Ως μαθητευόμενος στον βιβλιοπώλη και στην ποίηση ταυτόχρονα
Τότε τα πράγματα πήγαιναν καλά
Τα Βερεσιανά τετράδια γέμισαν με ποιήματα
Ήμουν ο μικρός ποιητής στο μικρό βιβλιοπωλείο

Πηγαίναμε σε βιβλιοπωλεία σε μικρή ηλικία
Τα οποία εκτοπίστηκαν από τα σούπερ μάρκετ
Προσφορά ποιητικών βιβλίων χονδρικής
Αλλά σε veresia σε καμία περίπτωση
Πρώτα μετράς τα λεφτά και μετά διαβάζεις τα ποιήματα
Επιπλέον, η ποίηση έχει ήδη χάσει τη γεύση της
Η ποίηση παράγεται σειριακά στα χέρια της σίριαλ ζωής
Ακόμη και οι εκμεταλλεύσεις δημιούργησαν τη δική τους ποίηση
Συγκεντρώνοντας όλα τα ποιήματα σε ένα βιβλίο
Και θα πρέπει να είναι σε παγκόσμιο επίπεδο
Και το δικό μας είναι ένα μικρό έργο που συνδέεται με κόπο
και ιδρώτα

Τώρα είναι η ώρα για τα μεγάλα πράγματα
Η ποίηση πρέπει να δημιουργείται έχοντας κατά νου διεθνείς
εμπορικούς στόχους

Διαφορετικά, δεν έχει καμία πιθανότητα να αγωνιστεί
Σαν ένα ασήμαντο μπακάλικο στην Ανατολία

Έτσι είπε ο ποιητής...

YAŞAMIN İÇİNDE KONUŞMAK

İçimizi döverken ince bir kirkit
Kasası ustaca soyulmuş bir asırda
Diline sürme çekmiş gelinler konuşurken
Morfin eritiyordu dişin ağrısına sıska bir doktor

РАЗГОВОР В ЖИВОЙ ЖИЗНИ

когда ткацкий гребень бьет нас
в век, похожий на искусно ограбленную кассу,
разговаривают невесты с нарисованными бровями,
пока доктор растапливает морфин от зубной боли.

РАЗГОВОР В ЖИВИЯ ЖИВОТ

когато ни бие изтънченият тъкачен гребен
в един век, приличащ на изкусно обрана каса,
на раздумка са невестите с изписани вежди
докато лекарят си разтопява морфин за зъбобол.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΖΩΝΤΑΝΗ ΖΩΗ

όταν μας χτυπάει η εκλεπτυσμένη χτένα ύφανσης
σε έναν αιώνα που μοιάζει με έντεχνα διαλεγμένο ταμείο,
μιλούν οι νύφες με τραβηγμένα φρύδια,
ενώ ο γιατρός λιώννει τη μορφίνη του για πονόδοντο.

ПРЕВОДИ:

От български на руски: Галя Карааргирова, Олга Малцева-Арзиани
От руски на български: Мина Карагъзова, Ели Видева, Вили Петрова
От български на гръцки: Галя Карааргирова-Карамичу
От български на турски и от турски на български: Ахмед Емин Атасой

ПЕРЕВОД:

С болгарского на русский: Галя Карааргирова, Ольга Мальцева-Арзиани
С русского на болгарский: Мина Карагёзова, Эли Видева, Вили Петрова
С болгарского на греческий: Галя Карааргирова-Карамичу
С болгарского на турецкий и с турецкого на болгарский: Ахмед Эмин Атасой

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:

Από τα βουλγαρικά στα ρωσικά: Galya Karaargirova, Olga Maltseva-Arziani
Από τα Ρώσικα στα Βουλγαρικά: Μίνα Καραγκιόζοβα, Έλι Βιντέβα, Βίλι Πέτροβα
Από τα βουλγαρικά στα ελληνικά: Galya Karaargirova-Καραμητσου
Από τα βουλγαρικά στα τούρκικα και από τα τούρκικα στα βουλγαρικά:
Ahmed Emin Atasoy

TERCÜME:

Bulgarcadan Rusçaya: Galya Karaargirova, Olga Maltseva-Arziani
Rusçadan Bulgarcaya: Mina Karagyozova, Eli Videva, Vili Petrova
Bulgarcadan Yunancaya: Galya Karaargirova-Karamitsu
Bulgarcadan Türkçeye ve Türkçeden Bulgarcaya: Ahmed Emin Atasoy

Содержание

Максим Сафиулин / Maksim Safiulin	5
Ирина Яворовская / Irina Yavorovskaya	18
Виолетта Минина / Violeta Minina	33
Ольга Фокина / Olga Fokina	43
Ели Видева / Eli Videva	53
Галя Карааргирова / Galya Karaargirova	59
Величка Петрова / Velichka Petrova	69
Тодорка Николова / Todorka Nikolova	77
Борислав Белев / Borislav Belev	91
Мина Карагьозова / Mina Karagözova	97
Рада Капралова / Rada Kapralova	109
Мариана Кузманова / Mariana Kuzmanova	115
Пламен Симеонов / Plamen Simeonov	119
Ахмет Эмин Атасой / Ahmet Emin Atasoy	122
Хилми Хашал / Hilmi Hashal	137
Бюлент Елиток / Bülent Elitok	151

Международная гильдия писателей и
Союз независимых писателей Болгарии
Книга Дружбы

© Verlag „Stella“
Bundesstr. 52
72379 Hechingen
Deutschland
www.stella-verlag.com
artstellapro@gmail.com
Tel. +491743840306

ISBN 978-3-95772-326-0

